

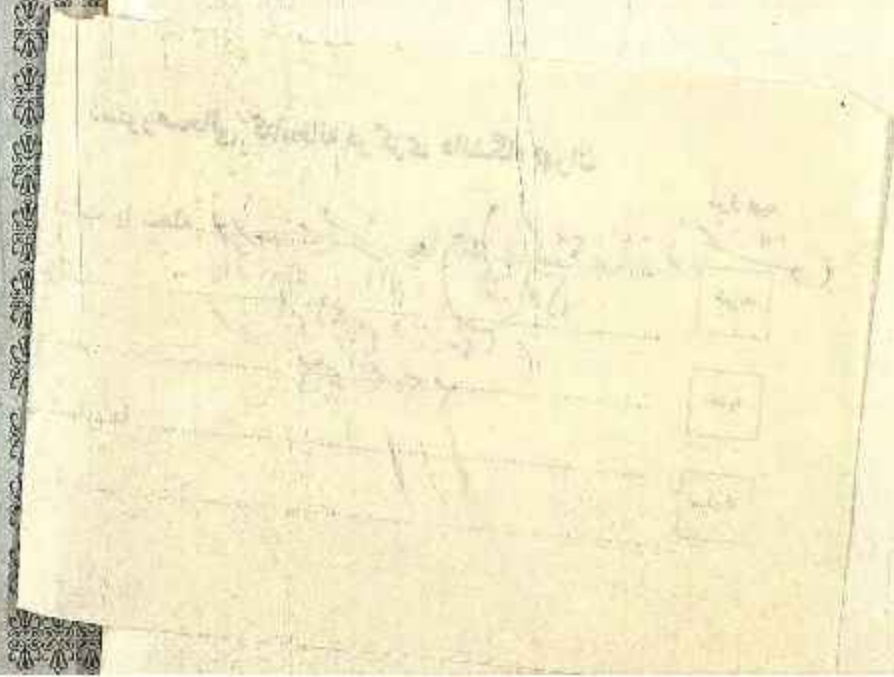
انتشارات خانقاه نعمت‌اللهی

۵۱

فهرست نسخه‌های خطی
کتابخانه نوبرش
خانقاه نعمت‌اللهی
جلد اول

تألیف

سید ابراهیم دیباجی

انتشارات خاتقاه نعمت‌اللهی

۵۱

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه نوربخش

(خاتقاه نعمت‌اللهی تهران)

جلد اول

تألیف :

سید ابراهیم دیباجی

تهران مرداد ماه ۱۳۵۲

شرکت سهامی چاپخانه فردوسی
کتابخانه مرکزی
Central Library
Tehran University

هو العلی الاہلی

حیرانی و سرگردانی من روز بروز بیشتر میشود و آشفتگی و شوریده حالی در همه چیزم بیش از پیش نمایان می گردد ، از ثبات و قرار آگاهی ندارم هیچ نمی دانم و یکی از عجایب صنع خدا هستم ، زیرا که مصداق طالب مجهول مطلق که امر محتملی است شده ام ، این هم از امداد فیض قدسی و نفس رحمانی است که توانستم دوجزوه از فهرست نسخه های خطی خانقاه نعمت الهی را فراهم نمایم .

آنجا جناب آقای دکتر جواد نوربخش است باعالمی از صفا و وفا و سلسله فقری که از حضرت مونس علی شاه آغاز شده و پایانش به خرقة احدیت فرقه ، تشریف یافته و همچنین سروده است :

فرقه احمد به احد می رسد وز احدش فیض و مدد میرسد
زلف بیفشاند احد تا بدوش احمد از آن جاذبه شد خرقة پوش^۱

چاپ جلد اول این فهرست به مناسباتی بتأخیر افتاد و جلد دوم پیش از جلد اول منتشر گردید ، سپاس خدای را که جلد اول را نیز اکنون مطالعه میفرمایید . در این جلد از شماره يك تا شماره ۲۵۰ از کتابهای خطی ، به ترتیب شماره قفسه آمده است و در آن با ۳۰۰ عنوان کتاب و ۱۵۰ مؤلف آشنایم شوید . نخست نام کتاب در زیر شماره ردیف و درست راست صفحه و در مقابل آن

۱ - دیوان نوربخش ص ۵۸ .

۸۷۶

ش

R

26621

T4N6D5

C.2

RF

انتشارات خانقاه نعمت الهی

شماره ۵۱

فهرست نسخه های خطی

شماره ۲

حق چاپ محفوظ

بها ۳۰۰ ریال

این کتاب تحت شماره $\frac{۸۷۶}{۱۳۵۲/۶/۷}$ در کتابخانه ملی ثبت گردید

و تعداد ۶۰۰ جلد در چاپخانه اردوبی به چاپ رسید

موضوع کتاب و زبانی که کتاب با آن نگارش یافته ذکر گردیده و پس از آن بطور اجمال به معرفی مؤلف پرداخته ایم . پس از ذکر مراجع باکمی فاصله نسخه شناسی که مشتمل است بر آغاز و انجام کتاب و نام کاتب و تاریخ و محل کتابت و یادداشت‌های مختلف آمده و پس از آن آرایشهای کتاب ذکر شده است . در پایان کتاب فهرست مؤلفان و کتابهای معرفی شده به ترتیب الفباء آمده است .

در اینجا لازم میدانم از همکاری آقای حسن کباری که یکی از تربیت شدگان این خانقاه و از مردان صاحب‌دلیل است قدردانی نمایم .

ابراهیم دیباجی

۵۲۵۲۸

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه نوربخش

(خانقاه نعمت‌اللهی - تهران)

۱

منهاج‌الولاية من كتاب نهج البلاغة خطب و منشآت، عربی و فارسی

از : عبدالباقی صوفی تبریزی (م : ۱۰۳۹ قمری) وی خطبه‌ها و کلمات نهج‌البلاغه را به دوازده بخش طبقه‌بندی موضوعی نموده و شرح خود را بر مبنای همین تقسیم به دوازده باب ترتیب داده و در ضمن ترجمه و شرح خطبه‌ها، به اشعار و سخنان عارفان نیز استشهاد نموده است .

رجوع کنید به : فهرست کتابخانه مدرسه سپهسالار جلد ۲ : ۱۳۱ .

تاریخ کتابت ندارد (پایان نسخه افتاده و نو نویسی شده است)

آغاز : نحمدك اللهم علي ما استوى كافك علي نوتنا ... امسا بعد ، این نسخه ایست از عرائس عبارات

پایان : الي عبادك .

جلد : تیماج نرمن مغواهی . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : حدود ۷۵۰ . سطر : ۲۵ . قطع : ۲۵/۵ × ۱۵/۵ .

جواهر الاسرار عرفان ، فارسی

از : شیخ آذری ، نورالدین محمد بن عبدالمسک استقرائنی
(سده هشتم) .

در این کتاب گوهر اسرار کتاب خدا و احادیث نبوی و کلام اولیا و اشعار شاعران در چهار باب با شرح و توضیح آمده است . منتخبی از کتاب جواهر الاسرار در سال ۱۳۰۳ پیوسته « اشعة اللمعات » جامی و چند رساله دیگر در تهران به چاپ رسیده است .

رجوع کنید به : فهرست نسخه های خطی فارسی : ۱۱۱۵ .

نوشته شده روزگار مؤلف است و دعایی که در پایان آن در حق مؤلف آمده گواه این مدعا می باشد .

آغاز : یا مفتاح الابواب افتح باب قلبی و قلوب المسلمين

پایان : خاتم الکلام فی اخر الزمان العارف ... تعالی سرایر جلاله .

جلد : تیماج تریاکی یک لا . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : ۲۲۰ . سطر :

۱۵ . عنوان و نشان : شنگرف . قطع : ۲۲ × ۱۳ .

سفینه الاولیاء تذکره عرفانی ، فارسی

از : محمد دارا شکوه قادری (متولد : ۱۰۲۴ - متوفی : ۱۰۶۹) .

رجوع کنید به : فهرست نسخه های خطی فارسی : ۱۱۲۵ و ۱۱۹۴ .

نوشته شده یازدهم ربیع الاول ۱۰۹۲ هجری قمری مطابق ۲۴ عاله گیری در شاه جهان آباد به دست ملا محمد طاهر قریشی حنفی و برای میر سید لطف الله حسینی هروی .

آغاز : الحمد لله رب العالمین والصلاة ... اما بعد ، اگر چه احوال و معجزات حضرت سید انام

پایان : ارباب دانش آن رابه ذیل اصلاح پیوشند ... ذوالفضل العظیم .

جلد : مقوایی با عطف تیماجی . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : ۳۹۲ . سطر : ۱۵ . عنوان و نشان : شنگرف . قطع : ۲۲/۵ × ۱۵ .

دیوان عبدعلی فارسی

دیوان غزلیات شاعری است متخلص به « عبدعلی » .

این نسخه تاریخ کتابت و نشان مهمی ندارد .

آغاز :

سر آغاز هر دفتر و سفر و طغرا بود نام حنی قدیم توانا

پایان :

رفت از هجر تو چون جان از کف عبدعلی

حیف گویان بر سر نیش وی اکنون آمدی

جلد : تیماج تریاکی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۳۰۲ . سطر : ۱۷ . قطع : ۲۲ × ۱۳ .

۱ - حاشیه شرح عقائد نسفی کلام ، عربی

از : قره کمال ، اسماعیل بن بالی بر حاشیه خیالی بر شرح مسعود بن عمر
نفتازانی بر عقائد نسفی .
کشف الظنون جلد ۲ : ۱۴۴۵ .

ش ۱ (ص ۲ - ۴۴) نشان مهمی ندارد .

آغاز : الحمد للذي المّن والاحسان ... بعد ما تيمّن بالتسمية الحمد لله ،
اقول في تعقيب التسمية ...

پایان : وجب علينا الشق الاول .

۲ - مطالع الانظار فی شرح طوابع الانوار کلام ، عربی

از : شمس‌الدین محمود بن عبدالرحمان اصفهانی (م : ۷۴۹ ه . ق) .
و این از آغاز تا مبحث وجوب معرفت است .
کشف الظنون جلد ۲ : ۱۱۱۶ .

ش ۲ (ص ۴۵ - ۱۱۷) در کنار صفحه‌ها حاشیه‌از : فضل ، پ ، شرح
صحایف ، شرح مواقف ، منه و غیره دارد .

آغاز : الحمد لله الذي توحد بوجوب الوجود و دوام البقاء
پایان : والعلم بوجوبه يتوقف على النظر في لزوم الدور و يلزم الالهام .

۳ - حاشیه شرح عقائد نسفی کلام ، عربی

از : خیالی ، مولی احمد بن موسی (م : ۸۶۰ ه . ق) . بر شرح
نفتازانی بر عقائد نسفی و ش ۱ این مجموعه حاشیه بر همین حاشیه بود . حاشیه
خیالی در لکنا و اسلامبول چاپ شده است .
ریحانة الادب جلد ۱ : ۳۴۵ ، معجم المطبوعات جلد ۱ : ۸۵۲ ،
کشف الظنون جلد ۲ : ۱۱۴۵ .

ش ۳ (ص ۱۲۰ - ۱۶۳) پایان آن ناقص است و در کنار صفحه‌ها
حاشیه از : منه سلمه الله ، شجاع ، مظل و غیره دارد .
آغاز : قال الشارح ... بعد ما تيمّن بالتسمية الحمد لله ، اقول في تعقيب
التسمية بالتحميد افتداء باسلوب الكتاب المجيد
پایان : يرد عليه ان مجرد التغاير بحسب المفهوم غير كاف .

۴ - حاشیه الفوائد المدنية اصول فقه ، عربی

حاشیه‌ایست از مؤلفی که شناخته نشد بر «الفوائد المدنية» تألیف مولی
محمد امین استرآبادی .

ش ۴ (ص ۱۶۶ - ۳۵۸) تاریخ کتابت ندارد .
آغاز : قلت انكار التبادر ... اقول معنى كون التبادر
پایان : مع عسر وضيق يمدحونه اشد المدح .

مجموعه‌ایست دارای چهار شماره همه به خط نسخ .

جلد : تیماج قرمز مغوایی - کاغذ : ایرانی - خط : نسخ - صفحه : ۳۵۸
سطر : مختلف - قطع : ۲۱/۵ × ۱۵/۵

۶

بحر الاسرار تفسیر ، فارسی

از : مظفر علی‌شاه کرمانی (م : ۱۲۱۵ هـ . ق .)
تفسیری است منظوم بر سوره فاتحه الكتاب (سبع المثانی) . مؤلف
بر سوره مذکور تفسیری هم به نثر نوشته که « مجمع البحار » نام دارد و هر دو
تفسیر بوسیله خانقاه نعمت‌اللهی به چاپ رسیده است .
رجوع کنید به : فهرست نسخه‌های خطی فارسی ، جلد : ۶ .

تاریخ کتابت ندارد . آغاز نسخه ناقص است و از بیت سوم از موج
پنجم از بحر العبادة که مسمی است به موج الولاية و موج اعظم را دارد .
آغاز :

بسم الله الرحمن الرحيم هست مفتاح در گنج حکیم
پایان :

این ولایت آمده اکمال دین باعث تکمیل ایمان و یقین

جلد : روغنی با عطف تیماجی - کاغذ : ایرانی - خط : نستعلیق - صفحه :
۱۶۸ - سطر : ۱۶ - عنوان و نشان : شنگرف - قطع : ۱۳ × ۱۹ .

۷

مجموعه :

۱ - نفس رحمانی عرفان ، فارسی

از : شیخ موسی بن شیخ داود است و آن را به تقاضای سیدعلی محمد
که از دوستانش بوده نوشته و از پیر خود سید عبدالرحمان چشتی قادری در
تألیف آن مدد گرفته است . این کتاب در بیان مراتب نزول ذات با تعینات
صفات و بعضی دیگر از مسائل عرفانی قادری است .
رجوع کنید به : فهرست نسخه‌های خطی فارسی : ۱۴۶۴ .

ش ۱ (ص ۵۹-۱۱) نوشته شده در ۱۲۵۵ قمری .

آغاز : حمدی که بر کرسیهای السنه کاینات

پایان : که همه مراتب در این حالت مکاشفه شود .

۲ - معرفت روح عرفان ، فارسی

از : سید عبدالرحمان قادری است و آن را جهت سیدعلی محمد نوشته و
در آن از اینکه روح چیست ؟ و ظهور کیست ؟ گفتگویی کند .

ش ۲ (ص ۵۹-۹۵) تاریخ کتابت ندارد .

آغاز : حمدی غایت سزای فیاضی که حقایق علمی را به فیض اقدس ...

پایان : و سر این انوار منکشف و متجلی فرماید بمنه و کرمه ...

الرشاد .

۳ - چهار پیر و چهار تکبیر عرفان فارسی

منسوب به : خواجه حسن بصری .

رسالة کوتاهی است و در آن ذکر چهار پیر و چهار تکبیر و چهارده خانواده

عنوان شده است . شاه نعمت الله ولی کرمانی نیز در این موضوع رساله ای دارد .

رجوع کنید به : فهرست نسخه های خطی فارسی : ۱۱۲۰ .

ش ۳ (ص ۹۵-۱۰۱) تاریخ کتابت ندارد .

آغاز : این رساله ایست در ذکر چهارپیر ...

پایان : به مطلوب خود برسد بمنه و فضله و کمال کریمه .

۴ - متفرقات فارسی ، اردو

در این بخش از مجموعه ، مطالب زیر یادداشت شده است :

۱ - اقسام وجود از واجب و ممکن .

۲ - لوح حیات و ممات .

۳ - کلماتی منقول از شیخ عطار .

ش - ۴ (ص ۱۰۲-۱۱۱) تاریخ کتابت ندارد .

آغاز : ظاهر که به نظر می آید آن لازم الوجود است ...

پایان : وانسان کهنستی هین .

۵ - وحدت وجود فلسفه و عرفان ، فارسی

از : عبدالعلی بن نظام الدین محمد انصاری هندی که گویا در اواخر سده دوازدهم می زیسته است . وی این کتاب را به دستور محمد علی خان فرزند انور الدین خان بهادر نوشته و در آن سخنانی سودمند آورده است .

رجوع کنید به : فهرست نسخه های خطی فارسی : ۸۶۴ .

ش ۵ (ص ۱۱۲-۱۶۳) نوشته شده در ۱۲۵۵ قمری .

آغاز : سبحان الذی تنزه عن کل نقص و تقیید و تقدس ...

پایان : و مقتضی استعداد او است ... المظلمة المتبدلة .

۶ - حیات جان عرفان ، فارسی

از : محمد مظلوم قادری پنجابپوری .

رساله مختصری است و از ساوک بحث می کند .

ش ۶ (ص ۱۶۴-۱۹۴) نوشته شده در ۱۲۵۶ در ناکپور .

آغاز : الحمد لله رب العالمین ... یا شیخ عبدالقادر ...

پایان : بحرمت و لیک غوث الاعظم شیخ عبدالقادر جیلانی ... قدس سره .

۷ - چهارپیر اردو

نام مؤلف را ندارد .

ش ۷ (ص ۱۸۴-۱۸۷) تاریخ ندارد .

آغاز : چهارپیران اول حضرت امام حسن ...

پایان : بوج کی اپنی دیوی . آمین یا رب العالمین .

۸ - رساله فی معرفة الله عربی

رساله مختصری است و به خطبه شباهت دارد و در آن نام کسی یاد نشده است .

ش ۸ (ص ۱۹۰-۲۰۷) تاریخ ندارد.

آغاز: هو الواحد بلا وحدانیه ...

پایان: واصحابه اجمعین.

مجموعه ایست دارای ۸ شماره به خط‌های مختلف و در حدود سالهای ۱۲۵۵ و ۱۲۵۶ نوشته شده است. در آغاز نسخه اشعاری از شاه نعمت‌الله ولی کرمانی یادداشت شده است.

جلد: تیماج مقوایی. کاغذ: هندی. خط: نسخ و نستعلیق مختلف. صفحه: ۲۰۸. س: مختلف. قطع: ۲۲/۵ × ۱۴/۵.

۸

مجموعه

۱- نفایس الارقام فلسفه و عرفان، فارسی

از: محمد دهمدار (سده یازدهم).

رجوع کنید به: فهرست نسخه‌های خطی فارسی: ۸۵۲.

ش ۱ (ص ۲-۱۵) نوشته شده در ۱۰۶۹ قمری.

آغاز: ثنا و ستایش مرخداوندی را که دلیل است ...

پایان: و غرض مائیلویحی بود نه اثبات ... اجمعین.

۲- مکاتیب عرفان، فارسی

از: محمد دهمدار. رجوع کنید به فهرست نسخه‌های خطی فارسی:

۱۴۳۸.

ش ۲ (ص ۱۵-۱۷) تاریخ ندارد.

آغاز: از عدم نمودار بجانب نهال باوة سیادت ...

پایان: باشد در آن مرتبه و علی هذا القیاس ... اجمعین.

۳- الف انسانیت عرفان، فارسی

از: محمد دهمدار. رجوع کنید به فهرست نسخه‌های خطی فارسی:

۲۸ و ۳.

دهمدار ده گفتار در عرفان ساخته و گویا این دهمین گفتار او است که

در آن به بیان مقام نبی پرداخته و چون سوره‌های «الضحی» و «الانشراح» در شأن

پیامبر (ص) نازل شده لذا آنها را تفسیر نموده است.

ش ۳ (ص ۱۸-۲۶) تاریخ ندارد.

آغاز: حمد و سپاس بی‌قیاس مرخداوندی را که در شکوه دل انسان ...

پایان:

اگردانی و گر هرگز ندانی که باحق تاابد باقی بهمانی

۴- خلاصة التوجهمان فی تأویل خطبة البیان خطب عربی، فارسی

از: دهمدار.

نسخه دیگری از این ترجمه در مجموعه شماره ۲۸۱ همین کتابخانه است

و در جلد دوم از این فهرست صفحه ۲۶ معرفی گردیده است.

ش ۴ (ص ۲۸-۷۹) در این نسخه قصیده نونیه مترجم آمده است. این

چهار شماره که گذشت همه به خط نستعلیق يك كاتب و در حدود همان تاریخی که در شماره اول گذشت نوشته شده است.

آغاز: الحمد لله الذي خلق الانسان...

پایان: ز فیض جود علی ... چنان رسید که تاریخش = ۱۰۱۳.

۵ - مرآت الحقایق عرفان، فارسی

از: دهدار. وی این رساله را درشش فصل ترتیب داده و درخاتمه آن خلاصه مطالب را با شیوه دیگری بیان داشته و مجموع کتاب را درباره شرح این بیت از گلشن راز شیخ شبستری آورده است:

عدم آینه، عالم عکس و انسان
چو چشم عکس در وی شخص پنهان

ش ۵ (ص ۸۲-۱۴۳) تاریخ ندارد. خط: نسخ.

آغاز: سباس بی قیاس واجب الوجودی را

پایان: السابقون السابقون... باطناً.

۶ - شرح رباعیات وجودیه عرفان، فارسی

از: ملا عبدالرحمان جامی (۸۱۷-۸۹۸).

جامی چند رباعی مشکل در بیان وحدت وجود ساخته بوده که برخی از آن به تفسیر و توضیح نیاز داشته است لذا بر آن می شود که این شرح را بیاورد. نخستین بیت از این رباعیات چنین است:

واجب که وجود بخش نو و کهن است

تصویر وجود بخشش قول کن است

ش ۶ (ص ۱۴۴-۱۹۵).

آغاز:

حمد الاله هو بالحمد حقیق در بحر نوالش همه ذرات غربق

پایان: فافتح بالخیر رب و ا ختم بالخیر... ولی الاجابة.

مجموعه ایست دارای شش شماره به دو خط مختلف نسخ و نستعلیق و بایک تاریخ. مهرهای: «محمد طاهر» و «جلال الدین» در پایان نسخه دیده می شود. در آغاز نسخه، فهرست رساله ها آمده ولیکن در آن از رساله هایی یاد می کند که برخی را در این مجموعه نیافتیم و گویا مجموعه بزرگتری بوده یا آن را دو نیمه کرده یا بعضی را برداشته اند.

جلد: تیماج تریاکي يك لا. کاغذ: ایرانی. خط: نسخ و نستعلیق. صفحه:

۱۹۵. سطر: ۲۳ و ۲۴. قطع: ۱۴ × ۲۳.

۹

دعای عدیله

ادعیه، عربی

دعای عدیله از دعا های مأثور و منقول در کتب احادیث و اخبار نمی باشد، و از امامی و معصومی وارد نشده است و گویا از منشآت بعضی از علما می باشد. میرداماد در کتاب دعای خود این دعا را آورده و مولی هاشم خراسانی در کتاب وسیلة الامان و حاجی شیخ عباس قمی در مفاتیح الجنان نیز آن را نقل کرده اند. عدیله یعنی عدول کردن و نیز نام شیطان است که به هنگام نزع روح به بالین انسان حاضر می شود و در عقاید او وسوسه می کند لذا این دعا را بر بالین محتضر می خوانند.

تاریخ ندارد. این نسخه را آقای حسن کبیری در ۱۳۳۵ نیاز خانقاه نعمت الهی تهران نموده است. نسخه بسیار زیبایی است و نوشته‌های میان جدول‌های زرین قرار دارد.

آغاز: شهد الله انه لا اله الا هو

پایان: برحمتك يا ارحم الراحمين.

جلد: مقوایی به مخمل سبز. کاغذ: ایرانی. خط: نسخ زیبا. صفحه: ۲۸. سطر: ۵. قطع: ۲۰ × ۱۲.

۱۰

رساله حج = مناسک فقه، فارسی

گویا از: ملا محمد باقر مجلسی است و بیشتر به جنبه ذکر و دعایی اعمال پرداخته و کمتر توجه به مسائل فقهی شده است.

این نسخه در ۱۰۸۰ قمری نوشته شده است.

آغاز: الحمد لله الذي جعل من فضائل الانام....

پایان: ناممکن باشد آن را نیز بخواند.

جلد: تیماچ تریاکی یک لا. کاغذ: ایرانی. خط: نسخ. صفحه: ۱۵۸. سطر: ۹. قطع: ۲۰ × ۱۴.

۱۱

فرهنگنامهچه فارسی به فارسی

از: حیدر علی ندیم. فرهنگنامهچه ایست به ترتیب حروف الفباء و برای برخی از واژه‌ها شواهد شعری آورده است.

تاریخ ندارد و گویا خط مؤلف می‌باشد.

آغاز: آفتاب پرست، گل نیلوفر را گویند....

پایان:

عاشق از مفتی ترسد می‌بیار بلکه از پرغوی سلطان نیز هم

جلد: مقوایی. کاغذ: فرنگی. خط: نستعلیق. صفحه: ۶۴. سطر: ۱۲. قطع: ۱۸/۵ × ۱۲.

۱۲

کفایه منصوری = کفایه مجاهدیه طب، فارسی

از: منصور بن محمد بن احمد بن یوسف بن الیاس شیرازی (سده هشتم) می‌باشد.

نسخه دیگری از این کتاب به شماره ۳۲۷ در همین کتابخانه است و در جلد دوم از این فهرست صفحه ۶۷ آمده است.

تاریخ ندارد و آغاز نسخه افتاده است.

آغاز موجود: در اسباب ملحقه به ستم ضروری....

پایان: وزن جمیل... مانند... اجمعین.

جلد: مقوایی. کاغذ: فرنگی. خط: نسخ. صفحه: ۴۵۵. سطر: ۱۸. عنوان و نشان: شنگرف. قطع: ۲۰ × ۱۴.

۱۳

تخویر القواعد المنطقية فی شرح
الرسالة الشمسية
منطق : عربی

از : قطب‌الدین رازی بویه ، محمد بن محمد در شرح رساله شمسیه
دیران کاتبی قزوینی (م : ۶۷۵ قمری) .

نوشته شده در ۱۰۷۶ بدست روح‌الدین بن معین‌الدین موسوی جلیانی
آغاز : ان ابی در تنظیم بیان بیان
پایان : ولیکن هذا اخر ما اردناه ... مصابیح الهندی .

جلد : تیماج تریاکی مقوایی ، کاغذ : ایرانی ، خط : نستعلیق ، صفحه : ۴۲۶ .
سطر : ۱۸ . قطع : ۲۰ × ۱۳ .

۱۴

مجموعه

دیوان انوری
شعر ، فارسی

از : اوحدالدین علی‌انوری (میراینده سده ششم) .
بخشی است ناقص و بهم ریخته از دیوان مذکور و گویا کاتب نسخه
خواسته است که منتخبی از آن بسازد .

ش ۱ (ص ۲ - ۲۱۸) نوشته شده در اول جمادی‌الاولی ۱۲۴۲ قمری
بدست محمدعلی حسینی کازرونی . مهر کاتب در آغاز و پایان نسخه آمده است .
آغاز : متکبر بواسطه او متواضع شود

پایان :

مگس را پدید آورد روزگار
که تا بر سریری ز رحمت زید

۲ - دیباجة فرهنگ رشیدی
ادبیات فارسی

فرهنگ رشیدی از عبدالرشید بن عبدالغفور حسینی تنوی است که به سال
۱۰۷۷ در روزگار عالمگیر شاه جهان گویا در زندان در گذشته است . وی فرهنگ
خود را به ترتیب الفبا و از روی فرهنگهای جهانگیری و مجمع‌الفرس سروری و غیره
نوشته و آنرا در یک مقدمه و ۲۴ باب و هر بابی را در فصلهایی قرار داده است .
چون مقدمه آن دارای لطف بیان و آرایشهای گوناگون لفظی بوده لذا
آنرا با عنوانی جداگانه آورده اند . آنچه اکنون معرفی می‌گردد : بخش ناقصی
از دیباجة مذکور است .

ش ۲ (ص ۲۲۶ - ۲۵۲) تاریخ ندارد .
آغاز : ستایشی که آرایش سرنامه هر سخن ...
پایان : به معنی آنکه آب ازینی او می‌رفته .

مجموعه ایست دارای دو شماره .

جلد : تیماج زرد ، مقوایی ، کاغذ : فرنگی ، خط : نستعلیق مختلف ، صفحه : ۲۵۲ .
سطر ۱۷ و ۱۴ . قطع : ۲۰ × ۱۴ .

۱۵

مجموعه

۱ - معادیة (رساله ...) کلام ، عربی

از: شیخ احمد بن زین الدین احسانی شیخی معاصر فتحعلی شاه قاجار.

ش ۱ (ص ۲ - ۱۷) نوشته شده بدست امامقلی قاجار.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد فیقول العبد ...
پایان: فیه کفایة لاولی الالباب.

۲ - رساله نحو دستور زبان عربی به فارسی

از: عبدالرحیم بن حسینعلی هروی است و به فرمان علی قلی میرزا قاجار در دوشنبه ۲۵ شوال ۱۲۷۲ آنرا نگارش داده و بزرگ مقدمه و چند باب مرتب ساخته است.

ش ۲ (ص ۲۰ - ۲۳۵) نوشته شده بدست مؤلف در تاریخ مذکور.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد این رساله مشتمل است ...
پایان: اتمام پذیرفت.

۳ - زبدة الهیمة هیئت ، فارسی

از: خواجه نصیر الدین طوسی (م: ۶۷۲).

این رساله را نصیر الدین علی کاشی (م: ۷۵۵) به عربی ترجمه نموده و کمال الدین عبدالرحمان عنایقی بر این ترجمه شرحی نوشته است. رجوع کنید به: الذریعه ج ۴: ۱۰۶ و ج ۱۲: ۳۵.

ش ۳ (ص ۲۴۲ - ۳۶۴) بدون نام کاتب و تاریخ است.

آغاز: بعد از ستایش آفریدگار و درود بر خاتم انبیا ...

پایان: و در معرفت اجرام و ابعاد کواکب مختصری دیگر هم.

۴ - بیان نسبت دوائر عظام هیئت ، فارسی

رساله مختصری است در بیان دوائریکه در علم هیئت مورد استفاده و انتاج قرار می گیرد و بیان نسبت هریک از آنها.

ش ۴ (ص ۳۶۴ - ۳۷۵) گویا در ۱۲۷۰ نوشته شده است.

آغاز: الحمد لله جعل نسبة العباد ...

پایان: بر دایره وسط السماء رؤیت واقع شود.

مجموعه ایست دارای چهار شماره با خطهای مختلف نسخ و نستعلیق که در حدود سالهای ۱۲۷۰ و ۱۲۷۲ نوشته شده است.

جلد: تیماج زرد، یک لایه کاغذ: فرنگی. صفحه: ۳۷۵. سطر: ۱۵ و ۱۴. قطع: ۱۷×۱۱.

حوز الامان من فتن الزمان علوم قرآن ، فارسی

از: صفی الدین علی (م: ۹۲۹) فرزند ملاحسین کاشفی بیهقی.
این کتاب در پنج مقانه و هر مقانه در پنج باب و هر باب مشتمل بر دوازده فصل است و در آن از خواص آیات قرآن بحث و گفتگو می کند. رجوع کنید به الذریعه، ۶: ۳۹۲.

نوشته شده در یکشنبه ۲۵ ذی قعدة ۱۲۶۵ به دست محمدحسین بن میرزا

صادق نقرشی طر خورانی و حسب القرمایش میرزا عبدالوهاب
آغاز: الحمد لله الذي انزل الكتاب مشتملا على غرائب...
پایان: دیدار مبارك وی را معاینه بیند... الهدی.

جلد: تیماج سبز، مقواتی. کاغذ: قرنکی. خط: نستعلیق. صفحه: ۴۵۸. سطر:
۱۲. قطع: ۲۱۵ × ۱۷.

۱۷

غرد الحکم و در الکلم خطب و منشآت، عربی

از: ابوالفتح؛ عبدالواحد آمدی امامی فرزند محمد بن عبدالواحد،
در گذشته ۵۱۰ هـ ق.

وی کلمات قصار حضرت امیر (ع) را به ترتیب حروف تهجی جمع نموده
است. از این کتاب نسخه دیگری به شماره ۵۳۲ در جلد دوم همین فهرست
صفحه ۱۸۹ معرفی گردید.

نوشته شده در چهارشنبه چهارم محرم ۱۳۰۰ هـ ق.

آغاز: الحمد لله الذي هدانا لهذا...
پایان: ان يقصر عمله عن علمه و يعجز فعله عن قوله.

جلد: روغنی. کاغذ: فرنگی. خط: نسخ. صفحه: ۳۹۲. سطر: ۱۵. قطع:
۲۲ × ۱۷. جدول: زر و شنگرف.

۱۸

مجموعه

۱ - نفسیه عرفان، فارسی

از: شاه نعمت‌الله ولی کرمانی در تفسیر آیه: ان النفس لامارة بالسوء و بیان نفس اماره و نفس لوامه است. مؤلف در باره نفس رساله‌های
متعدد نوشته است.

ش ۱ (ص ۱-۴) خط آقای دکتر نوربخش.

آغاز: الحمد لله رب العالمین...

نفس اماره ناکسی باشد صفت بد در او بسی باشد.

پایان: فتنای وحدت بود در احدیت.

۲ - شرح فصوص الحکم عرفان، فارسی

از: شاه نعمت‌الله ولی کرمانی بر فصوص محیی‌الدین بن عربی. مؤلف
دو کتاب دیگر پیرامون فصوص نگارش داده است. در جلد دوم همین فهرست
صفحه ۲۰۹ نسخه دیگری از این شرح معرفی شده است.

ش ۲ (ص ۵-۲۲) خط مانند شماره یک.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... جیبی میدی یا ذا المعالی...

پایان: در همه حال تابع اویم.

۳ - شرح احوال شاه نعمت‌الله فارسی

از: عبدالرزاق کرمانی. این رساله در مجموعه‌ای که همه درباره
شاه نعمت‌الله است بکوشش او بن بچاپ رسیده است.

ش ۳ (ص ۳۰-۱۱۲) نوشته شده در پنجشنبه ۲۲ رمضان ۱۳۵۰ هـ ق. در

مشهد.

آغاز : تحمید بی حد و تمجید بی عد و عدد

پایان : من بعد ذلك غفرانا لکاتبه .

۴- تفسیر سوره فاتحه الكتاب فارسی

از : شاه نعمت الله ولی . این رساله شامل دو گفتار است در تفسیر سوره فاتحه الكتاب و فضایل آن . نسخه دیگری از همین تفسیر در جلد دوم این فهرست صفحه ۲۰۹ معرفی گردید .

ش ۴ (ص ۱۱۳-۱۲۲) تاریخ کتابت : ۱۳۵۰ هـ . ق .

آغاز : الحمد لله الذي نور قلوب اوليائه

پایان : که بسمه از فاتحه است .

۵- تفسیر سوره توحید فارسی

از : شاه نعمت الله ولی کرمانی . همه تفسیر های مؤلف به شیوه عرفانی است . از این تفسیر در جلد دوم همین فهرست صفحه ۲۰۹ نسخه دیگری معرفی شده است .

ش ۵ (ص ۱۲۳-۱۲۷) نوشته شده به دست احمد بن محمد حسن نعمه اللهی سال ۱۳۵۰ هجری قمری در مشهد : دیگر رساله های این مجموعه نیز به خط همین کاتب است .

آغاز : هو هو لا اله الا هو

پایان : والحمد لله رب العالمين .

۶- تفسیر بعضی الايات فارسی

از : شاه نعمت الله به شیوه عرفانی . نسخه دیگری از این تفسیر در جلد دوم همین فهرست صفحه ۲۰۹ معرفی گردید .

ش ۶ (ص ۱۲۸-۱۰۰) نشانه ندارد .

آغاز : بعد حمد الله والصلوة على رسول الله

پایان : والحمد لله ... الى يوم الحشر والنشور .

۷- تفسیر لاله الا الله فارسی

از : شاه نعمت الله به نامهای توحیدیه و چاروبیه و تهلیلیه نیز آمده است و در صفحه ۲۰۸ جلد دوم همین فهرست معرفی گردید .

ش ۷ (ص ۴۱۰-۴۲۶) نشانی ندارد .

آغاز : الحمد لله رب العالمين ... احدى واحداست

پایان : صل سلام از ما پیاران والسلام .

۸- گنج العارفين عرفان، فارسی

از : شاه نعمت الله ولی . رساله ایست عرفانی و منظوم .

ش ۸ (ص ۴۲۷-۴۳۱) نشانی ندارد .

آغاز : دلا پر هیز از زهد ریائی

پایان : به عشق پیر معنی نعمت الله .

۹- نصیحت‌نامه فارسی

از : شاه نعمت‌الله ولی . وی دو پاسبه رساله نصیحت‌نامه به فارسی نوشته است

ش ۹ (ص ۴۳۲-۴۴۳) نشانی ندارد .

آغاز : در رعایت دلها کوش و عذر بنیوش
پایان : از نادان دامن درکش .

۱۰- تحقیقات عرفان، فارسی

از : شاه نعمت‌الله ولی . رساله ایست در بیان برخی از مسائل توحید به شیوه عرفانی با عنوان (تحقیق - تحقیق) .

ش ۱۰ (ص ۴۴۲ - ۴۵۵) نوشته شده بدست علی بن غلام رضا دّری در دوم ربیع الثانی ۱۳۵۱ هجری قمری .

آغاز : الحمد لله الذي خلق الانسان على صورته ... اما بعد، يا اخي ايدك الله بروح الله
پایان : خیر الکلام ما قل ودل ... والمعین .

۱۱- شرح حدیث: «ما ترددت فی شئی» عربی

مؤلف شناخته نشد.

ش ۱۱ (ص ۴۵۶ - ۴۵۸) نشانی ندارد .

آغاز : قال رسول الله، قال الله عزوجل
پایان : وقت لقائه وهو مستلزم کرهه .

۱۲- تحقیق در معنی ولایت فارسی

از : شاه نعمت‌الله ولی . این رساله به کوشش آقای دکتر جواد نوربخش به چاپ رسیده است .

ش ۱۲ (ص ۴۵۹-۴۶۴) نوشته شده بدست آقای دکتر جواد نوربخش .

آغاز : هو الا ول والاخر ... بیت : عارفانه سخن چنان بشنو

پایان : عین مسمی است فسته بد او الیه يعود .

۱۳- قضا و قدر (رساله) فارسی، عربی

رساله ایست در بیان قضاء و قدر به عربی و فارسی و به شیوه رسائل شاه نعمت‌الله نکارش یافته است .

ش ۱۳ (ص ۴۶۶ - ۴۸۰) نوشته شده به دست حسن تقدیسی تفرشی در ۱۳۵۵ .

آغاز : انا خلقنا كل شئ بقدر . كلمة في معنى القضا والقدر
پایان : وامثال ذلك من ارکان العبودية .

۱۴- تحقیق معنی جنات فارسی

از : شاه نعمت‌الله ولی .

ش ۱۴ (ص ۴۸۱ - ۴۸۸) خط آقای دکتر جواد نوربخش .

آغاز : اشهد ان لا اله الا الله البراکریم

پایان : بود این سلطنت ای جان بابا .

۱۵ - پرسش و پاسخ عرفان، فارسی

از : شاه نعمت الله . رساله مختصری است و در آن دوازده پرسش عرفانی در باره انسان آمده است .

ش ۱۵ (ص ۴۸۸ - ۴۹۶) خط آقای دکتر جواد نوربخش .

آغاز : السؤال الانسان ، الجواب طایفه ای گفته اند که مسمی انسان ...

پایان : قبول عرفان و عاشقان باد .

۱۶ - احادیث عرفان، فارسی

از : شاه نعمت الله . در بیان احادیث پروردگار و اثبات آن به شیوه عرفانی .

ش ۱۶ (ص ۴۹۷ - ۴۹۸) خط مانند ش ۱۵ .

آغاز : الحمد لله رب العالمین اما بعد آنکه فرض وجود

پایان : هر چه نقش خیال او دارد .

۱۷ - کشف الاسرار عرفان، فارسی

از : شاه نعمت الله . مؤلف این رساله را در بیان توحید و به روش عرفانی در پنج باب نگارش داده است .

ش ۱۷ (۴۹۸ - ۵۱۲) خط مانند ش ۱۵

آغاز : الحمد لله الذی تجلی ذاته لذاته

پایان : ششی علیم فعمنه بداوالبه يعود .

مجموعه ایست دارای ۱۷ رساله به خط نسخ و نستعلیق مختلف .

جلد : مقوایی . کاغذ : فرنگی . صفحه : ۵۱۲ . سطر : مختلف . قطع : ۱۷٫۵ × ۲۱٫۵ .

۱۹

تاریخ اسلام فارسی

در آن از جنگها و دلاوریهای حضرت علی و دیگر سرداران صدر اسلام یاد شده است : از مؤلف آن نشانی نیافتم .

عنوانها : ذکر جنك محمد حنیفه با پیر بیت پرست . کشتن محمد حنیفه دیو سفید را . رفتن اسدالله به قلعه و گرفتن املاق را ذکر جنك احد و شهید شدن حمزه و آوردن جبرئیل ذوالفقار را .

نسخه ایست ناقص (پایان افتاده است) نستعلیق سده دوازدهم . آغاز : راویان اخبار هدایت آثار چنین روایت کرده اند که روزی سید عالم پیشوای بنی آدم محمد مصطفی ... باصحابه کبار در مسجد نشسته وعظ می فرمودند

پایان موجود : که این سوار که بود که اکنون آمد؟ امیر گفت : پیغمبر است .

نوشته در حاشیه و متن ، عنوان و نشان : شنگرف .

جلد : تیماج مشکی يك لا . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : ۶۴ . سطر : ۱۶ . قطع : ۱۴٫۵ × ۲۲ .

۳۰

عقدنامه

زوج : میرزا محسن فرزند میرزا علی . زوجه : نرجس خانوم دختر شیخ علی . مهر : مبلغ پنج تومان وجه قران نخودی و پنج تومان از آن تسمیه هدیه کلام الله مجید . تاریخ وقوع : ۱۷ شوال ۱۳۲۱ هجری قمری .
گویا طرف قبول صیغه عقد شخص داماد بوده و طرف ایجاب آن، محمد حسن بن محمد علی بن عبدالله موسوی .

نوشته شده در ۱۷ شوال ۱۳۲۱ هجری قمری .
آغاز : الحمد لله اقراراً بنعمته و اخلاصاً لوافيته ... امابعد بابت
بر تحریر این کلمات ...
پایان : الف ینهما وطیب نفسهما .

در صفحه ده نسخه یادداشت طرف ایجاب عقد و مهر بیضی شکل او آمده است . در آغاز نسخه سر لوحی است به : زر و لا زورد و شنگرف و سبز . در متن و حاشیه کنگره‌هایی به : زر لا زورد و شنگرف وجود دارد .

جلد : مخملی، مقوایی، کاغذ : ایرانی، ترمیم : خط : نستعلیق - صفحه : ۱۲ - سطر : ۵ - قطع : ۱۵ × ۲۴٫۵

۲۱

دیوان رونق‌علیشاه فارسی

از : رونق‌علیشاه کرمانی ، میرزا محمد حسین بن محمد کاظم (م) :

(۱۲۲۵) وی یکی از خلفای نورعلیشاه بوده و نظم جنات‌الوسال را پس از پیرخود به عهده گرفته است . از آثار او است مرآت‌الدقیقین و غرائب که این کتاب اخیر را در شرح حال مشتاق‌علیشاه نوشته است . این دیوان مشتمل است بر قصیده، غزل ؛ قطعه ، ترجیع بند، و رباعی . رجوع کنید به : فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی جلد ۳ : ۱۷۲ و التریعه جلد ۹ : ۳۹۲

نسخه ایست ناقص (آغاز و انجام افتاده) نوشته شده در ۲۷ صفر ۱۲۵۷ . هنگام صحافی نسخه بهم ریخته و بخشی از آغاز آن در پایان قرار گرفته است .
آغاز : تا خاک غم در چشم جان از پشه بر نمرودیان
ریزد خلیل الله سان دست هنر افراخته
پایان : بر بی کسان مستکین، مسکین و درویش و خزین
هر دم لوی راحتی از ما حضر افراخته
جلد : مقوایی، پلاستیکی . کاغذ : فرنگی . خط : نستعلیق . صفحه : ۴۴ . سطر : ۲۱ .
قطع : ۱۵ × ۲۱ .

۲۲

مجموعه

۱ - دیوان رونق‌علیشاه فارسی

از : رونق‌علیشاه کرمانی است و آن را در شماره ۲۱ همین فهرست شرح دادیم .

ش ۱ (ص ۲ - ۱۸۸) نوشته شده بدست محمد بن عبدالباقی در رجب ۱۲۵۵ . در پایان این شماره اشعاری از رضا‌علیشاه و نور‌علیشاه و مغربی و فیض کاشانی آمده است .

آغاز: ابتدا بسم ربی الاعلی
موجد از عشق جمله هستی را
پایان: کاین جام زلال منسبیل است
بر تشنه لبان حق سیل است

۲- زاد المسافرین عرفان منظوم ، فارسی

از: امیر حسینی هروی، حسین بن عالم غوری (م: ۷۱۸).

ش ۲ (ص ۱۹۲-۲۹۷) تاریخ و کاتب مانند ش ۱.
آغاز: ای برتر از آن همه که گفتند آنها که پدید یا نهفتند
پایان: گفتا که ندیده ام فراغت تا دورشدم از این جماعت

۳- ترجیع بند عرفان منظوم ، فارسی

گویا از فریدالدین عطار باشد و بند ترجیع آن اینست:
من خدایم من خدایم من خدا
فارغم از کبر و کینه وز هوا

در فهرست نسخه های خطی فارسی جلد چهارم صفحه ۲۶۷۵ آن را به
عنوان «بیسرنامه» یاد نموده و از سراینده اش نشانی نداده است.

ش ۳ (ص ۲۸۸-۳۰۳) تاریخ و کاتب مانند ش ۱.

آغاز: من به غیر از تو نیستم در جهان
قادر پروردگارا جاودان
پایان: هر که او خود را فناکلی نساخت
اندر آنجا او بقا کلی نیافت

۴- انوار حکمت اخلاق و عرفان ، فارسی

از: نورعلیشاه اصفهانی است که ضمن مجموعه آثار آن جناب توسط
آقای دکتر جواد نوربخش در خانقاه نعمت الهی چاپ گردیده است.

رساله مختصری است مشتمل بر صد و ده کلمه در بند و اندرز و تحت
عنوان (کلمه - کلمه) نگارش یافته است.

ش ۴ (ص ۳۰۳-۳۱۸) تاریخ و کاتب مانند ش ۱.

آغاز: الحمد لله الذی نور مصابیح القلوب ... مناجات الهی به
عزت آنهایی که رخص همت

پایان: خوردن را از بهر حیات خواهند و حیات را از بهر خوردن.

مجموعه ایست دارای چهار شماره و همه به خط نستعلیق محمد فرزند
عبدالباقی و در ۱۲۵۵ نوشته شده است. مهر بیضی شکل کاتب در چند گوشه از
نسخه با این نقش: «عبد محمد بن عبدالباقی» آمده و در میان نسخه از او یادداشتی
دیده می شود. عنوان و نشان: شنگرف

جلد: تِمَاج زرد، مقوایی. کاغذ: ایرانی. خط: نستعلیق. صفحه: ۳۱۸. سطر: ۱۵.
قطع: ۲۱×۱۲.

۲۳

مجموعه

۱- بحر الاسرار تفسیر عرفانی

از: مظفر علیشاه کرمانی (م: ۱۲۱۵).

تفسیر منظومی است بر سوره الحمد و در پایان آن تفسیر سوره الناس
و شرح حدیث کمیل «حدیث حقیقت» آمده است. رجوع شود به: فهرست
کتابخانه مجلس شورای ملی جلد ۳: ۶۴۰ و مقدمه «مجمع البحار» چاپ خانقاه
نعمت الهی نهران.

ش ۱ (ص ۲-۱۶۰) نوشته شده بدست محمد تقی لنجانی در ۱۲۵۴. شعرها در متن و حاشیه نوشته شده است.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم هست مفتاح در گنج علیم
پایان:

در میان چون نزد عاشق شد درست خویش را در باخت در دار نخست

۲ - سؤال و جواب عرفان؛ فارسی

سؤالها از مظفر علیشاه و پاسخها از نور علیشاه است. و به طریق مثنوی می باشد. عنوانها: مثنوی نقش بندی، مراسله منظومه للاخوان الصفا، فی جواب رفته و غیره.

ش ۲ (ص ۱۶۱-۱۸۶) نشانی مانند ش ۱.

آغاز: مرحبا ای تفحه باغ وفا کدنده از گلشن صدق و صفا
پایان:

دایمش زان لعل جان پر نوردار آفت ظلمت ز جانش دوردار

۳ - مراسلات فارسی

ده نامه عرفانی است که مظفر علیشاه به صدق علیشاه و دیگر یاران عارف خود نوشته است.

ش ۳ (ص ۱۸۹-۲۱۰) نوشته شده بدست جعفر حسینی در ۲۴ محرم ۱۲۵۵.

حاشیه و متن نوشته دارد و در پایان نسخه شجره‌ای از مشایخ سلسله نعمت‌اللهی آمده و از مجتوب علیشاه آغاز شده و به حضرت علی بن موسی الرضا (ع) منتهی می شود. مهر کتاب نسخه با نقش «عبده جعفر بن یوسف الحسینی در پایان

نسخه دیده می شود.

مجموعه ایست دارای سه شماره به خط نستعلیق محمد تقی لنجانی در ۱۳۵۴ و خط نسخ جعفر حسینی در ۱۲۵۵. این مجموعه را آقای علی داوودی در ۱۳۳۶ به کتابخانه خانقاه نعمت‌اللهی تهران هدیه نموده است. برخی از برگها و صالی شده و عنوان و نشان شگرف است.

جلد: نیاز زرد، مقوایی، دارای تریج و نیم تریج و کنگره ضربی. کاغذ: فرنگی. خط: مختلف. صفحه: ۲۱۰. سطر متن: ۱۴، حاشیه: ۲۴. قطع: ۱۳/۵ × ۲۱.

۲۴

تعلیقه وافیه اصول فقه، عربی

از: سید صدرالدین محمد بن سید محمد باقر رضوی (م: ۱۱۶ هجری قمری) وی کتاب وافیه مولی عبدالله تونی را نزد مولی عبدالله افندی صاحب ریاض العلماء (م: ۱۱۳۷) پیاموخت و این تعلیقه را بر آن نوشت و در آغاز آن استاد خود افندی را بسیار ستود. رجوع شود به فواید الرضویه، جلد دوم: ۲۵۴ و کتی و القاب، جلد دوم: ۳۸۱.

نوشته شده بدست محمد باقر شیرازی در رجب ۱۲۱۵. در آغاز نسخه بخشی از کتاب الذخیره فی الفقه نقل شده است.

آغاز: الحمد لله الذی اوضح لنا منهاج الدین بمصباح الحق... فتهذه مائثره من الفوائد... اقول معنی کون الثبا در من امارات الحقیقه....

پایان: هذا اخر ما اردناه و الحمد لله... ممن نظر الی هذا التعلیق ان تمن علی هذا الضعیف... انه غفور رحیم.

جلد: تیماج مشکى يك لا . کاغذ : فرنگی ، خط : نستعلیق ، صفحه : ۲۶۰ . سطر : ۲۲ .
قطع : ۲۲ × ۱۶ .

۲۵

زبدة التصانیف کلام و فقه ، فارسی

از : ملا حیدر بن محمد خوانساری . دارای يك مقدمه و دوازده باب
و يك خاتمه و در عقاید و معارف شیعه است . مؤلف معاصر شاه عباس دوم و استاد آقا
حسین خوانساری (م : ۱۰۹۹) بوده است . این کتاب در سال ۱۲۷۸ در تهران
چاپ سنگی شد .

رجوع کنید به : الذریعه جلد ۱۲ : ۲۲ .

نوشته شده بدست علی بن علی یار در ۱۲۶۶ و در آغاز و پایان نسخه
متفرقاتی ضمیمه شده است .

آغاز : الحمد لله رب العالمین اما بعد چون غلت نمای آفرینش
پایان : این مستحق را یاد کند .

جلد : تیماج مشکى مقوائى . کاغذ : فرنگی . خط : نسخ . صفحه : ۳۴۶ . سطر : ۱۴ .
قطع : ۲۱٫۵ × ۱۸٫۵ .

۲۶

ذوق و شوق عرفان ، منظوم فارسی

از کوثر یا کوثر علیشاه . مؤلف در این مثنوی همچون مثنوی مولوی
بعضی از آیات و احادیث و اخبار را عنوان قرار داده و به شرح و تفسیر آنها
پرداخته است .

احادیث عنوان شده از قبیل ذالرفیق ثم الطریق ، «ان الله شراباً لا ولیاته»
«العبودية جوهره کنهه الربوبية» می باشد که اغلب مشتمل بر مضامین عرفانی است .
مجموع آیات مثنوی حدود ۲۵۷۶ بیت است و در پایان تفسیر هر
حدیثی يك غزل به عنوان خاتمه آورده و مثنوی را چنین آغاز می کند :

گوش هوش گری بود بر حرف نو نکته ای از ذوق و شوق دل شنو
کز جهان لا مکان نام آمده است عالم آرا گشته با کام آمده است
* * *

صورتم معنی ذوق و شوق را مظهرم آن عشق فوق الفوق را
پس از شرح احادیث معراجنامه ای دارد که ضمیمه همین مثنوی می باشد
و در پایان آن چنین گفته است :

این من و معراج بابوش منام کوثر اینجا می کند ختم کلام
رجوع کنید به الذریعه ۹ : ۹۲۳ و ۱۹ : ۱۸۴ و فهرست دانشگاه تهران
۱۳ : ۳۱۹۰ و فهرست نسخه های خطی فارسی ۴ : ۲۸۲۲ .

نوشته شده در سده ۱۴ . دارای يك سر لوح به زر و لا زورد و شنگرف .
صفحه ها دارای کمند شنگرف و جدول لا زورد .

آغاز : الله الله مالک الملکی روا نیست جز رب علی الاطلاق را
من چه گویم وصف آن فرد صمد گر نخواهم قل هو الله احد
پایان : می نماید کوثر از روشندان نور مهر شاه مردان شاهد است .

جلد : تیماج یشمی ، مقوائى . کاغذ : فرنگی کهنه و نو . خط : شکسته نستعلیق . صفحه
۲۷۸ که ۱۸۴ صفحه از آن نوشته شده است . سطر : ۱۴ قطع : ۲۲ × ۱۵ .

۲۷

گوهر مراد فلسفه و کلام ، فارسی

از : عبدالرزاق لاهیجی که از دانشمندان و فیلسوفان سده یازدهم هجری قمری است. رجوع کنید به : فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی جلد ۶۹: ۶۹.

نوشته شده بدست محمد صالح بن محمد تقی علیکان مازندرانی در ۱۲۰۹. در پایان این نسخه آیه‌ای از قرآن و دعایی که بایستی پیش از مطالعه خوانده شود یادداشت شده است. آثار موریانه دربرگهای نخستین نسخه و آثار رطوبت در همه برگها نمایان است. عنوان و نشان: شنگرف.

آغاز: گوهر مرادی که غواص فکرت را از دریای حیرت در کف اندیشه

پایان: هر آینه بحق رسیده باشد. بلغنی الله و جمیع الطالبین اکمل الوجزات.

جلد: تیماج مشکي، مقوایی، دارای ترنج و نیم ترنج ضربی. کاغذ: ایرانی. خط: نستعلیق. صیحه: حدود ۶۰۰. سطر: ۱۶. قطع: ۲۰.۵ × ۱۵.

۲۸

مجموعه

۱ - مفاتیح الاعجاز عرفان، فارسی

از: اسیری لاهیجی، شمس الدین محمد بن یحیی نوربخشی و خلیفه سید محمد نوربخش (۷۹۵ - ۸۶۹).

وی حدود ۸۴۰ هجری قمری متولد شده و در ۹۱۲ وفات نموده است. این کتاب شرحی است بر «گلشن راز» شیخ محمود شبستری و به چاپ رسیده است.

ش ۱ (ص ۲ - ۴۷۸) نوشته شده بدست محمد نصیر در ربیع الاول ۱۲۶۹.

آغاز: بسمک الاعظم الشامل فیضه المقدس

پایان: دعوی توانی افراشت.

۲ - تخمیسات قصیده برده عربی

قصیده برده که به «الکواکب الدریة فی مدح خیر البریة» است یکی از قصاید بسیار زیبای شرف الدین محمد بن سعید صنهاجی بوسیری (۶۰۸ - ۶۹۶) است و پس از قصیده «بنات سعاد...» بهترین قصیده ایست که در مدح پیامبر اسلام سروده شده است.

گروه بسیاری از دانشمندان و ادبا و شعرا پیرامون این قصیده شرح و حاشیه و تضمین و تخمیس آورده‌اند که از آن جمله است.

تخمیساتی که در این نسخه آمده و آنها بدین ترتیب است: تخمیس ناصرالدین محمد فیومی، تخمیس علاء الدین علی بن امین الدین سالم غزی. تخمیس شمس الدین محمد بن منصور بن عباده. تخمیس احمد بن محمد سالم اذرعی. تخمیس دمیاطی. رجوع کنید به فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی جلد ۷: ۲۳۹.

ش ۲ (ص ۴۸۳ - ۵۶۱) نوشته شده بدست محمد نصیر بن محمد صادق بن محمد قاسما که در ش ۱ مذکور شد در چهارشنبه ۵ ربیع الآخر ۱۲۶۷.

آغاز: ومن بعد الهی باری النسم مع الصلاة علی المختار ذی الکرم
پایان: کملت البردة و تخمیساتها.

۳ - شرح قصیده برده عربی

از: جلال الدین بن قوام الدین حکیم.

ش ۳ (ص ۵۶۲ - ۶۰۸) نشانی مانند ش ۱ و ۲ :

آغاز : الحمد لله الذي علم بالقلم علم الانسان ما لم يعلم .

پایان : بما كان مني تقصيري .

مجموعه ایست دارای سه شماره با يك كتاب و يك تاريخ . نوشته ها

در حاشیه و متن است .

جلد : تیماج تریاکی ، مقوانی ضربی . کاغذ : فرنگی . خط : تعلیق و نستعلیق .

صفحه : ۶۰۸ . سطر : مختلف . قطع : ۲۲ × ۱۴ .

۲۹

مجموعه

۱ - قرابادین شفقائی دارو شناسی ، فارسی

از مظفر بن محمد حسینی مشهور به «حکیم شفقائی» (م : ۱۰۳۷ هـ . ق)

به ترتیب حروف تهجی از الف تا یاء .

رجوع کنید به : الدرر جلد ۱۷ : ۶۱ و فهرست مشار فارسی : ۲۵۸۲ .

ش ۱ (ص ۲۵ - ۱۲۵) .

آغاز : الحمد لله الحكيم العليم والصلوة على من اوتى الحكمة... اما

بعد ، پوشیده نمائید که فقیر حقیر مظفر بن محمد الحسینی شفقائی .

پایان : به قدر احتیاج به طریق معهود معجون سازند شربتیک منتقال

بعد از چهل روز استعمال نمایند .

۲ - کفایة مجاهدیة طب ، فارسی

از : منصور بن محمد بن الیاس فقیه و طبیب و به «کفایة منصوری» و

«طب منصوری» نیز موسوم شده است .

رجوع کنید به : فهرست مشار فارسی جلد ۱ : ۱۲۶۹ و جلد ۲ :

۲۶۲۴ و فهرست کتب خطی دانشکده پزشکی تهران : ۳۷۵ . و فهرست خانقاه

نعمت‌اللهی جلد ۲ : ۶۷ .

ش ۲ (ص ۱۲۶ - ۳۷۴) .

آغاز : شکر و سپاس مر خالق را که در خلقت انسان دقایق حکمت

او بی پایان است

پایان : و اگر فلفل و زنجبیل و سقمونیا با غسل بر ... مالند همین

عمل کند والله اعلم بالصواب .

۳ - عین الحیات = خواص چوب چینی دارو شناسی ، فارسی

از : محمد هاشم طبیب تهرانی . دارای يك مقدمه و دو مقاله . و آن

را بنام شاه سلیمان صفوی نوشته و در آغاز آن از او به نیکی یاد می کند . رجوع

کنید به : فهرست کتب خطی دانشکده پزشکی دانشگاه تهران : ۳۳۲ .

ش ۳ (ص ۳۷۶ - ۴۲۰) .

آغاز : سپاس چون انفس عیسوی روح پرور و جان فزای بارگاه

کبریای خالق است

پایان : فصل سیم در بیان استعمال این دوا به عنوان به قدر صد

مثقال و در بعضی امزجه تا صد و پنجاه مثقال .

مجموعه ایست دارای سه شماره . در آغاز و انجام و میان آن این

یادداشتها و مهرها آمده است : پشت نخستین برگ کتاب تولد و زایچه جعفرقلی

نامی در ۱۲۱۵ هـ . ق . از روی زیج الغ بیکی . در کنار برگها نسخه بدلها و

افتادگیها یادداشت شده و در پایان نسخه مهر مرحوم ذوالریاستین و مهر شمس
الاطباء دیده می شود. در صفحه ۱۴۹ یادداشتی در باره اوزان (رطل، کیل) و در
برگ ۱۵۰ مهر بیضی شکل محمد علی حسینی آمده است.
عنوان و نشان: شنگرف.

جلد: تیماج بخودی مغوائی. کاغذ: فرنگی سفید به استثناء ۸ برگ کدآبی می باشد.
خط: نستعلیق. صفحه: ۴۲۵. سطر: ۲۳. قطع: ۲۲ × ۱۶.

۳۰

مفتاح النجات فی شرح دعاء سمات فارسی

از: محمود بن محمد علی بن محمد باقر، و ترتیب آن چنین است که
در آغاز چند فقره از دعا را ذکر نموده و سپس شرح کرده است. وی در عصر
دوشنبه ۱۵ جمادی الثانی ۲۳۸ ه. ق. از تألیف آن فراغت یافته است.

نوشته شده بدست محمد صالح بن محمد رضا طالقانی در جمادی الثانیه
۱۲۳۸.

پشت نخستین برگ نسخه و نیز در پایان آن مهر بیضی شکل مرحوم
ذوالریاستین آمده است. کنار برگ نخستین وصالی شده و در گوشه برخی از
برگها آثار رطوبت دیده می شود.

آغاز: بسم الله الحمد لله الذي لا يخيب من دعاه ولا يرد من ناداه ويكشف
الضر والبلوى... اما بعد پس چنین گوید.... محمود بن محمد علی بن محمد
باقر... که چون دعای مشهور....

پایان: ولیکن هذا اخر ما اردناه ابراده في هذه الوجيزة... والحمد لله
رب العالمين.

جلد: تیماج مشکی بکلا. کاغذ: فرنگی. خط: نستعلیق. صفحه: ۲۹۱ سطر: ۱۷.
قطع: ۲۱ × ۱۴۵.

۳۱

مجموعه

۱- مفتاح اسرار حسینی عرفان، فارسی

از: عبدالرحیم بن محمد یونس دماوندی است. وی از شاگردان
ملا محمد صادق اردستانی بوده و در مفتاح دوم کلامی از استاد آورده است و در
بعضی از مواضع کتاب پاره ای از مکاشفات خود را نقل نموده است. این کتاب در
۳۷ مفتاح ترتیب یافته است. و آن مشتمل است بر بعضی اسرار که در کتب و رسائل
اکابر عرفا و حکما نیست.

ش ۱ (ص ۲-۱۶۸) نوشته شده در سال ۱۲۷۹ حسب الفرمایش آقامیرزا
حسن منور علی.

آغاز: الحمد لله الذي نجانا من العلوم الرسمية بنينة و سقانا كاس
المحبة من يد خليفته....

پایان: بمحمد وآله الابرار والخلفاء الاخيار من بعد رسول المختار....
عن العاصي.

۲- کلمات مکنونه فیض فارسی، عربی

از: محمد بن مرتضی مشهور به فیض کاشانی است و آنرا در ۱۰۵۷
تألیف کرده است. رجوع شود به جلد دوم همین فهرست: ۱۰۵.

ش ۲ ص (۱۷۸-۴۲۴) نوشته شده در ۱۲۹۸ بدست ابوالقاسم شافق‌علی بن عبدالحمید شریف تفرشی در شیراز .

آغاز : الحمد لله الاول في آخريته

پایان : نا نگرددز تر این دیر خراب آلوده یا اله العالمین .
مجموعه ایست دارای دو شماره و دو خط نستعلیق .

جلد : تیماج زرد بك لا . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : ۴۲۴ . سطر : ۱۷ . قطع : ۲۱ × ۱۴ .

۳۲

شرح تصویف صرف ، عربی

از : تفتازانی ، سعدالدین مسعود بن عمر شافعی . رجوع کنید به فهرست کتابخانه مدرسه سپهسالار ، جلد ۲ : ۳۴۴ و جلد دوم فهرست خانقاه نعمت‌اللهی تهران : ۱۶ .

نوشته شده بدست یوسف بن محمد قاضی در روز مبعث سال ۱۲۴۴ .

آغاز : ان اروی زهر تخرج فی ریاض الکلام

پایان : و حسنة او قبيحة اونها للنع و كذا البواقی .

جلد : تیماج نیلی ، مقوایی دارای تریج و نیم تریج ضربی . کاغذ : مختلف . خط : مختلف . صفحه : ۲۳۴ . سطر : مختلف . قطع : ۲۰/۵ × ۲۰/۵ .

۳۳

مجموعه

۱- کسراصنام الجاهلیة فلسفه و عرفان ، عربی

از : صدر الدین شیرازی : محمد بن ابراهیم معروف به ملاصدرا .
دارای يك مقدمه و چهار مقاله و يك خاتمه .

ش ۱ (ص ۲-۱۴۲) نوشته شده بدست محمد رضا بن علی شیرازی در ۲۱ ذی قعدة ۱۳۴۸ و مرحوم ذوالریاستین (مونسعلی شاه) .

آغاز : الحمد لله الذي الهمننا سبيل الهداية والرشاد و هدانا طريق الوصول

پایان : لخصناه من بعض كتب اهل العرفان فلنختم به الکلام حامدا ...
والنقصان .

۲ - معراجنامه = مرشد الكفاية فلسفه و کلام ، فارسی

از : ابن سینا ، حسین بن عبدالله . این رساله را « اثبات النبوة » نیز نامیده اند . در پایان فصل اول چنین گفته است : و مقصود از این کتاب این بود که شرح دهیم معراج نبی را بر موجب عقل چنانکه رفته است و بوده و عاقلان دانند او از آن سیر حسی نبوده است بلکه آن معقول بوده است که رمز را به زبان حدس بگفته است تا هر دو صنف مردم از او محروم نمانند

ش ۲ (ص ۱۴۸-۱۸۱) نوشته شده به دست محمد حسن نعمة اللهی در ۲۲ ذی حجة ۱۳۴۶ در مشهد بنا به دستور مرحوم مونسعلی شاه .

آغاز : سپاس خداوند آسمان و زمین و ستایش دهنده جان و دین را و درود بر پیغمبر بر گزیده

پایان : روا نیست این کلمات را به جاهل و عامی نمودن که برخوردارى جز عاقل عارف را نیست والسلام على اهل السلام .

۳- عرض حال

فارسی

از : محمد جعفر واعظ کرمانشاهی به حضرت صدر الصدور .
مؤلف در آن از کتاب «فصل الخطاب» خود یاد نموده و آن را در
۱۲۹۲ تألیف کرده است .

ش ۳ (ص ۱۸۴ - ۱۹۴) نوشته شده بدست مؤلف در ۱۲۹۲ .
آغاز : عرض حاجت و نیازمندی اقل خلیقه و لاشی فی الخارج والذهن
والحقیقة

پایان : شکر حق بجای آورده آنی از ذکر محامد سرکار غافل نه .
مجموعه ایست دارای سه شماره با خط و تاریخ و کاتب مختلف .

جلد : تیماج، زرد مقوایی . کاغذ : فرنکی . خط : نسخ و نستعلیق . صفحه :
۱۹۴ . سطر : مختلف . قطع : ۲۱/۵ × ۱۴/۵ .

۳۳

شرح حکمة العین

فلسفه، عربی

از : شمس الدین محمد بن مبارکشاه معروف به «میرک بخاری» بر
«حکمة العین» علی بن عمر معروف به «کاتبی قزوینی» .
مبارکشاه در این شرح گوید که حواشی قطب الدین شیرازی بر حکمة
العین را آورده و از آن به «حواشی قطبیه» تعبیر نموده است وی بر تجرید طوسی
و بر همین شرح که مذکور شد حاشیه دارد و در حواشی که بر این شرح نوشته
از حاشیه ایکه بر تجرید طوسی داده است یاد می کند .

نوشته شده نزدیک روزگار مؤلف . در کنار صفحه ها حواشی زیادی

از دانشمندان آمده که از آن جمله است : ح (ع طم) (م ح ق) ، (م ظ) ،
(ش قدس سره) ، (من) ، کشاف (ه ج ن) قاضی زاده ، شمسارشتی ، ملا میرزا جان ،
میر صدر بر شمسیه ، فخرالدین ، موافق ، ملا مسعود شیروانی ، قوشچی ، ملا
صدری ، عطاءالله ، کاتب نسخه با امضاء کاتب در صفحه ۳ از میرغیاث الدین
متصور و در صفحه ۵ بیتی از حافظ و سراج و یک رباعی از سهروردی و حاشیه ای
از میرزارقیع و نیز این یادداشت آمده است : اقل خلق الله طاعة واعظهم معصية
محمد جعفر بن ملا عبدالباقی رودسری گیلانی در یازدهم ربیع الاول سنة هزار و هفتاد
و چهار داخل دارالسلطنة اصفهان برای اکتساب علوم دینی و تکمیل اخلاق مستحسنة
مرضیه مع رضای خدای مجازی و والد حقیقی خود شد اتبع الهدی .

آغاز : اما بعد ، حمد الله فاطر ذوات العقول النورية

پایان : وبالعجلة معرفة احوال و يتلوه قسم الثاني فی الطبیعی

اجمعین .

جلد : تیماج یشی ، مقوایی . کاغذ : اصفهانی . خط : نستعلیق . صفحه :
۲۲۶ . سطر : ۲۳ . قطع : ۲۲/۵ × ۱۴ .

۳۵

اخلاق، فارسی

سراج

از : قاضی محمد شریف شیرازی ، دارای بیست و هفت نسخه است . وی آن را حدود
سال ۱۰۳۰ تألیف نموده است . از آثار او است کتاب «خزان و بهار» و هر دو
کتاب به چاپ رسیده است .

تاریخ کتابت ندارد .

آغاز: سپاس گریه‌ی را که حلیه خلقتش زیوری است
پایان: که خواهیم این روز را کرد یاد.

جلد: تیماج مشکى، مقوایى. کاغذ: ایرانی. خط: نستعلیق. صفحه: ۱۰۴.
سطر: ۱۵. قطع: ۲۱۵ × ۱۵.

۳۶

منشآت فارسی

از: حاج فرهاد میرزا.

نوشته شده بدست یوسف فرزند میرزا مجتبی لاهیجانی در ۱۳۲۵. در
آغاز نسخه دیباچه فرصت شیرازی است و آن اینست: «منشآت عوانم
امکان و مبدآت جواهر اعیان از عقلی روحانی و حسی جسمانی». فرصت در
این دیباچه گوید: «دوستی عزیز الوجود از من، خواست که تعلیق‌ای بر منشآت
بنگارم. تعلیق‌ها و برکنار صفحه‌ها با نشان فرصت آمده است.

در پایان نسخه نامه و قصیده‌ای از فرصت در مدح مظفر الدین شاه دیده
می‌شود.

آغاز: سپاس و ستایش مر خدائی را سزا
پایان: و فراغی باشد مزاحمت نماید تمت المنشآت ... والسلام.

جلد: پارچه‌ای، مقوایى. کاغذ: فرنگی. خط: نستعلیق. صفحه: ۲۱۲.
سطر: ۱۴. قطع: ۲۲ × ۱۵.

۳۷

حاشیه علی الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة فقه، عربی

از: آقا جمال الدین خوانساری، محمد بن حسین (م: ۱۱۲۵).
رجوع کنید به: الذریعة جلد ۶: ۹۳.

نوشته زمان مؤلف (حاشیه با نشان سلامه الله تعالی در صفحه ۶۶ همین
نسخه است).

آغاز: بسم الله کان ما متعلقة عاملاً... سمي به المکتوب المخصوص
فیستعمل ایضاً مصدر

پایان: و قد ظهر بما ذکرنا... هذا ما اردنا ابراده فی کتاب الطهارة
و کتب علینا فقیراً و قطمیرا... ققطمیرا... صل سعیرا.

جلد: تیماج مشکى بکلا. کاغذ: ایرانی. خط: نسخ. صفحه: ۴۲۸. سطر:
۲۵. قطع: ۲۱۵ × ۱۶.

۳۸

رسالة فی العرفان عربی

رساله مختصر و کوتاهی است به نثر و به سبک خطبه و مقاله نگارش یافته
و در آن از منشأش نشانی نیست. در صفحه ۲۲ و ۵۰ این رساله شخصی به نام
ابو محمد فارسی جنبلی نوشته است که این رساله از شیخ محی الدین بن عربی است.

نوشته شده بدست سید محمد عبد الله موسوی رفاعی در صفر ۱۳۰۷ یا
۱۳۰۹.

آغاز : هو الواحد بلا وحدانية و هو الفرد بلا فردانية ليس مركبا من الاسم والمسمى فان اسمه هو والسمى هو فلاسم غيره
پایان : يهتدى بنوره ويسلك بهمه ويصل به الى مقصوده انشاء الله تعالى
و فقنا الله لما يحب و اصحابه اجمعين .
در آغاز نسخه سر لوحی به زر و لاژورد و جدول و کمند لاژورد و شنگرف موجود است .

جلد: پلاستیکی و مقوایی سبز . کاغذ: فرنگی . خط: نسخ . صفحه: ۵۰
سطر: ۹ . تصح: ۱۳۸۵ + ۲۱۸۵ .

۳۹

مجموعه

۱ - جلاء العیون طب ، فارسی

از : حکیم شیلمر فلانکی شاگرد حکیم پولاک نمساوی . وی از استادان مدرسه دارالفنون بود و پس از استاد خود دکتر پولاک عهده دار تدریس طب مدرسه مذکور گردید . مؤلف در مقدمه گوید دکتر پولاک در موضوع کحالی رساله‌ای نوشته بود که کافی به مقصود نبود لذا بر خود لازم دانستم رساله‌ای درباره کحالی بنویسم .

دکتر شیلمر کتاب خود را در سه «جمله» ترتیب داده و در جمعه ۲۹ رمضان ۱۲۸۷ از تالیف آن فراغت یافته است . برخی این کتاب را تالیف دکتر پولاک دانسته‌اند لیکن با آنچه از مقدمه آن نقل گردید معلوم می‌شود که این نسبت صحیحی ندارد .

ش ۱ (ص ۲-۴۲۹) نوشته شده در جمعه ۱۴ ربیع الاول ۱۲۹۴ بدست غلامرضا .
آغاز : الحمد لله رب العالمین ... اما بعد چون عالیجاه حکیم پولاک نمساوی
پایان : در رختخوابش تغییر دهند .

۲ - جراحی فارسی

گویا از همان شیلمر باشد . کتاب مختصری است دارای دو باب و هر باب دارای چند فصل و هر فصل با عنوانهای : اسباب ، علاج و غیره مرتب شده است .

ش ۲ (ص ۵۰۰-۶۰۰) ناقص است .

آغاز : الحمد لله رب العالمین و صلی الله و بعد این کتابی است در علم جراحی
پایان : تشخیص هر يك از آنها را بیان خواهیم نمود .
مجموعه ایست دارای دو شماره .

جلد: تیساج تریاکی مقوایی . کاغذ: فرنگی . خط: مختلف . صفحه: ۶۰۰
سطر: مختلف . قطع: ۲۲×۱۶۸۵ .

۴۰

شرح شافیه = شرح نظام صرف ، عربی

از: نظام الدین حسن بن محمد بن حسین مشهور به نظام اعرج است

و مکرر چاپ شده است .

رجوع کنید به : فهرست کتابخانه مدرسه سپهسالار جلد ۲ : ۳۵۰ .

نوشته شده بدست محمد امین بن محمد شاه مشایعینی در ۱۱ ربیع الاول ۱۱۲۷ . آغاز افتاده است .

آغاز موجود : و مدلوله شامل لمطلق افراد الفعل ولاشی من الكلمات
پایان : و یرحم الله عبدا قال آمینا .جلد : تیماج زرد یکلا . کاغذ : ایرنی . خط : نسخ . صفحه : ۲۸۲ . سطر : ۱۷ .
قطع : ۱۵ × ۲۳ .

۴۱

مجموعه

۱- الحکمة العوشية فلسفه ، عربی

از : صدرالدین شیرازی (م : ۱۰۵۰ هـ . ق .) .

رجوع کنید به : یاد نامه ملاصدرا ، فهرست مشار عربی : ۳۱۶ .

ش ۱ (ص ۲ - ۶۳) نوشته شده بدست محمد اسماعیل بن محمد حسین طباطبائی در محرم ۱۲۶۳ . عنوان و نشان : شگرف .

آغاز : الحمد لله الذي جعلنا ممن شرح صدره للإسلام

پایان : و نور قلوبنا با نوار الحکمة والیقین قد تمت علی
بد محرم الحرام .

۲- اکسیر العارفین فلسفه ، عربی

از : صدرالدین شیرازی . فهرست عربی مشار : ۸۱ .

ش ۲ (ص ۶۸ - ۱۲۴) تاریخ و کاتب مانند ش ۱ .

آغاز : سبحانك اللهم يا مبدع العقول والنفوس

پایان : دعویهم فیها سبحانك اللهم ... و آخر دعویهم رب العالمین ...

الطاهرین .

مجموعه ایست دارای دو شماره به خط یک کاتب در ۱۲۳۶ و ۱۲۴۴ .

در میان دفتر صفحه های ۶۴ - ۶۷ و در پایان آن صفحه های ۱۲۵ - ۱۳۰

سفید است .

جلد : تیماج سرخ یکلا ، دارای ترنج و نیم ترنج گل و بوته دار با حاشیه . کاغذ : فرنگی

و سفید . خط : شکسته نستعلیق . صفحه : ۱۳۰ . سطر : ۱۵ . قطع : ۱۴ × ۲۰ .

۴۲

مجموعه

۱- سبحة الابوار عرفان ، فارسی

از : جامی ، نوالدین عبدالرحمن بن احمد (۸۱۷ - ۸۹۸) این کتاب یکی از
مثنویهای هفتگانه مؤلف است .

رجوع کنید به : الذریعه جلد ۱۲ : ۱۲۶ : فهرست کتابخانه مجلس

شورای ملی جلد ۳ : ۴۵۷ . فهرست مشار فارسی : ۹۳۳ و جلد دوم فهرست

خانقاه نعمه الهی : ۱۰۰ ، ۱۰۲ ، ۱۱۴ .

ش ۱ (ص ۴ - ۱۳۸) نوشته شده بدست معصوم حسینی براغوشی . نوشته ها

راست و چپها . عنوان و نشان شنگرف است .

آغاز دیباچه : المنة لله كه به خون گرخفتم

يك چند چو غنچه عاقبت بشكفتم

آغاز کتاب : ابتدا بسم الله الرحمن الرحيم المتوالى الاحسان
پایان : ختم لنا بالحسنی وهو مولانا نعم المولى .

۲- قرۃ العیون فی اعز الفنون معارف اسلامی ، عربی

از : فیض کاشانی ، محمد بن مرتضی (م: ۱۰۹۱ هـ . ق .) این کتاب

در جلد دوم همین فهرست صفحه ۲۳۲ معرفی گردید . رجوع کنید به : فهرست
مشار عربی: ۷۰۱.

ش ۲ (ص ۱۴۲ - ۲۶۶) نشانها مانند ش ۱ .

آغاز : یا مبدع الارکان والاصول

پایان : ولتختم الكتاب ... مناسب ان یلقب المقالات بمکونه الکلمات ...

براغوشی ... ۱۱۸۶ .

مجموعه ایست دارای دو شماره به خط معصوم حسینی براغوشی در

۲۲ ربیع الاول ۱۱۸۶ . مهربیضی شکل بانقش (یاد اودانا جعلناک خلیفة فی الارض)

و دیگری با نقش (عبده الراجی محمد ۱۲۱۷) و نیز با نقش (امامقلی) و (پروین

بن مهدی) در نسخه دیده می شود .

جلد: پلاستیکی . کاغذ: مختلف نو و کهنه . خط: نستعلیق . صفحه: ۲۶۸ . سطر: ۱۶

قطع: ۱۶ × ۲۱٫۵ .

۴۳

مجموعه

۱- جامع العلوم معارف فارسی ، عربی .

از علی محمد بن محمد ابراهیم شیرازی معروف به مصالح و متخلص
به خاکی در فرهنگ سخنوران از محمد ابراهیم خاکی یاد شده است . این
کتاب همچو جنگ و کشکول است و عنوان خاصی ندارد .

ش ۱ (ص ۲-۲۷۱) نوشته سده ۱۴ هـ . ق . و پایان آن ناقص است :
آغاز : الحمد لله والصلوة علی محمد حبیب الله ... اما بعد چنین گوید
المتخلص به خاکی که این چند کلمه بر حسب ... نام گذاردم این کتاب را به
جامع العنوم ...

پایان : بر در خانه بایستی هر کس می خواهد داخل شود و هر کس
بخواهد خارج ، نگذاری خارج شود چه خوش گفته شاعر عجم :
گر مرد این دری به در آ کاندین سرا
دربان برای منع خروج است فی دخول ..

۲- تقریظ بیان الحق کلام ، عربی

از : میرزا عبدالحسین ذوالریاستین (مونسعلی شاه) بر کتاب «بیان الحق»
تألیف میرزا احمد اصطهباناتی .

ش ۲ (ص ۲۷۶ - ۲۷۸) نوشته شده بدست مؤلف آن .

آغاز : الحمد لله حق حمده ... اما بعد فان معرفه قولا الامر و امام العصر ...
انجام : والله ولی الهدیة و الرشاد و بیده ... غفر له .

۳ - بیان الحق

کلام ، عربی

از: میرزا احمد شریف معروف به شیخ الاسلام اصطهباناتی (م: ۱۲۵۴)
این کتاب بر دو مقصد مرتب شده است. در مقصد اول قصیده میسمیه
محی‌الدین بن عربی را شرح داده و گفته این شرح را جناب آقای ذوالریاستین
از من خواسته و از نامه او یاد می‌کند آنگاه گوید که این قصیده در کتاب ینایع
المودة از عشای مغرب شیخ عربی درباره حضرت مهدی نقل شده و ما از آن
کتاب نقل می‌کنیم. در مقصد دوم به اثبات مهدویت خاصه پرداخته و بر سخنان
بایبان و بهائیان اعتراض و خورده‌گیری بسیار نموده است. رجوع کنید به:
الذریعه جلد ۳: ۱۷۹.

ش ۳ (ص ۲۸۰ - ۴۴۳) نوشته شده به دست مرحوم ذوالریاستین. در
کنار صفحه اول کتاب تفریطی از مرحوم سید ابوالحسن اصفهانی مرجع شیعیان
آن زمان درباره این کتاب نوشته شده و تاریخ آن جمادی الثانی ۱۳۴۷ هـی باشد
پایان نسخه ناقص است.

آغاز: عینان عینان لم یکتبهما قلم... هم کلمة الحمد...
پایان: و انها قالت... و غیر ذلك هذا فی اوائل الحال و اما فی الحال
فلا تستل عن الحال و بالجملة.
مجموعه ایست دارای دو شماره به خط مرحوم ذوالریاستین و کتاب
دیگری، عنوان و نشان: شنگرف.

جلد: مقوایی. کاغذ: فرنگی شطرنجی سفید. خط: نسخ و نستعلیق.
صفحه: ۴۴۴. (با تعداد زیادی برگه سفید) سطر: ۱۹ و ۲۴. قطع: ۱۷ × ۲۲.

شرح تخیلیص المفتاح = مختصر ادبیات عربی

از: نفاذانی است و در شماره ۴۵ شرح مفصل او که بنام مطول است
معرفی خواهد شد. در جلد دوم همین فهرست صفحه ۱۸۶ نسخه دیگری از
مختصر معرفی گردید.

نوشته شده در ۱۰۹۹ به دست حاجی محمد، خراف خواجه علی انصاری.
در کنار صفحه‌ها حاشیه‌هایی از: مطول، شرح مصباح، قطب، چلبی، شیخ
ابراهیم و غیره آمده است.

آغاز: نحمدک یا من شرح صدورنا لتلخیص البیان...

پایان: وان الکلام السوء بالنسبة الی المعنی الذی الی حسن الخاتمة...
النسب و آله.

جلد: تیماج مشکینی مقوایی. کاغذ: ایرانی. خط: نسخ و نستعلیق.
صفحه: ۳۴۸. سطر: ۱۷. قطع: ۱۳/۵ × ۲۰.

شرح تخیلیص المفتاح = مطول ادبیات عربی

از: مسعود بن عمر نفاذانی (م: ۷۹۱) ه. ق. رجوع کنید به: کشف
الظنون جلد ۲: ۴۸۱ و فهرست عربی مشار: ۸۵۹ و فهرست خانقاه نعمت‌اللهی
نهران جلد ۲: ۹۳.

نوشته شده به دست محمد بقای حصاری در رجب ۱۰۲۴ در برگ دوم نسخه یادداشتی است درباره اینکه آیا اسم: عین مسمی است یا با آن اختلاف دارد. برگ سوم نسخه نیز حاوی چند یادداشت مفید می باشد.

در حواشی نسخه از: چلبی، دوانی، مونسعلی شاه، مولازاده، خطائی، سمرقندی، شرح عضدی، منه، جابرودی، سید شریف، سیرافی، شرح مفتاح، (م. ح. ل.)، (م. ق. م.)، شرح ابیات جامی، تفسیر ملا یعقوب، صحاح، صراح، شرح اللمعة، تاج، شرح ایضاح، علوی، شیبانی، شاهرودی، مدارك، شرح طوابع، حاشیه مفتاح، ابوالقاسم، کشاف، ماوردی، ملا میرزا جان، قاموس و غیره نقل شده است.

آغاز: الحمد لله الذی الهمننا حقایق المعانی و دقایق البیان...
پایان: والحمد لله علی التوفیق... محمد بقای حصاری تمت.

جاء: قیماج سرخ مقواتی. کاغذ: ایرانی مایل به زردی. خط: نستعلیق.

صفحه: ۶۰۸ سطر: ۱۹ قطع: ۱۵ × ۲۵.

۴۶

مجموعه

۱- شرح ایساغوجی منطق، عربی

از: حسام الدین حسن کاتبی (م: ۷۶۸ ه. ق.) بر ایساغوجی اثر الدین ابهری (م: ۶۶۰ ه. ق.)

ش ۱ (ص ۴-۲۹) تاریخ و کتاب ندارد.
آغاز: الحمد لله الواجب وجوده الممتنع نظیره... قال اما بعد فهذه رسالة فی المنطق....

پایان: ولیکن هذا اخر ما كتبنا... فی الکتاب الايساغوجی.

۲- حاشیه شرح ایساغوجی منطق، عربی

گویا حاشیه ایست بر شرح ایساغوجی حسام الدین حسن کاتبی که در شماره يك گذشت.

ش ۲ (ص ۳۱-۵۸) نوشته شده در ۹۶۳

آغاز: الحمد لمن وحده احسن کل... وشکره....

پایان: علی الافراد و المشخصات.

۳- حاشیه شرح ایساغوجی عربی

از: عصمة الله بن محمود بخاری. رجوع کنید به کشف الظنون جلد اول ذیل «ایساغوجی».

ش ۳ (ص ۶۰-۱۵۷) نوشته شده در اواخر ذی قعدة ۹۶۳ بدست

سیف الدین بن شیخ بهاول ترکستانی.

آغاز: ان اعلى ما ينطق به المنطق...

پایان: مسألة جزئية البتة... والله اعلم.

۴- حاشیه شرح ایساغوجی عربی

از: امیر ابو البقا. رجوع کنید به کشف الظنون جلد ۱:
ذیل ایساغوجی.

ش ۴ (ص ۱۵۸-۲۵۸) نوشته شده در رمضان ۹۶۳ بدست کاتب مذکور.

آغاز: قوله: الواجب وجوده الخ لما كان كل مفهوم . . .

پایان: واصحابه الكرام .

مجموعه ایست دارای چهار شماره که در تاریخ ۹۶۳ بدست سیف‌الدین ترکستانی نوشته شده است .

جند: مقوایی . کاغذ: ایرانی . خط: نسخ . صفحه: ۲۶۰ . سطر: ۱۹ قطع: ۱۳ × ۱۹ .

۴۷

معالم‌الدین - معالم‌الاصول اصول فقه ، عربی

از: شیخ حسن بن زین‌الدین شهید ثانی (م: ۱۱۱۱) رجوع کنید به:
فهرست عربی‌مشار: ۸۶۵ و فهرست خانقاه نعمت‌اللهی جلد ۲: ۱ و ۳۱ .

نوشته شده به دست حاجی محمدبن خواجه علی انصاری در جمعه دوازدهم شعبان ۱۰۹۹ .

در پایان نسخه مهر بیضی شکلی به نقش (انت‌المحسن) دیده می‌شود .
در حواشی از: صحاح ، خلیفه سلطان ، (س.م.س.) ، ص ، مجمع‌البحرین ، محمد قاسم ، مولا احمد ، عب ، مولا صالح ، سلطان محمود ، منه ، (م. ص.) ، (م.ز.) ، فخرالدین و جمال‌الدین و غیره نقل شده است .

آغاز: و تزیید علی منتهی رضا هم . . . اما بعد فان اولی ما انفقت فی تحصیلہ . . .

پایان: فکلام الشیخ عندی هو الحق . . . رب العالمین .

جلد: تیماج سرخ مقوایی . کاغذ: اصفهانی . خط: نسخ . صفحه: ۲۲۴ . سطر:

۱۷ . قطع: ۱۷ × ۲۵ .

۴۸

مجموعه

۱ - نور الانوار فی علم الاحجار فارسی

از: مظفر علیشاه کرمانی . مثنوی است و در آن از خواص سنگها بحث نموده است . از آثار او است: خلاصه‌العلوم ، کبریت احمر ، بحر الاسرار دیوان مشتاقیه ، جامع البحار و غیره که اغلب آنها در خانقاه نعمت‌اللهی تهران به چاپ رسیده است .

ش ۱ (ص ۶-۹۶) نوشته شده بدست احمد خوشنویس در ۷ جمادی‌الاولی (مطابق ۳۱ تیر ماه) ۱۳۵۷ ق .

آغاز: بایسبم الله الرحمن الرحیم . . .

پایان: بس کنتم والله اعلم بالصواب .

۲ - بحر الاسرار فارسی

از: مظفر علیشاه

ش ۲ (ص ۹۷-۱۱۸) به خط همان کاتب ش ۱ در ۱۳۵۸ .

آغاز: ای بستان را ساقی صهبای ناز . . .

پایان: قبله اسلام نبود جز جنوب .

۳- جزائر فارسی

از : مظفرعلیشاه

آغاز : اول دفتر بنام آن کسی
پایان : در جزائر موضع آن را بدان .

۴- سلسبیل فارسی

از : مظفرعلیشاه

ش ۴ (ص ۲۹۲ - ۳۶۰) خط همان کتاب در پانزدهم ذی‌حجه مطابق
با ۴ بهمن ۱۳۱۸ شمسی.

آغاز : اول دفتر بنام آن ملیک
پایان : خاک ز اکسیر قناعت زرکنی .

مجموعه‌ایست دارای ۴ شماره و همه به خط احمد خوشنویس فرزند
میرزا محسن عماد اردبیلی و در تهران نوشته شده است . عنوانها مشکی است .

جلد : تیماج مشکی مقوایی . کاغذ : گاهی اصطهبانی . خط : نستعلیق ، صفحه :
۳۶۲ سطر : ۱۶ ، قطع : ۲۰/۵ × ۱۵ .

۳۹

بوئاسف و بلوهر داستان عرفانی ، فارسی

این ندیم در فهرست آن را در زمره ترجمه‌های هندی به عربی و به

عنوانهای بوئاسف و بلوهر و بردانیه آورده است و گوید که ابان بن عبدالحمید
لاحقی آن را به نظم عربی درآورد .

نوشته شده در سده نهم . نام کتاب را ندارد . مرحوم ذوالریاستین در
پایان نسخه چنین نوشته است : بسمه تعالی ، این نسخه شریفه را فقیر در ده سال
پیش ، از مرحوم حاج میرزا محمد رضای صحاف به مبلغ ۲۰ ریال ابتیاع نمودم
و در این تاریخ آقای کلینی اخوی زاده آن مرحوم جلد و اصلاح و صحافی
نمودند . حرره العبد ذوالریاستین نعمة اللهی فی الثالث من شهر صفر الخیر سنة
۱۳۶۳ ه . ق .

این مهرها در پایان نسخه نقش شده است : عبده علی اکبر ، عبده
محمد حسین ، بنده آل علی محمد حسین ۱۰۷۱ ، در آغاز نسخه سرلوحی است به
زرولازورد و سبز و قرمز و مشکی .

آغاز : در ذکر تمثیلاتی چند که مشتمل بر توضیح عیبهای بسیار از دنیا
پایان : تا برای او مکانی بنا کنند . . . و جان بداد . . . والسلام .

جلد : تیماج مشکی مقوایی . کاغذ : الون گوناگون . خط : نستعلیق زیبا . صفحه :
۱۴۰ . سطر : ۱۶ . قطع : ۲۱ × ۱۲ .

۵۰

مجموعه

۱- خلاصة الترجمان فی تأویل خطبة البیان عربی ، فارسی

از : محمد بن محمود دهلر متخلص به فانی و متوفی در هندوستان
به سال ۱۰۱۶ . گزارش عارفانه‌ایست بر خطبة البیان که از خطب منسوب به حضرت
علی است . رجوع کنید به : الترغیبه جلد ۷ : ۲۱۹ و فهرست کتابخانه مجلس

شورای ملی جلد ۶ : ۱۲۷ - ۱۲۸ . فهرست خاتمه نعمه الهی جلد ۲ : ۲۶ .

ش ۱ (ص ۲-۸۴) نوشته شده بدست محمدصادق طباطبائی در شب آخر رمضان ۱۰۹۵ . نوشته ها به راست و چپیا . عنوان و نشان شنگرف . سطر : ۲۸ . آغاز : الحمد لله الذي خلق الانسان ، علمه البيان . . . و بعد چنین گوید بیکر گفتار و صورت دیوان

پایان : که او را حاصل از این خطبه شده . . . بهدی السییل .

۲- معراجنامه فارسی

از : نظیری . منظومه ایست در معراج حضرت رسول (ص) . در میان شعرا هشت یا نه تن نام برده شده . که به نظیری تخلص می نموده اند . رجوع کنید به الذریعه جلد ۹ . و فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی جلد ۳ : ۴۴۰ و فرهنگ سخنوران و غیره .

ش ۲ (ص ۲-۵۹) این رساله در حاشیه نسخه و به راست و چپیا نوشته شده است . عنوان و نشان شنگرف است .

آغاز : بیابشو از مؤمن با ادب ز معراج آن افبخار عرب
پایان : الهی به معراج آل رسول که مارابه محشر مگردان ملول .

۳- نظم و نثر پرواکنده عربی ، فارسی

در این بخش از دفتر نوشته های مختلف به چشم می خورد که از آن جمله است : لغزی از شیخ بهائی (ص ۴۳) تقسیم موجودات از خواجه نصیر (ص ۵۰) الاحادیث الدالة علی وجود الملك النقاله به نقل از امالی شیخ طوسی

(ص ۳۸) اشعار به ترکی و فارسی و عربی آمده که بیشتر از : فقیر ، شمس با صره ، علیحان می باشد . ۷۲۱ : نامه رویه نسخه ۵۵۲ : ۶۰ : ملک نایه الحاشیه
ش ۳ (ص ۲-۵۱) نوشته شده در حاشیه نسخه به راست و چپیا . عنوان و نشان : شنگرف .

۴- محاسبه النفس اخلاق و عرفان عربی

در نسخه مورد نظر این رساله به ابن فهد حلی نسبت داده شده ولیکن در فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی آن را از آثار شیخ کفعمی دانسته اند . این رساله با عنوانهای (یا نفس - یا نفس) ترتیب یافته است . رجوع کنید : ۴۰ : فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی جلد ۱۲ : ۱۵۸ و فهرست عربی مشار : ۸۰۷ .

ش ۴ (ص ۵۲-۸۶) نوشته شده در حاشیه به چپیا . کاتب نسخه بخشی از رساله فوق را در صفحه های ۵۲ - ۶۶ نوشته آنگاه ۱۶ صفحه فاصله داده و بقیه آن را در صفحه ۸۳ نوشته است
آغاز : الحمد لله السریع حسابیه . . . و بعد قلک اجتماع الانبیاء والمرسلون

پایان : یا نفس من لا یطیق الصبر عن فضلاء الوطر کیف یصبر یوم العرض علی حرا السفر . . . من نال من دیناه امنیه .

۵- التحصین فی صفات العارفين عربی

از : احمد بن محمد بن فهد حلی (۷۵۷ - ۸۴۱) در مسیر و سلوک می باشد

و مکرر چاپ شده است. رجوع کنید به: الذریعه جلد ۳: ۳۹۸ و فهرست دانشگاه تهران جلد ۳: ۶۵۵ و فهرست عربی مشار: ۱۶۷.

ش ۵ (ص ۵۲ - ۸۴) نوشته شده در سده ۱۱ در کنار صفحه‌ها به چلیپا. عنوان و نشان شنگرف است.

آغاز: الحمد لله الذي تجلي لعباده فسخلهم...
پایان: وليكن هذا اخر ما نمليه في هذه الاوراق... وهو الذي نزل على عبده... اولاً و آخراً.

۶- اشراق النيرين عرفان، فارسی

از: محمد دهمدار که گذشت. دارای دو تیر یکی درباره تطابق آفاق و انفس و دیگری درباره تولد ثانی به طریق تلویح، رجوع کنید به: الذریعه جلد ۲: ۱۰۳ و فهرست دانشگاه جلد ۱۴.

ش ۶ (ص ۸۴ - ۱۰۶) نسخ سده ۱۱ نوشته شده در حاشیه به چلیپا. آغاز: الحمد لله رب العالمين حمداً ينبيى لعظمته... بعد از تمهید اساس شکر و سپاس... گرفتار دام گفتار...
پایان: در شریعت همین قدر اشاره کافی است والله يقول الحق... وآله اجمعين.

۷- دوزخ زردشت (نامه...)

فارسی

منسوب است به ابراهیم زردشت. رجوع کنید به: فهرست دانشگاه تهران جلد ۳: ۵۰۵. و درباره نسخه‌های خطی جلد ۳: ۲۲۲.

ش ۷ (ص ۹۰ - ۱۲۶) نوشته شده در حاشیه به چلیپا. عنوان و نشان: شنگرف،

آغاز: رساله زوژة ابراهيم زردشت و شرح آخر پژوه كنه آن را كسرى ايزديه نام كرده است. بنام يزدان جان بخش روزی رسان...
پایان: و ازهر سوی مردم به ایران دست درازی کنند... باز پادشاهی به فرزندان کیومرث برسد.

۸- صلوات عربی

سیزده مضمون از صلوات عرفانی مانند صلواتی که منسوب به محی الدین است در این بخش ذکر شده.

ش ۸ (ص ۹۰ - ۱۰۴) نوشته شده در حاشیه
آغاز: الحمد لله رب العالمين... وصل اللهم على ستر الاسرار و شرق الانوار...

پایان: و احشرنا في زمرة محبتهم بجاههم عندك يا ارحم الراحمين.

۹- شرح رباعی حورائیه فارسی

به: شاه قاسم انوار، معین الدین علی بن نصر بن هارون ابن القاسم حسینی تبریزی معروف به «قاسمی» (۷۵۷ - ۸۳۳) نسبت داده شده است. این رساله ضمیمه دیوان شاه قاسم انوار به چاپ رسیده و در آن از: وجود و عدم و نفس و تجلی نفس و غیره در طریقی سی فایده سخن آمده است و از خانقاه شهر هرات و ظهیر الدین خلونئی و واقعه ملاقات سال ۷۷۹ یاد کرده است. رجوع کنید به: فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی جلد ۸ و فهرست مشار

فارسی : ۲۲۴۳ و فرهنگ سخنوران .

ش ۹ (ص ۱۰۶ - ۱۴۱) در حاشیه نوشته شده به چلیها .

آغاز : شکر و سپاس و حمد بی قیاس سزاوار حضرتی است که ذات او از صفت و از سمت نقصان و افعال او

پایان : حق تعالی بنده فقیر . . . المشهور بالقاسمی . . . و کرمه .

۱۰ - توحید فارسی

از : محمد دهمدار که گذشت . توحید را بر مشرب صوفیه در يك مقدمه و سه فصل و يك خاتمه بررسی نموده و آن را به نام مرتضی نظام‌شاه کرده است

ش ۱۰ (ص ۱۰۸ - ۱۱۹) نوشته شده در سده ۱۱ . عنوان : شنگرف است

آغاز : حمد و سپاس بی قیاس مر خداوندی را که در مشکاة دل انسان

چراغ

پایان : اگر دانی و گر هرگز ندانی که باقی تا ابد باقی بمانی .

در پایان رساله این رباعی را به دهمدار نسبت داده‌اند :

نه خواجه مقشفم نه ملابرکات نه شیخ ابوالشطح و نه ابن الشبهات

نه روزه و نه نماز و نه حج و نه زکات فانی علّی و بر محمد صلاوات

نسبت مذکور با توجه به اینکه دهمدار فانی تخلص می‌نموده بی وجه نیست .

۱۱ - ذوقیات عقلیه فارسی

از : دهمدار مذکور ، درباره رؤیت و شهود و وحدت وجود در يك تبیان

و چهار رکن و يك پایان . رجوع کنید به الذریعة جلد ۱۰ : ۴۵ و جلد ۱۱ : ۱۸۶

و فهرست کتابخانه دانشگاه تهران جلد ۶ : ۲۲۶۱

ش ۱۱ (ص ۱۱۸ - ۱۲۹) نوشته شده در سده ۱۱ . در کنار صفحه‌های ۱۲۷ -

۱۲۹ طریقه ختمی آمده است

آغاز : لك الحمد وانت اهلہ . . . اما بعد چنین گوید عبید الاحرار . . .

که این چند کلمه ایست

پایان : و مهر گسترش منور و محفوظ دارد به حق انبئی . . . و اله اجمعین

۱۲ - وجدانیات و ذوقیات فارسی

از : دهمدار .

رجوع کنید به : فهرست آستان قدس رضوی جلد ۴ : ۱۴۸ . فهرست

کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران جلد ۱۴ : ۳۷۰۳

ش ۱۲ (ص ۱۲۹ - ۱۳۴) نوشته شده در سده ۱۱ .

آغاز : حمد و سپاس آفریدگاری را که نهال وجود عالم به میوه

انسانی آراست .

پایان : و ثابت از طرفین ماضی و مستقبل . . . و ذریقه اجمعین .

۱۳ - توحید فارسی

از : دهمدار رساله مختصر دیگری است در توحید

ش ۱۳ (ص ۱۳۶ - ۱۴۱) نوشته شده ۱۱

آغاز : جلّ ربی لا اله الا هو له الحمد . . . منت و سپاس مر خداوندی
را . . . اما بعد . . . که مرتب شده بر مبادی
پایان : و آن ذات واحد است و هیچ دویی . . . الطیین الطاهرین .

۱۴ - مکتوبات فارسی

از : دهمدار و در مجموعه شماره ۸ مکاتیب دیگری از او معرفی گردید

ش ۱۴ (ص ۱۴۲ - ۱۵۴) نشانی مانند شماره‌های قبل .

آغاز : ای عزیز چون بروق شهود از حلقه . . .

پایان : در طلب جانان بر آید . . . علی‌الله .

۱۵ - مصباح الشریعة و مفتاح الحقیقة اخلاق، عربی

منسوب است به حضرت صادق و در جلد دوم همین فهرست صفحه ۲۷ معرفی گردید

ش ۱۵ (ص ۱۵۴ - ۲۱۷) در پایان این کتاب مکتوبی منسوب به ارسطو

نقل شده است

آغاز : الحمد لله الذی نور قلوب العارفین . . .

پایان : والحمد لله اولاً و آخراً .

۱۶ - اختیارات فارسی

از محمد باقر مجلسی است و بچاپ رسیده است

ش ۱۶ (ص ۱۶۴ - ۲۱۵) نوشته شده در حاشیه

آغاز : الحمد لله رب العالمین . . .

پایان : انتهى ما اردنا .

۱۷ - متفرقات عربی، فارسی

تعلیه و احادیث و اخبار و غیره می باشد.

ش ۱۷ (ص ۲۱۵ - ۲۳۱) نوشته شده در حاشیه .

آغاز : الحمد لله الذی احل الذکاح . . .

پایان : رجل من ولد علی بن ابی طالب علیه السلام .

۱۸ - مکتوب ابوسعید به ابن سینا عربی

نامه است که پیرمهنه ابوسعید به این سینا نوشت و در آن کیفیت زیارت و عتت

آن را پرسش نمود

ش ۱۸ (ص ۲۱۸ - ۲۲۰)

آغاز : سلام الله تعالی . . .

پایان : خیر فمّا .

۱۹ - جبر و قدر عربی

از : خواجه نصیر الدین طوسی می باشد و بچاپ رسیده است .

ش ۱۹ (ص ۲۲۱ - ۲۳۹)

آغاز : الحمد لله رب الارباب ... اما بعد . بحکم آنکه ...
پایان : اذا بلغ الکلام الى الله فامسکوا .

۲۰ - خطبه عربی

خطبه ایست که در آن تمام سوره های قرآن را تفسیر نموده است

ش ۲۰ (ص ۲۳۲ - ۲۳۴) نوشته شده در حاشیه .

آغاز : الحمد لله الذي افتتح بفاتحة الكتاب
پایان : على الانبياء تفضيلا .

۲۱ - متفاوت فارسی ، عربی

مطالب دینی و اخلاقی و عرفانی گوناگون است

ش ۲۱ (ص ۲۳۹ - ۲۴۸)

آغاز : طلب فخر کردم در فقر یافتم
پایان : رزقنا الله و ایاکم .

۲۲ - اطوار هفتخانه فارسی

دل آدمی را مانند آسمان و قالب را به مثال زمین دارای هفت طبقه و هر طبقه را طوری نام نهاده است بدین ترتیب : ۱ - طور صدر ۲ - طور قلب ، ۳ - شفاف (معدن عشق) ۴ - فؤاد ۵ - حبه القلب ۶ - سویدا ۷ - مهجة القلب .

ش ۲۲ (ص ۲۴۹ - ۲۵۱)

آغاز : بدانکه دل آدمی بر مثال آسمانست در عالم صغری و قالب بر مثال زمین ، زیرا که خورشید
پایان : من اتبع الهدی .

۲۳ - تفسیر لا اله الا الله = توحیدیه فارسی

از : شاه نعمت الله کرمانی می باشد و در خانقاه نعمت الهی تهران به چاپ رسیده است .

ش ۲۳ (ص ۲۵۲ - ۲۵۳)

آغاز : الحمد لله على نواله ... چون همه او است
پایان : یقین واصل شد ... الظاهرین .

۲۴ - رساله عرفانی فارسی

از رسائل شاه نعمت الله ولی است .

ش ۲۴ (ص ۲۵۳ - ۲۵۴)

آغاز : الحمد لله الذي اعلى شأنه
پایان : و اجلة الاذکياء .

۲۵ - تفسیر سوره الناس فارسی

از : شاه نعمت الله ولی و در خانقاه نعمت الهی تهران چاپ شده است .

ش ۴۵ (ص ۲۵۶ - ۲۵۷)

آغاز : قل اعوذ برب الناس . . .

پایان : انه الجواد

مجموعه ایست دارای ۲۵ رساله که در قرنهای ۱۱ و ۱۲ هجری دست چند کاتب نوشته شده است از کاتبان تنها نام محمد صادق طباطبائی یاد شده و گویا بیشتر دفتر را همین کاتب نوشته است رساله های دفتر خیلی پراکنده و بیشتر آنها در کنار صفحه ها نوشته شده است .

جلد : تیماج تریاکی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ و نستعلیق مختلف .
صفحه : ۲۶۰ . سطر : مختلف . قطع : ۱۳ × ۲۴ .

۵۱

مجموعه

۱ - جاودان نامه فلسفه و عرفان ، فارسی

از : افضل الدین کاشانی (بابا افضل) و دارای چهار باب است .

رجوع کنید به : الذریعه ، جلد ۵ : ۷۷ و فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی ،
جلد ۱۱ : ۱۴۷ و فهرست مشار فارسی : ۴۷۶

ش ۱ (ص ۱۲ - ۴۵) نوشته شده در ۱۰۶۸ . نسخه بدلها در کنار صفحه ها

یاد داشت شده است . سطر : ۲۵ .

آغاز : الحمد لله والصلوة علی رسول الله . امانه این نامه ایست از

ما به برادرانی که . . .

پایان : و سپاس نگارنده تن و جان . . . و بر یاران و پیروان او . . . نعمت .

۲ - اشعة اللمعات

عرفان ، فارسی

شرح نورالدین عبدالرحمان جامی است بر لمعات فخرالدین عراقی .

رجوع کنید به : فهرست کتابخانه مدرسه سپهسالار : جلد ۳ : ۱۳۹ . فهرست
مشار فارسی : ۱۰۷ .

ش ۲ (ص ۴۸ - ۱۷۳) نوشته شده هجری ۱۰۷۹ .

در کنار صفحه نخستین رساله یادداشتی در باره تفسیر و تأویل نام رساله با نشان
منه قدس سره آمده است .

آغاز : لولا لمعات برق نور القلم من نحو حمی الجواد وحی الکرم

پایان : به آثام هستی است جامی اسیر . . . بما قال فی تاریخ اتمامه

ربنا اتمم لنا . . . وانت خیر الغافرین . . . تمت .

۳ - کشف الحقایق = فاتحة الكتاب

عرفان ، فارسی

از : عزیزالدین نسفی ، عبدالعزیز بن محمد نسفی . دارای يك مقدمه و ده

رساله و يك خاتمه است و مقدمه آن را فاتحة الكتاب نامیده که اکنون آن را
می شناسیم . رجوع کنید به : فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی : جلد ۱۱ :
۱۳۳ . فهرست مشار فارسی : ۱۲۶۳ .

ش ۳ (ص ۱۷۶ - ۲۰۲) نوشته شده ۱۲ .

آغاز : الحمد لله رب العالمین . . . اما بعد چنین گوید اضعف ضعیف و

خادم فقراء عزیز بن محمد نسفی که جماعت درویشان . . .

پایان : ای درویش بر تو یاد که این سه طریق هر کدام که گفته شد . . .

طریق دیگر به خدا نیست تمام شد فاتحة الكتاب . . . و بمن فضله .

۴ - کشف الحقایق (منتخب...) فارسی

منتخب بخش نخستین کشف الحقایق است

ش ۴ (ص ۲۰۴ - ۲۲۶) نشانی مانند ش ۳.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... اما بعد این رساله ایست در بیان وجود منتخب از رساله اول کشف الحقایق... بدانکه تصور وجود بدیهی است...
پایان: القصه از این قصیده رمزی بشنو آزار ممکن کسی، که آزرده شوی

۵ - کشف الحقایق فارسی

بخش دوم آن است و در آن درباره انسان سخن گفته است.

ش ۵ (ص ۲۲۷ - ۲۷۳) نشانی: مانند ش ۳

آغاز: رساله دوم از کشف الحقایق... بدانکه انسان مرکب است از دوجوهر: یکی از جسم...
پایان: و بعضی چنان افتاده اند که اخلاق و افعال بد... و تربیت ایشان کن تا بی فایده نباشد... وجوده و فیضه.

۶ - کشف الحقایق فارسی

رساله سوم کشف الحقایق است و در آن از سلوک بحث نموده است.

ش ۶ (ص ۲۷۴ - ۳۰۱) مانند ش ۳

آغاز: رساله سوم... بدانکه سلوک در لغت عرب رفتن است...

پایان: ای درویش آخرترین چیزی که از سر صدیقان بیرون می رود دوستی مال و جاه است. والله اعلم بالصواب.

۷ - کشف الحقایق فارسی

رساله چهارم است و در باره توحید بحث می کند

ش ۷ (ص ۳۰۲ - ۳۲۲) مانند ش ۳.

آغاز: رساله چهارم... بدانکه در لغت عرب معنی توحید یکی کردن است...

انجام: هر چه گفتیم مغز او این است... والسعادة.

مجموعه ایست دارای ۷ شماره که در سده ۱۱ و ۱۲ و به دست...

کاتب نوشته شده که تنها از علی بن عبدالغالب یاد شده است

جلد: تیماج سرخ مقوایی. کاغذ: مختلف. خط: نسخ و نستعلیق. صفحه: ۳۳۴.
سطر: مختلف. قطع: ۱۵ × ۲۳/۵.

۵۲

جنگ داروئی و درمانی فارسی

یادداشت‌های مختلفی است در باره دارو و درمان بدین ترتیب:

۱ - اوزان محلولها و مخلوطها و معجونهای داروئی و طریق استعمال

در يك (ص ۱ - ۵۰۲).

۲ - فهرست در دهها به ترتیب الفبا (ص ۵۰۴ - ۵۲۷)

۳ - بیان برخی از داروها چون: اسپد فیک، صبر زرد، زاج سفید

و غیره (ص ۵۴۰ - ۵۵۴)

۴ - مقیاسها، مسهلها، مخرجها و غیره (ص ۵۵۵ - ۵۷۰)

نوشته شده در قرن ۱۴. برخی از برکهای آغاز و میان و پایان نسخه سفید است

آغاز: نسخه دیگر تعیین ۱۲۰۰۰ گرم

پایان: دو دانه طرف صبح بخورد.

جلد: تیاج تریاکی مقوای، کاغذ: فرنگی، خط: نستعلیق، صفحه: ۵۷۶؛
سطر: مختلف، قطع: ۱۷/۵ × ۱۰/۵.

۵۳

خران و بهار اخلاق، فارسی

از: کاشف شیرازی، قاضی شرف الدین محمد بن شمس الدین محمد،
دارای يك مقدمه و چهارده اساس و يك خاتمه.
رجوع کنید به: الذریعة جلد ۷: ۱۵۱ و فهرست کتابخانه مجلس
شورای ملی، جلد ۷: ۱۱۴.

نشانی ندارد:

آغاز: چمن آرای فرج بعد از شدت در خزان بهار

پایان: در آن عرصه طرح مباینیت می اندازد.

جلد: ندارد، کاغذ: ایرانی، خط: نستعلیق، صفحه: حدود ۲۰۰، سطر: ۱۴،
قطع: ۱۷/۵ × ۲۲.

۵۲

مجموعه

۱ - الفباء

الفبای چند خط در آغاز دفتر یادداشت شده که از نظر الفبا شناسی
و زبان شناسی شایان توجه است:

۱ - صورت قلم عبرانی . ۲ - صورت قلم ایرانی .
۳ - صورت قلم سیهانی . ۴ - صورت قلم قبطی و مغربی .
۵ - صورت قلم نیرنجات . ۶ - صورت قلم فلقطری بابلی،
۷ - صورت قلم یونانی.

ش ۱ (ص ۱ - ۷).

۲ - داروهای مفرد و بسیط فارسی

یادداشت‌های نامرتب و مختلفی است که از کتب داروشناسی انتخاب
شده و به ترتیب حروف الفبا آورده و لیکن آنچه ذکر شده است از حروف:
ص، ط، ع، غ، و ف می باشد.

ش ۲ (ص ۸ - ۳۰).

آغاز: طلایی که حکم و جرب بایس نافع بود صفت آن مغز استخوان...
زییق از هر يك دو درم

پایان: باب الصاد، صیغی که بهق ابیض را به رنگ آورده . . . گل
شقایق، زرنیخ زرده فوه مساوی کوفته.

۳- شرح دهن عقرب فارسی

شرحی است در بساره خواص روغن عقرب که از کتاب تذکره شیخ محمد قزوینی نقل و انتخاب شده است

ش ۳ (ص ۲۹ - ۳۴) نوشته شده در سده ۱۴.

آغاز: الحمد لله الذی انزل... در وجود بنی آدم چهار هزار...
پایان: اشاره به تنیدی او است و استاد صاحب تجربه می بایست به عمل آورد تا به خلق خاصیتها بخشد انشاء الله تعالی.

۴- درمان و دارو فارسی

رساله مختصری است در بیان درمان و دارو. دارای پنج بخش و هر بخش در چند باب و فصل بدین ترتیب:

- ۱- پیش گفتار، درباره پزشکی، دارای چند فصل و يك خاتمه.
- ۲- درمان بیماریها از سر تا پا، دارای سه باب.
- ۳- درمان تب و حصه، دارای دو باب.
- ۴- اندر آماسها و ریشهها و جراحتهای، دارای ۱۲ باب.
- ۵- اندر زهرها، دارای سه باب.

در پایان رساله سه خاتمه آورده که هر يك دارای چند فصل می باشد.

ش ۴ (ص ۳۵-۸۸) نوشته شده در دوشنبه اول رجب ۱۲۶۶.

آغاز: بدانکه علم طب دانستن دو چیز است: اول نگاهداشتن تندرستی

به طریق تندرستان... و گرسنگی خود را معلوم می کند....

پایان: و دارچینی و زیره... از گوشت آهو.

۵- زاد المسافرین طب، فارسی

از: محمد مهدی بن علینقی که از دانشمندان سده ۱۲ بوده است.
رجوع کنید به: الذریعه، جلد ۱۲: ۱۰ و فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی جلد ۱۳: ۳۱۵ و فهرست مشار فارسی.

ش ۵ (ص ۹۶ - ۲۸۴) نوشته شده در چهارشنبه ۲۴ ربیع الاول ۱۲۶۶.
در کنار برگها صفحات ۹۷ - ۱۹۵ پراکنده های درمانی و داروئی یادداشت شده است.

آغاز: سپاس افزون از خواهش بیماران به شفا و ستایش متجاوز از شوق دردمندان....

پایان: عقرب از دود گوگرد می گریزد... بدانکه از معالجات در این اوراق پریشان... سهو و نسیان را معذور خواهند داشت.

۶- کشاورزی نامه فارسی

در آن از درختکاری و بذر افشانی و چیزهایی که کشاورزی را بکار آید سخن گفته است. در فهرست نسخه های خطی فارسی، جلد ۱: ۴۴۸ چند نسخه از آن معرفی شده که بیشتر دارای ۱۲ باب است ولیکن نسخه مورد گفتگو دارای هشت باب است و نخستین باب آن در مقدمات امور کشاورزی بوده و باب هشتم در معرفت میوه چیدن می باشد. رجوع کنید به: الذریعه جلد ۱۸: ۱

ش ۶ (۳۰۴-۳۵۷) نوشته شده در ۱۲۶۵.

آغاز : الحمد لله الذي فائق الحب والنوى ... اما بعد باب اول در مقدمات و آن سه مقدمه است

پایان : معرفت چیدن بنادام و محافظت آن ... در زیر کاه گندم پنهان کنند پوست ظاهر آن بی زحمت بیرون آید ، والسلام والا کرام . احکام باغات تمام شد امید است هر کس مطالعه ... ۱۲۶۵ .

۷ - پند و اندرز فارسی

در آغاز این رساله که دارای ۲۶ عنوان پند می باشد نام تمیم بن حبیب یاد شده و رساله را بدو نسبت داده است که وی از پیامبر شنیده و نقل نموده است .

ش ۷ (ص ۳۵۸-۳۶۳) نوشته شده در ۱۲۶۵ .

آغاز : نصایحی که تمیم ... بدانکه تمیم گفت از مصطفی (ص) شنیدم

پایان : و طعام که به جهت ایشان می فرستند بدیشان می رسد و بدان فرح و شادی می کنند .

۸ - متفاوتات فارسی

در این بخش از مجموعه مطالب متفرقه زیر آمده است .

۱- برخی از مسائل طبی (ص ۳۶۳-۳۶۸) .

۲- مقدمه ای در قلع آثار و دفع ادهان در چند فصل (ص ۳۶۸-۳۷۶) .

۳- طریق پختن مربا (ص ۳۷۶-۳۷۷) .

۴- داروهای مفرد و مرکب و خواص آنها (ص ۳۷۷-۴۰۲) .

مجموعه ایست دارای ۸ شماره که در میان سالهای ۱۲۶۵ و ۱۲۶۶ بدست

چند کتابت نوشته شده است .

جلد : تیماج مشکى يک لا . کاغذ : اصلهائی . خط : نسخ و نستعلیق . صفحه : ۴۰۲ . سطر : ۱۵ . قطع : ۱۷ × ۲۱ .

۵۵

مجموعه

۱- جنگ شعری فارسی

اشعار جنگ از : ذوالریاستین ، نوربخش ، عباسخان ، ثاقب ، فرات ، قدسی ، سرابی و روحانی و غیره است .

ش ۱ (ص ۲-۸۰) .

آغاز : صاحب در حالتی کاین بنده غم بسیار داشت

پایان : پس نامه که از وی به شب تار برآمد ، در آه و فغان شد .

۲ - کلمات الصوفیه عربی

از : شیخ شهاب الدین ، یحیی بن حبیب سهروردی و این همدان رساله ایست که فتوای آن را از آثار ابن سینا دانسته و در فهرست بریتانیا و دیوان هندیه سهروردی نسبت داده شده . رجوع کنید به : الذریعه ، جلد ۱۸ : ۱۱۶ .

ش ۲ (ص ۲۱۰-۲۴۰) نوشته شده بدست مرحوم ذوالریاستین در پنجشنبه پنجم شعبان ۱۳۵۵ .

آغاز : المحمود الله و محمد رسول الله . اللهم لك العباد ... و

بعد فان التصادفة التي بيننا . . .

پایان : انك انت العليم الحكيم .

۳ - الرسالة العلية في الاحاديث النبوية فارسی

از : واعظ کاشفی بیهقی ، حسین بن علی (م : ۹۱۰) .

دارای هشت اصل و هر اصلی در پنج وصل و این همان شرح اربعین

کاشفی است . رجوع کنید به : الذریعة ، جلد ۱ : ۱۵ و جلد ۱۱ : ۲۱۱ .

ش ۳ (ص ۲۴۱ - ۲۸۰) نوشته شده به دست آقای مهرگان .

آغاز : الحمد لله الذي زين سماء شرف السيادة . . . اما بعد به فحوای

این حدیث شریف . . .

پایان : وجوه يومئذ ناظرة الى ربها ناظرة .

مجموعه ایست دارای سه شماره و در سده چهاردهم نوشته شده است .

در آغاز و میان و پایان نسخه صفحات سفید بسیار است

جلد : مقواتی ، کاغذ : فرنگی ، خط : مختلف - صفحه : حدود ۴۰۰ ، سطر : ۱۸ - قطع :

۲۲ × ۱۷ .

۵۶

تمهید القواعد الاصولية والعربية لتفريع فوايد الاحكام الشرعية اصول فقه ، عربی

از : زین الدین بن علی بن احمد شامی عاملی .

مشمول بر دو قسم : ۱ تحقیق قواعد اصول فقه . ۲ تحقیق قواعد ادب

عربی .

نوشته شده به دست عبدالباقی بن محمد کاظم گیلانی در رمضان ۱۲۸۰

وی اهل فضل بوده و در گوشه و کنار نسخه یاد داشته‌های عالمانه‌ای دارد . این

نسخه را آقای عبدالباقی امیر مستوفیان به کتابخانه خانقاه نعمت‌اللهی تهران

هدیه نموده است .

آغاز : الحمد لله الذي وفقنا لتمهيد قواعد الاحكام الشرعية و تشييد

اركانها بتوليد القوانين .

پایان : وحيث انتهى الغرض و تم العدد الذي قصدناه فنحمد الله . . .

مسلماً مستغفراً ،

جلد : ندارد . کاغذ : اصفهانی ، خط : نستعلیق ، صفحه : ۴۰۰ ، سطر : ۱۹ - قطع :

۲۱/۵ × ۱۵/۵ .

۵۷

مجموعه

۱ - نشر اللثالی هند و اندرز ، عربی

از : ابوعلی طبرسی است که از دانشمندان نامی اسلام و مؤلف

تفسیر مجمع البیان و غیره می باشد

وی در این کتاب حدود ۲۹۱ کلمه از کلمات قصار حضرت علی را

جمع آوری کرده و با حروف تهجی ترتیب داده است .

ش ۱ (ص ۲ - ۱۱) نوشته شده به دست محمد بن لاجین در ۱۰۹۳

آغاز : الحمد لله رب العالمين . . . هذا كتاب نشر اللثالی من كلام

امیرالمؤمنین ... حرف الهمزة : ایمان انصرء يعرف بايمانه ...
پایان : و ارزقنا سعادة الدارين ببركة السعداء .

۲- الحديقة الهاللية ادعیه ، عربی

از : شیخ بهائی (م : ۱۰۳۱) .

وی بر « صحیفه سجادیه » که به « زبور آل محمد » نیز موسوم است
شرحی نوشت و در آن ادعیه صحیفه را موضوعی نمود و آن را « حدائق الصالحین »
نامید و هر بخشی از آن را عنوانی نهاد و لیکن موجود از آن همین حدیقه هلالیه
است که مؤلف آن را در کاضمین به سال ۱۰۰۳ تألیف کرده است

ش ۲ (ص ۱۴ - ۱۰۱) نوشته شده بدست همان کاتب ش ۱ در ۲۱
ذی حجه ۱۰۹۳ .

آغاز : نحمدك يا من اطلع في فلك الهداية ... و بعد فيقول ... محمد
المشتهر ببهاء الدين

پایان : و تقبله منا انك ذوالفضل العظيم .

۳- رساله احباط و تكفير كلام ، عربی

از : مولی میرزا شیروانی ، محمد بن حسن (م : ۱۰۹۸ یا ۱۰۹۹) .
وی داماد و شاگرد مولی محمدتقی مجلسی بوده و به « مدقق شیروانی »
شهرت داشته و در مشهد مقدس وفات نموده و در مدرسه میرزا جعفر مدفون شده
است . رجوع شود به : الذریعه ، جلد ۱ : ۲۸۲ .

ش ۳ (۱۰۴-۱۱۷) همان کاتب ش ۱ و در اول محرم ۱۰۹۴ . پشت

نخستین برگ این شماره بخشی از شرح تجرید دربارۀ مسئلۀ احباط و
تکفیر نقل شده است .

آغاز : الحمد لله رب العالمین ... اعلم ان افعال العباد اما ان يستحق
عليها الثواب والعقاب اولاً

پایان : سهل لك الاطلاع على زلات وقعت للقوم في تحرير هذه المسائل
والاستدلال عليها .

۴- رساله بداء كلام ، فارسی

از : شیروانی مذکور در ش ۳ .

رجوع کنید به : الذریعه ، جلد ۲ : ۵۶

ش ۱ (ص ۱۱۸-۱۳۳) بدست همان کاتب ش ۱ در اول محرم ۱۰۸۴ .
آغاز : الحمد لله رب العالمین ... در اخبار و آثار ائمه اهل البيت ...
مذکور شده که بداء در فضا و قدر می باشد

پایان : و شرح آن می توان شد بروجیه که منافات او به آنچه مذکور
شد منتفی گردد . والحمد لله وحده ... والسلام .

۵- العروة الوثقى تفسیر ، عربی

از : بهاء‌الدین عاملی که در ش ۲ گذشت .

این کتاب تفسیر سورة فاتحة الكتاب است و با مشرق‌الشمسین بچاپ
رسیده است . رجوع کنید به : الذریعه ، جلد ۱۵ : ۲۵۲ .

ش ۵ (ص ۱۳۶-۲۴۶) نوشته شده به دست محمدعلی بن خلیل الله حسینی

نونی در ۱۹۰۴. از پایان این رساله چنین بدست می‌آید که این رساله هم به خط همان کاتب شماره اول است و کاتب مذکور رقم او را تغییر داده است. آغاز: الحمد لله الذي انزل على عبده كتاباً الهياً تنفجر من بحاره... پایان: المفتوح بها بعض... فذهب طائفة الى انها من الاسرار المستورة والله اعلم بالصواب.

۶ - معروفة سمت القبلة هیت ، عربی

گویا از شیخ بهائی است.

ش ۶ (ص ۲۴۸-۲۵۵) نشانی از کاتب ندارد.

آغاز: والمراد من سمت القبلة هو نقطة من الافق....

پایان: مجموع ما ذكر نابادني تأمل والله الموفق وعليه التكلان... الرحيم.

۷ - مقامات صوفیان تصوف ، فارسی

در بیان چهل مقام صوفیان. این کتاب در فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی جلد ۱۱: ۱۵ و فهرست دانشگاه جلد ۱۴: ۳۵۹۶ معرفی شده و از مؤلف آن یادی نشده است ولیکن در نسخه مورد گفتگو آن را به میرسیدعلی همدانی نسبت داده‌اند.

ش ۷ (۲۶۲-۲۶۸) نوشته شده به دست مرحوم ذوالریاستین در ۲۳/۲/۲۵

مطابق ۱۲ جمادی‌الثانی ۱۳۶۵ ه. ق.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... اما بعد بدانکه صوفی را چهل مقام

است....

انجام: اولین مقام آدم است و آخرین مقام محمد رسول الله... والحمد لله وحده وانسلا.

مجموعه‌ایست دارای ۷ شماره به خطهای: محمد بن لاجین، محمد علی بن خلیل الله حسینی و مرحوم ذوالریاستین در تاریخهای مختلف.

جلد: تیماج زرد بکلا. کاغذ: فرنگی و ایرانی خط: نسخ. صفحه: ۲۷۶. سطر: ۱۵. قطع: ۱۳×۱۹.

۵۸

جوك با شست عرفان هندی ، فارسی

گزیده‌ایست از جوك با شست.

رجوع کنید به: فهرست کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، جلد ۳. و جلد ۸: ۸۹.

نوشته شده در ۱۸ رمضان ۱۳۱۴ ه. ق. نسخه‌ایست که پایان آن ناقص است و در آخرین صفحه آن یادداشتی درباره اطوار سبعة قلبیه نوشته شده است. آغاز: در اول کتاب جوك حضرت با شست می‌فرماید ای طالبان شناخت حق رای جویندگان دریافت هستی....

پایان موجود: و همگی موجودات ظهور می‌فرماید و این عالم از روی اندیشه و خراش او وجود گرفته و موجود گردیده.

جلد: تیماج یشمی بکلا. کاغذ: فرنگی. خط: نستعلیق. صفحه: ۱۰۰. سطر: ۱۸. قطع: ۲۰×۱۲۵.

۵۹

مجموعه

۱ - تحقیقات فارسی

از : شاه نعمت الله ولی کرمانی

ش ۱ (۴۸-۲۲) نوشته شده در دوشنبه نهم شهریور ۱۳۱۵ به دست سید حسین تفرشی و حسب خواهش مرحوم ذوالریاستین .
 آغاز : الحمد لله الذی خلق الانسان علی صورته
 پایان : و تبدل در صور عیون بشر .

۲ - مجمع الاسرار فارسی

از : شاه نعمت الله ولی

ش ۲ (ص ۵۲-۶۷) نشانی مانندش ۱ .
 آغاز : الحمد لله رب العالمین ... از مبدء و از معاد يك ره بشنو
 پایان : بی تکلف خوش تماشا کردهام .

۳ - مجمع اللطایف فارسی

از : شاه نعمت الله ولی.

ش ۳ (ص ۷۰-۸۴) .
 آغاز : باسمه الاعظم وله الحمد

پایان : معنی آن چو عارفان میدان.

۴ - رساله ای در حروف فارسی

از : شاه نعمت الله ولی.

ش ۴ (ص ۹۰-۹۷) مانندش ۱
 آغاز : هو هو لاله الا هو
 پایان : از نسب ... حق تعالی و تقدس .

۵ - مهدیه فارسی

از : شاه نعمت الله ولی.

ش ۵ (ص ۱۰۲-۱۰۸) .
 آغاز : حمد الله والصلوة ... بشارت بادیاران را که آن صاحبقران آمد
 پایان : فرمود رسول حق به امت .

۶ - توکل فارسی

از : شاه نعمت الله ولی .

ش ۶ (ص ۱۰۹-۱۱۲)
 آغاز : قال الله عز وجل ومن یتوکل علی الله ... هر کس که توکل بخدا
 کرد چو ما

پایان : کفضای علی جمیع خلق الله .

۷- اسرار العبادات فارسی

از : شاه نعمت الله ولی .

ش ۷ (ص ۱۱۴-۱۷۳) .

آغاز : الحمد لله الذی خلق الارواح بقدرته

پایان : خانه خاص نعمت الله است .

۸- حروفیه فارسی

از : شاه نعمت الله ولی .

ش ۸ (ش ۱۸۴-۲۰۹) نوشته شده در ۱۲۸۶ .

آغاز : حمد جوادی را که از خزانه

پایان : بر لوح کتاب این چنین می خوانم .

۹- رساله عرفانی فارسی

از : شاه نعمت الله ولی .

ش ۹ (ص ۲۱۰-۲۱۲) .

آغاز : الحمد لله و علی عبادہ والصلوة ... چون همه او است غیر او

خود نیست

پایان : والله اعلم بالصواب .

۱۰- مجمع الاسرار فارسی

از : شاه نعمت الله ولی مانند ش ۲ همین مجموعه است .

ش ۱۰ (ص ۲۱۸-۲۳۱) .

آغاز : الحمد لله رب العالمین ... از مبدء و از معاد بشنو خبری

پایان : بی تکلف خوش تماشا کرده ام .

۱۱- رساله عرفانی فارسی

از : شاه نعمت الله ولی

ش ۱۱ (ص ۲۳۲-۲۳۵) .

آغاز : الحمد لله وحده، التصوف ظاهره ...

پایان : اوایل حروف المعجم و بالله التوفیق .

۱۲- توحید فارسی

از : شاه نعمت الله ولی .

ش ۱۲ (ص ۲۳۶-۲۶۰) .

آغاز : قل باسانه من کلامه ... توحید و موحد

پایان : آب روی ما به عین ما نگر .

۱۳- حورائیه فارسی

از : شاه نعمت‌الله ولی .

ش ۱۳ (ص ۲۶۱-۲۶۵) .

آغاز : الحمد لله رب العالمین . حورا به نگاره نگارم صف زد
پایان : مشغول شود .

۱۴- حروفیه فارسی

از : شاه نعمت‌الله ولی .

ش ۱۴ (ص ۲۶۶-۲۷۳) .

آغاز : بدانکه الف اول حروف
پایان : خبر باید به حسب حال خویش .

۱۵- اصطلاحات صوفیه عربی

از : شاه نعمت‌الله ولی .

ش ۱۵ (ص ۲۷۴-۲۸۹) .

آغاز : الحمد لله والسلام علی عباده
پایان : و سلم تسلیمما ... کثیر آ .

۱۶- رساله عرفانی فارسی

از : شاه نعمت‌الله ولی .

ش ۱۶ (ص ۲۹۰-۳۱۰)

آغاز : الحمد لله رب العالمین . خود را بشناس تا شناسی حق را
پایان : فقد عرف رب الارباب .

۱۷- فضیلت فارسی

از : شاه نعمت‌الله ولی .

ش ۱۷ (ص ۳۱۰-۳۱۴)

آغاز : در اخبار معتبر آورده اند
پایان : به سلامت بدر برند .

۱۸- بلوغیه فارسی

از : شاه نعمت‌الله ولی .

ش ۱۸ (ص ۳۱۵-۳۳۶)

آغاز : الحمد لله ... سائلی سؤال فرمود
پایان : لایعلم الا هو .

۱۹- احدیت فارسی

از : شاه نعمت‌الله ولی .

ش ۱۹ (ص ۳۱۶ - ۳۱۸).

آغاز : فرض وجود به حسب تناسب .

پایان : هر چه نقش خیال او دارد .

۲۰ - اصول خمسه فارسی

از شاه نعمت‌الله ولی.

ش ۲۰ (ص ۳۱۸-۳۲۵) نوشته شده در ربیع الثانی ۱۲۸۵/۲۵.

آغاز : الله من ... هویته ...

پایان : از بسط وجود بر اعیان موجودات .

مجموعه ایست دارای ۲۰ شماره.

جلد : تیماج مشکى متوائى . کاغذ : مختلف . خط : مختلف . صفحه : ۳۲۶ . سطر : مختلف . قطع : ۱۳ × ۱۸/۵

۶۰

دیوان مشتاقیه فارسی

از : مظفر علیشاه موسوم به مولوی کرمانی ، میرزا محمد تقی بن محمد

کناظم (م : ۱۲۱۵)

دیوانی است مشتمل بر غزلیات و قصاید و قطعات و رباعیات که

پس از شهادت مشتاقعلی شاه در ۱۲۰۶ سروده و به نام او به مشتاق تخلص کرده

است . رجوع کنید به مقدمه مجمع البحار چاپ آقای دکتر نوربخش .

در نسخه نشان خاصی وجود ندارد .

آغاز : ای آنکه پرسی از من دل داده حال دل ...

پایان : کن محرم خاندان احمد مشتاقعلی مشتاقعلی .

جلد : تیماج زردمقوائى . کاغذ : فرنگی . خط : نستعلیق . صفحه : حدود ۳۰۰ . سطر : ۱۴ . قطع : ۱۴ × ۲۱/۵

۶۱

دیوان مشتاقیه فارسی

از : مظفر علیشاه که گذشت .

نوشته شده بدست میرزا عبدالوهاب بن محمد حسن وقایع نگار شیرازی

در ۲۸ محرم ۱۲۹۱ - نسخه در پایان ناقص است .

آغاز : ای آنکه پرسی از من دل داده حال دل ...

پایان :

دلبر شوخ شنگ زیبا را زلف بر روی آمده روپوش

جلد : تیماج عنابی متوائى . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : ۱۱۲ . سطر : ۱۲ . قطع : ۱۵/۵ × ۲۲

۶۲

مجمع الفرس فرهنگنامه ، فارسی

از : سروری کاشانی ، محمد قاسم بن حاج محمد . وی آن را برای

شاه عباس در سال ۱۰۰۸ در اصفهان نوشت .

این کتاب به ترتیب حروف نهجی است و هر حرفی را در يك باب قرار داده و در پایان هر باب يك فصل در بیان استعارات ذکر کرده است سروری فرهنگ خود را يك بار مختصر نمود و به « خلاصة المجمع » و بار دیگر نیز خلاصه کرد و به « فرهنگ جهانگیری » موسوم نموده و یکبار هم در هند در آن دست برده است .

در نسخه نشان خاصی وجود ندارد و آغاز آن ناقص است .

آغاز موجود : نقش ملك المروت شود هر ورق خاك

پایان : همه شب کرد پای حوض می گشت . . . در زندان سرای .

جلد : تیماج تریاکی ، مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۴۰۰ . سطر : ۲۱ . قطع : ۲۴/۵ × ۱۳ عنوان و نشان : شنکرف .

۶۳

ذریعة لصراة ادعیه ، عربی

از : ملا محسن فیض کاشانی (م : ۱۰۹۱) .

مجموعه ایست از ادعیه مأثوره از امامان که در مناجات با پروردگار خوانده می شود . رجوع کنید به : الذریعة، جلد ۱۰ : ۳۰

نوشته شده به دست اسدالله فرزند محمد حسینی رضوی در شنبه ۸ رمضان ۱۲۳۶ . در آغاز نسخه فهرست ادعیه و در پایان آن دعاهایی از اقبال ابن طاووس نقل شده است .

آغاز : الحمد لله الذي يسمع الدعاء و يجيب النداء

پایان : سلم تسليماً كثيراً .

جلد : روغنی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۴۰۰ . سطر : ۱۹ . قطع : ۲۱/۵ × ۱۵ .

۶۴

اسرار الايات و انوار البينات عربی

از : صدرالدین شیرازی ، محمد بن ابراهیم (م : ۱۰۵۰) . رجوع کنید

به : الذریعة، جلد ۲ : ۳۹ و فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی ، جلد ۴ : ۲ . و یادنامه ملا صدرا .

نوشته شده به دست محمد باقر بن محمد کاظم خراسانی قاینی در شوال ۱۲۶۱ .

در کنار صفحه های نخستین نسخه حدیثهای مختلف یادداشت شده است . این نسخه نخست در تملك محمد کاظم اعتضاد الاسلام بوده ، سپس آن را به کتابخانه خانقاه هدیه نموده است . عنوانها و خط بالای برخی از نوشته ها ، شنکرف است . آغاز : تحمديك اللهم يا من بيده ملكوت الارض والسماء پایان : كقولہ : « علمت نفس ما قدمت و احضرت » .

جلد : تیماج تریاکی مقوایی . کاغذ : ایرانی زرد رنگ . خط : نسخ . صفحه : ۳۵۲ . سطر : ۱۹ . قطع : ۱۲ × ۱۲ .

۶۵

ابواب الجنان هند و اندوز ، فارسی

از : رفیع‌الدین ، محمد بن فتح‌الله واعظ قزوینی (م : ۱۰۸۹) . رجوع کنید به : الذریعة ، جلد ۱ : ۷۶ و فهرست فارسی‌مشار ، جلد ۱ : ۴۲

نوشته شده در پنجشنبه چهارم جمادی‌الاولی ۱۰۹۵ . در آغاز نسخه دو سروه کوچک وجود دارد .

آیات و اخبار و اسماء اعلام با شنگرف نوشته شده است . در کنار صفحه‌ها افتادگیها ، یادداشت شده است .

آغاز : بهترین مقالی که سرخیل کاروان فنون محاورات

پایان : بروجہ ثواب کرامت فرماید ، بمنه و کرمه ، تمت .

جلد : تیماج مشکي با عطف پارچه‌ای . کاغذ : ایرانی سفید مایل به زردی .
خط : نسخ . صفحه : ۹۱۴ . سطر : ۱۷ . قطع : ۲۴ × ۱۴ .

۶۶

پاسخ و پرسش فارسی

از : علی‌نقی بن محمد رضا همدانی .

سؤال و جواب از مسائل متفرقه است و در مجلسی که به دستور عزالدوله عبدالصمد میرزا و با حضور حاج محمد کریم‌مضان کرمانی تشکیل شده بود تقریر یافته است .

نوشته شده به دست ابوالقاسم .

آغاز : الحمد لله رب العالمین ... وبعد معروض می‌دارد

پایان : غیر این منطق لبی بگشا دمی .

جلد : تیماج بشمی یكلا . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : ۱۰۰ .
سطر : ۱۰ . قطع : ۲۱/۵ × ۱۶ .

۶۷

مجموعه

۱ - دیوان مشتاقیه فارسی

از : مظفرعلیشاه کرمانی است و چند نسخه از آن معرفی گردید .

ش ۱ (ص ۲-۳۴۶) نوشته شده به دست علیرضا در ۴ رجب ۱۲۹۶ . عنوان و نشان : شنگرف .

آغاز : ای آنکه پرسی از من و اندوه حال دل .

بگشای چشم غیب و عیان بین جمال دل

پایان : رو و ام کن از حضرت حق چشم دگر

وانگاه بین در رخ مشتاق علی

۲ - کبریت احمر عرفان ، فارسی

از : مظفرعلیشاه . در بیان اذکاریکه در سیر و سلوک لازم می‌گردد .

ش ۲ (ص ۳۵۲-۳۷۰) . نشانی مانند ش ۱ .

آغاز : الحمد لله الحکیم الکریم العلی العظیم ... وبعد چون مقتضای

عبودیت حقیقی اشتغال قلب و قالب عبد است

پایان : به اعتبار سایر احوال بر بیان عقاید ... اشتغال نماید ... کثیر آ.

۳ - افیونیه عربی

کتابخانه مرکزی
Central Library
Tehran University

از : مظفرعلیشاه کرمانی و به طریق بحر طویل است .

ش ۳ (ص ۳۷۲-۳۷۳) نشانی همچو ش ۱

آغاز : الا فیون ما الا فیون وما ادراك ما الا فیون. الا فیون دواء للجنون
افلا تعقلون و ضیاء للعیون افلا تبصرون. فلا اقسم برب المشارق والمغارب
پایان : من فرایده امسالك الرطوبات السائلة، الذين یحبون العاجلة،
فالشاربون له هم الخیرة البررة، التاركون له، هم الكفرة والفجرة .

۴- کرسی نامه فارسی

از : مظفر علی شاه .

ش ۴ (ص ۳۷۴-۳۷۷) مانند ش ۱

آغاز : بعد نعت حضرت فرد صمد
پایان : صل یارب علیهم اجمعین، دایما حتی یقوم شافعیین .
پس از پایان این شماره غزلی از آصف یادداشت شده است .
مجموعه ایست دارای ۴ شماره همه به خط علیرضا و در تاریخ ۱۲۹۶ .

جلد : تیماج تریاکی مقوایی . کاغذ : فرنگی . خط : نستعلیق . صفحه : ۳۸۰ .
سطر : ۱۵ . قطع : ۲۱ × ۱۳٫۵ .

۶۸

دیوان حضرت علی (ع) عربی

دیوان منسوب به حضرت علی بارها . بچاپ رسیده است .
نوشته شده به دست عبدالکریم بن علی نقی در چهارشنبه نوزدهم جمادی
الثانیه ۱۲۶۵ . در کنار صفحه ها برخی از بیتها و جمله های ابیات به عربی و فارسی

یادداشت شده است .

آغاز : الناس من جهة الشمال اكفاء
پایان : فكم لله من لطف خفی .

جلد : تیماج تریاکی مقوایی . کاغذ : فرنگی . خط : نسخ . صفحه : ۱۸۸ . سطر : ۱۳ .
قطع : ۲۱ × ۱۵ .

۶۹

تنقیح مقاله هیئت ، فارسی

از : شاه میری ، سیاه هبة الله حسینی حسینی . شرحی است بر رساله
هیئت فارسی قوشچی .

رجوع کنید به : الذریعة ، جلد ۱۳ : ۳۷۷ و فهرست کتابخانه مجلس
شورای ملی ، جلد ۶ : ۱۰۹ و جلد ۷ : ۶۳۳ و فهرست دانشگاه ، جلد ۴ : ۹۱۹ .

نوشته شده به خط زیبای محمد بن محمد حسین همدانی در جمعه ۱۶
محرم ۱۱۱۳ کاتب این نسخه را به دستور میر غلام محمد نوشته است . آغاز نسخه
افتاده و در کنار صفحه ها از آغاز تا میان حاشیه دارد . جای شکلها سفید است .
آغاز : ایجاد وجود با وجود و سخا و اظهار شریعت شریفه غرا
پایان : اما رفع اعتراض و استشکال تصدی برهان و استدلال مانند
قصور بی مثال در نهایت صعوبت و اشکال است

جلد : تیماج سرخ مقوایی دارای ترنج و نیم ترنج گل و بوته دار زرین . کاغذ :
ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۴۲۸ . سطر : ۲۱ . قطع : ۲۱ × ۱۲ .

۷۰

دیوان فروغی بسطامی فارسی

از : میرزا عباس بن آقا موسی (۱۲۱۳ - ۱۲۷۴ ه . ق .)

دیوان فروغی بسطامی گونا نخستین بار در سال ۱۲۷۲ چاپ شده و پس از آن مکرر . بچاپ رسید .

رجوع کنید به : الذریعة جلد ۹ : ۸۲۷ و فرهنگ سخنوران : ۴۴۵ .

نوشته شده بدست محسن ظلی در شب پنجشنبه ۲۹ دیماه ۱۳۱۸ مطابق ۸ ذی حجه ۱۳۵۸ . کاتب این نسخه را جهت مرحوم میرزا عبدالحسین ذوالریاستین نوشته . در پایان نسخه شرح حال بسطامی یادداشت شده است .
آغاز : کی رفته ای ز دل که تمناکنم ترا ؟
پایان : تا به کی از عشق او هو میزنی می می کنی ؟ .

جلد : مقوائی . کاغذ : فرنگی . خط : نستعلیق . صفحه : ۲۴۰ سطر : ۱۳ قطع : ۱۹ × ۲۲/۵

۷۱

حسنیه کلام ، فارسی

رساله حسنیه که به اسم مؤلف آن که یکی از زنان اسلامی روزگار هارون الرشید بوده ، موسوم است . این رساله به عربی بوده و آن را یک بار مولی ابراهیم و بار دیگر امیر ضیاءالدین به فارسی ترجمه نمود .

حسنیه جداگانه و ضمیمه « حلیة المتقین » مجلسی بچاپ رسیده است . رجوع کنید به : الذریعة ، جلد ۷ : ۲۰ .

نسخه نشانی خاصی ندارد و در آغاز آن تسبیح حضرت محمد (ص) و در پایان آن چند حدیث از آن حضرت نقل شده است .

آغاز : الحمد لله الذی من علینا

پایان : و باقی سادات اهل بیت رسانیدند و الحمد لله . . . اجمعین

جلد : تیماج تریاکمی یکلا . کاغذ : ایرانی آبی . خط : نستعلیق . صفحه : ۲۰۰ سطر : ۱۷ قطع : ۱۵ × ۲۲ .

۷۲

برهان السالکین عرفان ، فارسی

از : مونسعلی شاه ذوالریاستین است و آن را در ذی قعدة ۱۳۵۲ در یک مقدمه و پنج باب و یک خاتمه نوشته است .

نوشته شده بدست مؤلف آن (مرحوم ذوالریاستین) و چند کاتب دیگر . در گوشه و کنار صفحه ها یاد داشتهایی به خط مؤلف و دیگران دیده می شود . عکسی از مؤلف در پشت جلد طرف راست چسبانیده اند . بر روی صفحه نخستین دو رباعی از شاه نعمت الله ولی کرمانی نوشته شده و در آغاز نسخه ابواب و فصول کتاب آمده است . در پایان نسخه قصیده ای که امیر الشعراء نادری در رجب ۱۳۵۴ در مدح مؤلف در شهر مشهد سروده است ملحق گردیده عنوان و نشان : شنگرف .

آغاز : الحمد لله الذی نور قلوب العارفين بطوالع انوار معرفته . . .
اما بعد فيقول

پایان :

رونق بگفت از پی تاریخ ختم آن تألیف شد ز کامل برهان سالکین
۱۳۵۲ قمری

جلد : تیماج مشکى مقوائی . کاغذ : فرنگی . خط : نسخ و نستعلیق . صفحه : ۳۳۷ سطر : ۱۰ قطع : ۱۷ × ۲۱ .

۷۳

نظم المعالی = شرح نثر الثالی
پند و اندرز ، فارسی

از : صدرالدین محمد بن سید محمد باقر موسوی دزفولی متخلص به صدر
وی آن را در ۱۵ محرم ۸۶۷ به پایان رسانیده و در آغاز از خود چنین
یاد کرده است :

نظم این بنده حقیر فقیر تو ز درهم حساب آن بر گیر
از آثار او است :

اسرار الولاية . قوت القلوب . روح الارواح . مساء الحیات . کن
فیکون . ترجمه نهج البلاغة و جز آن . رجوع کنید به : الذریعة جلد ۹
بخش ۲ : ۶۰۲.

نوشته شده در نهم محرم ۱۳۷۰ حسب الفرمایش مرحوم ذوالریاستین
آغاز :

حمد پروردگار حق خبیر خالق و رازق و علی و کبیر
پایان :

یا الهی به حق زوج بتول صدر را حشر کن به آل رسول

جلد : پلاستیکی مقوایی . کاغذ : فرنگی . خط : نسخ و نستعلیق . صفحه : ۳۵ . سطر : ۱۲
قطع : ۲۱ × ۱۵ .

۷۴

مثنوی تاجر و غلام حکایت ، فارسی

از : مرحوم ذوالریاستین . وی داستانی از تاجری با غلامش مطابق
اوضاع و احوال روزگار خود به مثنوی در سال ۱۳۴۸ قمری ساخته است .

نوشته شده به دست ناظم آن (ذوالریاستین) .
آغاز : دارم از دور زمان يك قصه ای .
پایان : ز امر حق مونس بگفت این سرگذشت .

جلد : مقوایی . کاغذ : فرنگی . خط : نستعلیق . صفحه : ۲۲ . سطر : ۱۴ . قطع :
۲۱/۵ × ۱۴ .

۷۵

دفترچه فارسی

متفرقاتی است بدین ترتیب :

- ۱ - مثنوی تاجر و غلام که در ش ۷۴ گذشت .
- ۲ - رساله طول عمر .
- ۳ - مسابقة ادبی .
- ۴ - قصیده ای جناب .

نوشته شده به دست مرحوم حضرت ذوالریاستین در ۱۳۱۴ شمسی فقط ۶۰
صفحه از نسخه نوشته شده و صفحه های دیگر سفید است .
آغاز : دفتر بیاضی که سواد دایرة ارباب . . .
پایان : ملک و ملت و دین بر گردد .

جلد : تیماج مشکی مقوایی . کاغذ : فرنگی . خط : نستعلیق . صفحه : حدود : ۳۰۰ . سطر :
۲۱/۵ × ۱۳/۵ . قطع : ۱۸ .

دعای جوشن کبیر

عربی

دعایی است منقول از سید الساجدین (ع) و در کتابهای معتبر چون «بلد الامین» و «مصباح» و «مفاتیح الجنان» و غیره نقل شده است. سید بحر العلوم در منظومه درّه خود درباره آن چنین گفته است :

و سن ان یکتب بالاکفان شهادة الاسلام والايمان
و هکذا کتابه القرآن والجوشن المنعوت بالايمان

نوشته شده به دست محمد حسن مستوفی اصفهانی در ۱۲۹۱ قمری. در نخستین صفحه، نسخه سرلوحی است به زر و لآژ وود و شگرف. حاشیه دو صفحه آغاز نسخه، گل و بوته زرین دارد. صفحه‌ها دارای جدول زرین و متن نیز زرین است.

آغاز : اللهم انی امثلک باسمک
پایان : یا رب یا ارحم الراحمین .

جلد : تیماج سرخ یک لا . کاغذ : ایرانی آبی . خط : نسخ . صفحه : ۵۰ . سطر : ۱۰ . قطع : ۲۱ × ۱۴ .

اسرار قاسمی

علوم غریبه ، فارسی

از : ملا حسین واعظ کاشفی بیهقی سبزواری (م : ۹۱۰) دارای پنج مقصد و هر مقصدی در چند فصل و یک خاتمه . صفی‌الدین علی پسر همدین کاشفی

این کتاب را خلاصه نمود و به «کشف الاسرار» موسوم ساخت . رجوع کنید به : الذریعة، جلد ۲ : ۵۴ و جلد ۱۸ : ۱۲ .

این نسخه نشانی خاصی ندارد . آغاز ناقص است .
آغاز : فصل در عظام و انقیاد از سه استخوان ...
پایان : مطابق تمایلات روحیه طرف بدهد .

جلد : مقوایی . کاغذ : فرنگی . خط : نستعلیق . صفحه : ۱۱۴ . سطر : ۱۰ .
قطع : ۲۰ × ۱۳ .

تحریر اقلیدس

هندسه ، عربی

از : نصیرالدین طوسی . رجوع کنید به : فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی جلد ۱۹ : ۱۹ ، ۲۰ ، ۴۰ ، ۹۳ ، ۱۱۳ ، ۱۲۴ ، ۱۴۳ ، ۱۴۴ ، ۲۲۶ ، ۳۳۷ .

نوشته شده به دست محمد در سلخ شعبان ۱۳۶۷ هـ . ق .
آغاز : الحمد لله الذی منه الابتداء والیه الانتهاء
پایان : فهذا ما قصدته ... والمعین قدتم .

جلد : تیماج . مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : حدود ۴۰۰ .
سطر : ۱۷ . قطع : ۲۱ × ۱۳ .

ادعیه

عربی

منتخبی است از دعاهای صحیفه سجادیه.

نوشته شده به دست ابوالقاسم بن وصال که گویا فرزند وصال شیرازی است
هر رجب ۱۲۷۲ هـ. ق. صفحه‌ها جدول زرین دارد و در آغاز هر دعایی سرلوح
کوچکی قرار داده است.

آغاز: الهی ان ذنوبی

پایان: ولا تجعلنی من الغافلین.

جلد: تیماج سرخ يك لا. کاغذ: سمرقندی. خط: نسخ. صفحه: ۳۰.
سطر: ۸. قطع: ۲۴×۱۶.

۸۰

شوارق الانام کلام، عربی

از: مولی عبدالرزاق بن علی بن حسین لاهیجی قمی. شرحی است
بر ترجمه الکلام نصیرالدین طوسی دارای دو مقصد. رجوع کنید به: الذریعه،
جلد ۱۴: ۲۳۸.

نوشته شده در ۱۲۱۷ هـ. ق.

آغاز: ربنا افتح بیننا و بین قومنا

پایان: وعلة معدة ذاتية له ايضاً.

جلد: تیماج تریاکی. مقوایی. کاغذ: ابرانی. خط: نسخ. صفحه: حدود
۴۰۰. سطر: ۲۵. قطع: ۲۱×۱۵.

۸۱

گلشن اسرار عرفان، فارسی

از: محمد کاظم گلین کازرونی درسه بخش و در آن از آداب مرید
و سیر و سلوک او و عقاید بزرگان در باب مسائل عرفان سخن گفته است.
رجوع کنید به: الذریعه، جلد ۱۸: ۲۲۴ و جلد ۱۹: ۲۷۱.

نسخه نشان خاصی ندارد.

آغاز: بنام نامی حی یگانه خداوندی که او بشکافت دانه
پایان: میان ما و آن شخص بدآیین.

جلد: تیماج نیلی يك لا. کاغذ: فرنگی. خط: نستعلیق. صفحه: ۱۳۴.
سطر: ۱۲. قطع: ۲۰٫۵×۱۲٫۵.

۸۲

زبدة الاسرار فارسی

از: صفی‌علیشاه، میرزا حسن بن محمد باقر اصفهانی (۱۲۵۱-۱۳۱۶).

منظومه‌ایست که آنرا در هند شروع نموده است و آن ضمیمه عرفان‌الحق

او به چاپ رسید. رجوع کنید به: الذریعه جلد ۹: ۶۱۶.

در نسخه نشان خاصی وجود ندارد.

آغاز: مطلع دیوان اسرار قدیم

پایان: غیر علی نور علی نور کیست؟

جلد : مقوایی . کاغذ : فرنکی . خط : نستعلیق . صفحه : ۲۹۳ . سطر : ۱۷ .
قطع : ۱۷٫۵ × ۲۲ .

۸۳

قصائد سبع علویات عربی

از : مصطفی بن حسین حسینی کاشانی است درباره فضیلت علی (ع)
سروده و در آن چند مرثیه ضمیمه نموده است وی از سال ۱۳۱۳ شروع به سرودن
قصاید نموده و هفت سال پس از آن فراغت یافته است .

نوشته شده در غدير ۱۳۲۲ هـ . ق . در کنار صفحه‌ها لغت‌های عربی معنی
و تفسیر شده است .

آغاز : الحمد لله الذي عجزت عن مدحه السنة الواصفين
پایان : و كل شيء ما نهب النسائم .

جلد : پلاستیکی کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۱۲۹ . سطر : ۹ .
قطع : ۱۵ × ۲۱٫۵ .

۸۴

دوازده امام عربی

منسوب به : خواجه نصیرالدین طوسی (م : ۶۷۲) .

صلوات و تحیات است بر محمد (ص) و آل او و بر آن شرحی نوشته
شده است . رجوع کنید به : الذریعه ، جلد ۸ : ۲۶۸ .

نوشته شده بدست میرهدایت قزاق شیرازی در ۱۸ رمضان ۱۳۳۳ .

آغاز : اللهم انت الاول

پایان : و بر کاته یامحمد .

جلد : تیماج تریاکی . مقوایی . کاغذ : فرنکی . خط : نسخ . صفحه : ۱۰۰ . سطر :
۱۰ . قطع : ۱۴٫۵ × ۲۲ .

۸۵

صحیفه کامله ادعیه ، عربی

از انشاء حضرت علی بن الحسین ، سیدالسادین است . دارای ۵۴
دعای اصلی و ۱۴ دعاء فرعی ملحق . رجوع کنید به : الذریعه ، جلد ۱۵ .
فهرست کتابخانه مدرسه سپهسالار ، جلد ۱ : ۳۵ .

نوشته شده سده نهم . افتادگیها و نسخه بدلها و ترجمه و توضیح لغت‌های
مشکل در کنار صفحه‌ها نوشته شده است .

آغاز : حدثنا السيد الاجل نجم الدين بهاء الشرف ابو الحسن محمد بن
الحسن احمد

پایان : و تتم احسانك فيمسا بقى من عمرى احسنت فيمسا مضى منه
يا ارحم الراحمين .

جلد : تیماج تریاکی با عطف . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود
۴۰۰ . سطر : ۱۶ . قطع : ۱۲ × ۱۹ .

۸۶

عوارف المعارف عرفان : عربی

از : شهاب‌الدین سهروردی . دارای ۶۲ باب . و آن نخستین بار در ۱۲۹۴ در مصر به چاپ رسیده و پس از آن در حاشیه احیاء العلوم غزالی چاپ گردید . براین کتاب شرحی موسوم به «الزوارف» نوشته شده است . رجوع کنید به : الذریعة ، جلد ۱۲ : ۶۱ و جلد ۱۵ : ۳۵۵ .

نوشته شده به دست عبدالرشید بن لاله بن صالح کشمیری در سوم جمادی‌الاولی ۱۰۹۵ . در آغاز و پایان بخشها کتاب متفرقاتی در باب عرفان از کتابهای مختلف نقل شده است .
آغاز : الحمد لله العظیم شأنه
پایان : فیوضع له القبول فی الارض ... والقوة .

جلد : تیماج قرمز . مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۷۵۴ .
سطر : ۱۶ . قطع : ۲۰۵ × ۱۲ .

۸۷

زبدة الالواح جفر ، فارسی

از : محمود بن محمد دهمدار و آن در سال ۱۳۰۱ در بمبئی به چاپ رسید . رجوع شود به : الذریعة ، جلد ۱۲ : ۲۰ و فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی ، جلد ۱ : ۱۴۳ .

نوشته شده به دست آقای فرج‌الله نسرین در سده چهاردهم :
آغاز : بعد از نعت حضرت ختمی مرتبت ... شروع در فتح ابواب اعمال نورانی
پایان : به زحل رسد و ۹ در ۹ به قمر مثلش جهت ... والله اعلم بالصواب .

جلد : مقوایی . کاغذ : فرنگی . خط : نستعلیق . صفحه : ۳۷ . سطر : ۱۸ .
قطع : ۲۲۵ × ۱۸ .

۸۸

مجموعه

۱- شرح رباعیات = وحدت وجود فلسفه و عرفان ، فارسی

از : نورالدین عبدالرحمان جامی است و در مقدمه آن گوید : پیش از این چند رباعی در وحدت وجود سروده بودم اینک در توضیح مشکلات آن این رساله را می‌نگارم . وی آن را در اول رجب ۷۸۶ نگاشته است .

ش ۱ (ص ۲-۴۹) .
آغاز : حمد الاله و هو بالحمد حقیق در بحر نوالش همه ذرات غریق .
پایان : واقع شود یا قصوری دست دهد .

۲- متفرقات عربی

احادیث و اخبار و کلمات عرفا می‌باشد .

ش ۲ (ص ۵۰-۱۳۰) .
آغاز : روی الصدوق ره انه روی ابو عبدالله بن زکریا
پایان : نقل من شرح الفصوص .
مجموعه دو شماره به خطهای مختلف و لیکن نام کتاب ندارد .

جلد : تیماج زرد . مقوایی . کاغذ : فرنگی . خط : مختلف . صفحه : ۱۳۰ .
سطر : مختلف . قطع : ۱۹/۵ × ۱۳ .

۸۹

حدیث کساء عربی

این حدیث در کتب ادعیه شیعی ذکر شده و بر آن شرح و ترجمه بسیار به نظم و نثر نوشته شده و بارها جداگانه و ضمیمه برخی از کتب بچاپ رسیده است. رجوع کنید به: فهرست مشار فارسی، جلد ۱: ۳۰۸.

نوشته شده به دست موسی بن جواد در ربیع‌الثانی ۱۳۱۲. در آغاز نسخه سرلوحی به زر ولاژورد و شنگرف وجود دارد. جدولهای آن نیز به زر ولاژورد و شنگرف و کمندهای مشکلی و زر است. در صفحه دوم نسخه میان کمند و جدول، گل و بوته‌هایی به زر ولاژورد و شنگرف ترسیم شده است.

آغاز: روی عن فاطمة الزهراء علیها السلام....

پایان: فازوا وسعدوا فی الدنيا والاخرة.

جلد: تیماج مشکلی یک لا. کاغذ: ترمه مایل به زردی. خط: نستعلیق.

صفحه: ۲۰. سطر: ۸. قطع: ۲۱×۱۴.

۹۰

مجموعه

۱- دیوان شاه فارسی

از: شاه نعمت‌الله ولی کرمانی.

ش ۱ (ص ۱-۲۶۰) نوشته شده به دست محمد نصیر در ربیع‌الثانی ۱۲۶۷.

آغاز و انجام نسخه افتاده است.

آغاز موجود:

باز ملك تو است وجهی دیگرش
بامثال روشن مه پیکرش

پایان موجود:

تو خاموشی گزین ای مرد گمراه
به عشق پیر معنی نعمت‌الله

۲ - فتحنامه = فتحیه آداب تصوف، فارسی

اوراد و اذکار فتحیه را که فتح نامه هزار و چهارصد ولی است نورالدین جعفر در سال ۷۷۸ در خاتقاه گیلان از میر سید علی همدانی شنیده و آن را ضبط نموده و دیگران از او گرفته و نقل کرده‌اند.

ش ۲ (ص ۲۶۱ - ۲۶۳) نشانی مانندش ۱ با تاریخ ربیع‌الثانی ۱۲۶۷.

آغاز: الحمد لله الذی آورد اوراد الصدق و الصفا فی قلوب الصدیقین و الاصفیاء....

پایان: و این اوراد فتحیه.... که فتحنامه هزار و چهارصد ولی است.

۳ - مثنوی فارسی

در میان و در پایان آن نام و تخلص «نصرت شه» و «نصرت شاه» آمده است.

ش ۳ (ص ۲۶۳ - ۳۲۰) نشانی مانندش ۱.

آغاز: ای امان حق حسام‌الدین دل
ای معرا ذات توزین آب و گل

چونکه تو از خویش خالی گشته‌ای
آب گل پست و تو عالی گشته‌ای

پایان: دل به دلدار بند و دلبر شو
سر به پایش گذار و سرور شو

مجموعه سه شماره همه به خط محمد نصیر در ۱۲۶۷ در پایان نسخه
فصیده‌ایست که مصرع بیت اول آن این است: «در برده آب و گل اشکال عجایب بین»

جلد: تیماج شکلی. کاغذ: ایرانی. خط: نستعلیق. صفحه: ۳۳۳. سطر: ۱۲.
قطع: ۲۱×۱۵.

۹۱

مجموعه

۱ - رسالة في المعرفة عربی

از مؤلف آن نشانی نیافتیم.

ش ۱ (ص ۲-۳۴) نشانی از کاتب و تاریخ کتاب ندارد. در پایان آن
غزلهایی از روشن جهرمی و مونسعلی شاه و شاه نعمت‌الله یاد داشت شده است.
آغاز: الحمد لله الذي اشرق هلي قلوب العارفين.
پایان: بالكتل قبل ايجادها.

۲ - عين وجود فارسی

از: دهمدار.

ش ۲ (ص ۱۴۰-۱۴۴) نشان خاصی ندارد.
آغاز: ای صاحب دیده بنگر از عین شهود...
پایان: جمل، الله محمد علی.

جلد اول

۳ - زاد المسافرين عرفان، فارسی

از: امیرحسینی هروی.

ش ۳ (ص ۱۵۸-۲۵۶) نشانی ندارد.
آغاز: ای برتر از آن همه که گفتند...
پایان: تا بدانی هستی معبود را.
مجموعه‌ایست دارای سه شماره به ترتیبی که گذشت.

جلد: تیماج قرمز مقوایی. کاغذ: فرنگی. صفحه: ۲۵۶. سطر: مختلف. قطع:
۲۰×۱۶/۵.

۹۲

الرسالة التمرينية منطق، عربی

از: حاجی میرزا محمد علی حافظ انصاری فرزند احمد قراچه‌داغی
(م: ۱۳۱۰) دارای يك مقدمه و دو باب و يك خاتمه است. از آثار مؤلف است:
التنقيحات الاصولية وتفسير قرآن. رجوع کنید به: الذريعة، جلد ۱۱: ۱۵۶.

نوشته شده به دست بابا فرزند حاجی محمد کریم بهربکی قراچه
داغی در ۱۳۰۵ ه. ق. کتاب تبیان التقویم چاپی تألیف عبدالعلی بن احمد جوادجانی
ضمیمه این نسخه است.

آغاز: الحمد لله الذي خلق الانسان، علمه البيان و ميز نوعه بالمنطق
الفصيح...
پایان: وسميته بعد انما و ابراهه برسالة التمرين و وجه المناسبة واضح

لمن امن النظر فيها من المشتغلين والحمد لله رب العالمين . . . الطاهرين .

جلد : تیماج عنابی یكلا . کاغذ : فرنگی . خط : نستعلیق . صفحه : ۸۸ . سطر : ۱۶ . قطع : ۲۲×۱۷

۹۳

جنات الوصال فارسی

از : نور علیشاه .

رجوع کنید به : جلد دوم همین فهرست صفحه‌های ۱۵ و ۳۴ .

نوشته شده بدست میرزا حسن در ۱۳۲۱ .

آغاز : بازگو از نام نامی اله

پایان : میل جانم جانب باری کند .

جلد : تیماج قرمز یكلا . کاغذ : فرنگی . خط : نسخ . صفحه : ۴۰۰ . سطر : ۱۴ . قطع : ۲۱×۱۷/۵

۹۴

شرح منازل السائرين فارسی

از : عبدالرزاق کاشانی بر منازل السائرين خواجه عبدالله انصاری .

رجوع کنید به : الذریعه، جلد ۱۴ : ۸۸ .

نوشته شده بدست محمود بن محمد کشمیری بانکوری زاده در اواسط

ذی حجه ۱۰۲۱

آغاز : الحمد لله الذي خص العارفين

پایان : فی هذا الطريق . . . کثیراً .

جلد : تیماج قرمز مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۳۳۶ . سطر : ۱۹ . قطع : ۲۰/۵×۱۴/۵

۹۵

حاشیه فقهی عربی

حاشیه‌ایست بر یکی از متون فقه اسلامی شیعی که محشی و مانتن شناخته نشدند .

نسخه نشان خاصی از کاتب و تاریخ ندارد آغاز و انجام نسخه ناقص است

آغاز موجود : لما سیجشی من ترجیع احد الطرفین

پایان موجود : حقیقه فی مداواه لبقه .

جلد : تیماج مشکی یكلا . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۳۰۸ . سطر : ۲۱ . قطع : ۲۱×۱۵

۹۶

معرفت تقویم فارسی

از : نظام‌الدین رویانی ، عبدالقادر بن حسن . رجوع کنید به فهرست

کتابخانه مجلس شورای ملی ، جلد ۱۰ : ۵۳

نوشته شده در ۱۷ ربیع‌الاول ۱۲۲۳ .

آغاز : این مختصری است در معرفت تقویم

پایان : به تطویل مقتضی است .

جلد : تیماج سرخ متوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : ۵۰ سطر : ۱۳ .
قطع : ۲۱/۵ × ۱۵ .

۹۷

جنگ فارسی

متفرقاتی است از کتابهای مختلف در مصیبت و مرثی و غیره .

نسخه نشان خاصی ندارد .

آغاز : ای نهان در ذات وای پیدایهست

پایان : خانه تنگ است دل جای یکی بیش نیست .

جلد : تیماج تریاک متوایی . کاغذ : فرنگی . خط : مختلف . صفحه : حدود : ۱۰۰۰
سطر : مختلف . قطع : ۱۸/۵ × ۱۲ .

۹۸

قصیده تائیه عربی

از : ابن فارض ، ابوجعفر عمر بن علی سعدی مصری (م : ۶۳۲) .

براین قصیده عدة کثیری شرح نوشته‌اند و در کشف‌القلوب والدریعة

به بعضی از آنها اشاره شده است .

نوشته شده به دستور مرحوم میرزا عبدالحسین ذوالریاستین . وی در آغاز

آن مقدمه‌ای به عربی نوشته است .

آغاز : بسم رب البینة

پایان : والا فهذا کان مقدار طاقتی .

جلد : هلاستکی . کاغذ : فرنگی الوان . خط : نسخ . صفحه : حدود : ۵۰ .
سطر : ۱۳ . قطع : ۲۱/۵ × ۱۳/۵ .

۹۹

قوة العیون فی اعز الفنون معارف اسلامی ، عربی ، فارسی

از : فیض کاشانی ، محمد بن مرتضی . رجوع کنید به : الدرریعة ،
جلد ۱۲ : ۷۵ .

در آغاز نسخه بخشی از کتاب فقهی به خط نورالدین بن محمد بن
هدایت‌الله بن حاجی محمد اصطهباناتی که آن را در ۷ ذی‌حجه ۱۰۷۰ نوشته ،
آمده است و در آخر نسخه فائده‌ای در مورد جزیره امام غائب (ع) با تاریخ کتابت
۱۰۶۹ یادداشت شده و سپس دوازده بند محتشم چاپی ضمیمه است .

آغاز : رب یسر ولا تعسر ، سهل عیننا

پایان : الذی هو تاریخ تألیفها .

جلد : تیماج تریاکي يکلا . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : حدود :
۲۰۰ . سطر : ۱۸ قطع : ۲۱/۵ × ۱۴/۵ .

۱۰۰

مجموعه

۱ - معراج العارفین عرفان ، فارسی

از : مرلی محمدعلی بن محمد برغانی برادر مولی محمد تقی برغانی
شهید در ۱۲۶۳ ه. ق.

کتابی است در بیان معرفت آفاق و انفس در سه بیشه و يك اشاره و
يك خاتمه.

از جمله آثار او است : ریاض الاحزان و ریاض الکوین و فردوس
العارفین که از این اخیر در ۱۸ محرم ۱۲۵۱ فراغت یافته است. رجوع
کنید به : الدررعه ، جلد ۱۱ : ۳۱۷ و جلد ۱۶ : ۶۴ و ۱۶۶ و جلد ۱۸ : ۳۰۶.

ش ۱ (ص ۲ - ۱۴۲) در نسخه نشان خاصی وجود ندارد و پایان آن
ناقص است.

آغاز : وله الحمد فی السماوات والارض وعشیا وحين تظهرون....
پایان : و این به منزله آن جسمی است.

۲ - لسان العارفین عرفان ، فارسی

از : همان مولی محمدعلی برغانی مذکور است. این کتاب در بیان
اصطلاحهای عرفانی و دارای يك مقدمه و چهل فصل و يك خاتمه و از آن در ۲۵
ربیع الاول ۱۳۲۹ فراغت یافته و در سال ۱۳۳۹ در بمبئی به چاپ رسیده است.
مؤلف در آغاز آن گوید : این فقیر رسائل متعددی از جمله « منهج

السالكين» و «مشکوة العارفین» و «رموزات العارفین» و «معراج العارفین» و «حیة
الایمان» و «تفسیر غنایم العارفین» و غیره را در باب عرفان تألیف نمودم و در آنها
به بیان اصطلاحات ارباب تأویل پرداختم.

ش ۲ (ص ۱۴۴ - ۲۰۰) در پایان نسخه متفرقاتی از نظم و نثر آمده و
پایان رساله ناقص است.

آغاز : الحمد لله الذی تجلی للخلق بآياته واحتجب عنهم بظهور صفاته....
پایان : از ایشان بیزاری می جوئید ، عرض کردم بلی پس حضرت
فرمود اگر چنین است بس.

مجموعه ایست دارای دوشماره که هر دو از پایان ناقص است و در سده
چهاردهم نوشته شده است.

جلد : تیماج زرد يك لا . کاغذ : فرنگی . خط : مختلف . صفحه : ۲۲۲ . سطر :
۱۵ : قطع : ۲۱/۱۵۵۵ .

۱۰۱

نزهة الارواح عرفان ، فارسی

از : امیر حسینی هروی (م : ۷۱۸ یا ۷۱۹) و از آن در صفحه ۱۱ و ۳۳
جلد دوم همین فهرست یاد کرده ایم.

نوشته شده در ۱۲۷۶ ه. ق. نسخه نفیسی است و در آغاز آن سر لوحی
به زر و لاژورد و شنگرف است. بیشتر صفحه ها زراندود شده و جدولها و کمندها
به زر و لاژورد و شنگرف می باشد.

آغاز: الحمد لله رب العالمین علی کل حال

پایان: از حال ایشان خبر می‌دهد محفوظ مانند انشاء الله تعالی.

جلد: سبز روغنی. کاغذ: الوان. خط: نستعلیق. صفحه: حدود ۲۲۰.
سطر: ۱۱. قطع: ۲۰ × ۱۳.

۱۰۲

مجموعه

۱- نفسیه عرفان، فارسی

از: عرفی، سید محمد بن خواجه زین‌الدین علی بن جمال‌الدین شیرازی.

رساله‌ایست در تذکیر و تهذیب نفس با عناوین ای نفس، ای نفس.
رجوع کنید به: فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی جلد ۳: ۳۵۰ و ۸:
۳۲۶ و فهرست کتابخانه مدرسه سپهسالار جلد ۲: ۶۳۷.

ش ۱ (ص ۲-۲۰) نشان خاصی ندارد.

آغاز: حمدیکه از نهایت شایستگی منزله از شائبه تعین و تخصص
آمده، اجمال آن در حوصله اندیشه گنجندگان
پایان:

عرفی منم ومن سخن آرای جهان در معرکه باخویشتم در جولان
گر زانکه قبول نیست معدومی را اینک من و اینک تو و اینک میدان

۲- مجمع‌الابکار عرفان، فارسی

از: عرفی مذکور. وی آن را به تقلید از مخزن الاسرار نظامی ساخته
است. این رساله در سالهای ۱۳۰۸ و ۱۳۳۳ به چاپ رسید. رجوع کنید به:
فهرست کتابخانه مدرسه سپهسالار، جلد ۲: ۶۳۷.

ش ۲ (ص ۲۰-۹۱) نشان خاصی ندارد.

آغاز: بسم الله رحمان و رحیم موج نخست است ز بحر قدیم
پایان:

عرفی از این زمزمه‌ات تنگ باد عود سرایی ز دلت کم مباد

۳- دیوان عرفی فارسی

از: عرفی مذکور و دارای قطعه و غزل و رباعی می‌باشد.

ش ۳ (۹۳-۳۱۵) آغاز و پایان نسخه ناقص است.

آغاز موجود:

از فغان سینه ریش و غم برجای خان و مان فغان خراب شود

پایان: ای عشق به عقل عرفی ستاز ای درد گداختی دلم هان مگداز

مجموعه‌ایست دارای سه شماره همه از عرفی. نوشته شده در ذی‌قعدة ۱۱۵۲.

جلد: مقوایی. کاغذ: ایرانی. خط: نستعلیق. صفحه: ۳۱۸. سطر: ۱۹.
قطع: ۲۳ × ۱۲.

۱۰۳

مجموعه

۱- دیوان عرفی فارسی

از: عرفی که درش ۱۰۲ گذشت، دارای قصیده، غزل رباعی می‌باشد.

ش ۱ (ص ۴-۲۰۳) نوشته شده سلخ رمضان ۱۰۵۰ آغاز نسخه ناقص است و آغاز آن بخشی است از قصیده‌ای که عرفی آن را در مدح اکبر شاه و سلیم شاه سروده است. پس از دیوان (ص ۲۰۴-۲۰۸) بخشی از اشعار حکیم زلالی یادداشت شده است.

آغاز موجود:

زهی وجود تو در سایه عنایت شاه
که کرده بذل عنایت همای را تعلیم
پایان:

چشمی ز کرم بده که از غایت شوق
بی‌دیده به امید نگاه آمده ایم

۲- مجمع‌الابکار عرفان، فارسی

از: عرفی است و درش ۱۰۲ گذشت.

ش ۲ (ص ۲۰۹-۲۵۱) آغاز آن ناقص است و مانند شماره قبل در حاشیه و متن نوشته شده است.

آغاز موجود:

جل جلاله ... شان او است
برده دل از حسن چه یغماست این
پایان:

عرفی از این زمزمه‌ات ننگ باد
عود سرایی ز دلت کم مباد

۳- خسرو شیرین فارسی

از: عرفی که گذشت.

ش ۳ (۲۵۱-۲۶۵) نشان خاصی ندارد.

آغاز:

خداوندا دلم بی‌نور تنگ است
دل من سنگ و کوه طور سنگ است
پایان:

کسی را گر زبان این هرزه بخیزد
اگر من خون نریزم عشق ریزد
مجموعه‌ایست دارای سه شماره از عرفی. نوشته شده در ۱۰۵۰.

جلد: تیماج مشکب بقوای. کاغذ: ایرانی. خط: نستعلیق. صفحه: ۲۶۶.
سطر: مختلف. قطع: ۱۴ × ۲۴.

۱۰۳

دیوان مونس فارسی

از: میرزا عبدالاحسین ذوالریاستین متخلص به مونس.

نوشته شده به دست مؤلف آن (مونس‌علی شاه) و در پایان نسخه چند صفحه‌ای به خط محمد رضا حکیم الهی می‌باشد. آغاز و انجام نسخه ناقص است و اشعار در حاشیه و متن نوشته شده و آن از قصیده‌ای که با قافیه دال است و ناظم آن را در جواب فرخی یزدی سروده، شروع می‌شود.

آغاز:

خاک نهادش بیاد و در جگرش باد
آتش سوزان که آب ما همه برباد
پایان:

یکی به مصرع ثانی فرود و هجری گفت . مخلد است چو وی بامحمد و محمود
(۱۳۵۴)

جلد : تیماج تریاکی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : ۲۷۹
سطر : متن ۱۶ حاشیه ۲۷ . قطع : ۲۰ × ۱۶٫۵

۱۰۵

الروضة البهية = شرح لمعه ، فقه ، عربی

از : شهید ثانی : زین‌الدین بن علی بن احمد شاملی (۹۱۱ - ۹۶۵ یا ۹۶۶)

این کتاب یکی از متون مختصر و بسیار مفید فقه شیعی اسلامی است و با همه اختصاری که دارد مشتمل بر یک دوره فقه است.

مؤلف این شرح را بر کتاب لمعه شهید اول نگاشته و از جهت ادبیت در درجه اول فصاحت و بلاغت است و از حیث سلاست و ارتباط شرح با متن بهترین شرح مزجی می باشد .

نسخه نشان خاصی ندارد و فقط کتاب وصیت و میراث شرح لمعه است.

آغاز : کتاب الوصایا، قوله مأخوذ من وصی....

پایان : تحت الصورة من النوع الثانی من القسم الاول.

جلد : تیماج نارنجی یکلا . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۱۸۵ . سطر : ۲۵
قطع : ۲۵ × ۱۶

۱۰۶

مفاتیح الاعجاز عرفان ، فارسی

از : اسیری لاهیجی ، شمس‌الدین محمد بن یحیی نوربخشی (م : ۹۱۲)
و آن شرحی است بر گلشن راز شیخ شبستر.

نوشته شده بدست فیض‌الله در ۱۲۵۰ در سنندج . در پایان نسخه چند صفحه در بیان اصطلاحات صوفیان است.

آغاز : ای محمود بهر شانی و ای معبود بهر مکانی....

پایان : فی شرح گلشن راز خمدایوافی نعمه و یکانی کریمه یا علی .

جلد : تیماج تریاکی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : حدود ۵۰۰ . سطر : ۲۷ . قطع : ۲۱ × ۱۴٫۵

۱۰۷

کلیات خسرو دهلوی فارسی

از : امیر خسرو دهلوی ، ابوالحسن خسرو بن امیر سیف‌الدین محمود که از استادش نظام‌الدین اولیا به « توك الله » و « کاسه لیس » ملقب گردید . رجوع کنید به : الذریعه ، جلد ۹ : ۲۹۳ .

این نسخه نشان مورد توجهی ندارد .

آغاز : ای گشاینده خزانه جود نقش پیوند کنارگاه وجود

پایان : ای نامه سزای آفرین ... باد . تمت .

جلد : تیماج تریاکی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : ۴۰۲ . سطر : متن ۱۵ ، حاشیه ۳۰ . قطع : ۲۱/۵ × ۱۳/۵

۱۰۸

مجموعه

۱ - حاشیه مرآت الازمان

فلسفه ، عربی

از: محمد بن محمد زمان بن حسین بن محمد رضا منجم کاشانی اصفهانی
که شاگرد امیر محمد حسین خاتون آبادی (م: ۱۱۵۱) و استاد میر علی نقی
بهبهانی بوده بررد میرداماد و زمان موهوم، کتاب مرآت الازمان را تألیف کرد
و پس از آن ابن حاشیه را بر آن نوشت رجوع کنید به: فهرست کتابخانه دانشگاه
تهران جلد ۳ بخش ۱: ۳۵۲.

ش ۱ (ص ۴۹-۴۸) در نسخه نشان مهمی وجود ندارد.

آغاز: يقول احوج ... اما بعد التمجيد للحميد ...

پایان: فتأمل ولا تبادر بالانكار قبل النظر... الابصار.

۲ - مرآت الازمان

فلسفه ، عربی

از همان محمد زمان که مذکور گردید و گویا در ۱۱۷۲ از تألیف آن
فراغت یافته است.

ش ۲ (ص ۵۵-۲۱۰) نوشته شده در ۱۲۶۶.

آغاز: تبارك الذي كان ولم يكن معه شيء...

پایان: ودهر الداهرين.

۳ - رسالة في الزكاة

فقه ، عربی

از: محمد زمان مذکور.

ش ۳ (ص ۲۱۱-۲۶۶) نشان خاصی ندارد.

آغاز: سبحان من زكى من زكى قد افلح من زكى ...

پایان: فی اندارین والامانی.

۴ - الاثنا عشرية في القبلة

فقه ، عربی

از: محمد زمان مذکور. رجوع کنید به: الذریعه ، جلد ۱: ۱۱۸ و
۱۷: ۴۳.

ش ۴ (ص ۲۶۷-۲۶۹).

آغاز: اما بعد حمد الله والصلوة ...

پایان: انك سمیع معجوب.

۵ - القول السديد

فقه ، عربی

از: محمد زمان مذکور. رسالة مختصری است در بیان مسائل نکاح.
رجوع کنید به: الذریعه ، جلد ۱۷: ۲۱۰

ش ۵ (۲۷۱-۳۰۸) نشان خاصی ندارد.

آغاز: الحمد لله على نواله ...

پایان: الرضوان ... مستغفراً.

فقه ، عربی

۶ - الحق الصراح فیما لابد منه
فی ایجاب النکاح

از : محمد زمان مذکور.

در الذریعه جلد ۷ : ۳۷ و جلد ۷ : ۲۱۰ مذکور است که کتاب «الحق الصراح» همان کتاب «القول السدید» محمد زمان است که به هر دو نام موسوم می باشد.

ولیکن در مجموعه ای که اینک در کار بررسی آن هستیم دوسانه نکاحیه از تالیفات محمد زمان آمده یکی به نام «القول السدید» و دیگری به نام «نکاحیه» که گویا به «الحق الصراح» موسوم است و بنابراین آنچه در الذریعه نقل شده بررسی بیشتری لازم دارد.

ش ۶ (ص ۳۰۹-۳۵۰) نشان خاصی ندارد.

آغاز : الحمد لله الذی من علینا ...

پایان : واللوح والقلم .

مجموعه ایست دارای ۶ شماره همه به یک خط .

جلد : هلاستیک مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۳۵۰ سطر :

۱۸ . قطع : ۲۲ × ۱۳٫۵

۱۰۹

علوم غربیه ، فارسی

شرف العلوم

از : محمود حسینی بخاری قادری شطاری . دارای پنج باب و هرباب

جلد اول

۱۳۳

در چند فصل و در هر فصلی مطالبی در بیان اعداد و طلسمات و جفر آورده است .

نوشته شده به دست زین العابدین کلینی صحیف شیرازی در نیمه شب عر فیه ماه ذی حجه ۱۳۶۷ .

آغاز : الحمد لله الذی انزل علی عبده الکتاب

پایان : در خانه اگر کس است یک حرف پس است ... مطلعین است .

جلد : تیحاج یشمی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : ۲۳۳ . سطر : ۲۰ . قطع : ۲۰/۵ × ۱۴ .

۱۱۰

معانی الاخبار عربی

از : صدوق ، ابو جعفر محمد بن علی بن حسین بن موسی بن بابویه قمی .

رجوع کنید به : فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی ، جلد ۲ : ۱۶ .

نوشته شده به دست محمد رفیع بن عبدالله در ۱۲۸۱ ه . ق .

آغاز : الحمد لله رب العالمین و صلی الله

پایان : بعد ذلك الفعل والله اعلم بالصواب .

جلد : تیحاج قرمز مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۴۱۸ . سطر : ۱۷ . قطع : ۲۳٫۵ × ۱۵ .

۱۱۱

فارسی

دیوان سلیم

از: میرزا محمدقلی طرشتی متخلص به سلیم، رجوع کنید به: الذریعة،
جلد ۹: ۴۶۴.

نسخه نشان خاصی ندارد.

آغاز:

دلانویی که به کار خودت گزیده خدا
پایان: برای عشق بتانت نیافریده خدا

که هر که آنچه بما داده است بستاند.

جلد: تیماج مشکى مقوایی، کاغذ: ایرانی، خط: نستعلیق، صفحه: ۳۰۰،
مطبع: ۲۵ قطع: ۱۱ × ۲۱۵.

۱۱۲

دیوان طرزی فارسی

گویا از: طرزی افندی یا افغانی، سردار غلام محمدخان است. وی
معاصر صایب و بیدل بوده و در قندهار شعری در پاسخ صایب گفته و بایدل نیز مشاعره
داشته است. در فهرست نسخه‌های خطی فارسی (جلد ۳: ۲۴۱۵) از او یاد شده
و این نسخه ما نیز به خط فرزند او محمود بیک افندی می‌باشد.

نوشته شده به دست محمود بیک افندی فرزند سردار غلام محمدخان
طرزی در سده چهاردهم.

آغاز:

ای لال ز اوصاف تو پیوسته زبانها
در خامه چو شق مانده ز حمد و ترابانها

پایان:

بهر وصل تو طرزی افغان
روز و شب ناله می‌کند چو رباب

جلد: تیماج مقوایی، کاغذ: فرنگی، خط: نستعلیق، صفحه: ۱۵۱، مطبع:
۱۰. قطع: ۱۴۵ × ۲۰.

۱۱۳

مجموعه

۱ - آداب بحث و مناظره فلسفه و منطق، عربی

از: خواجه حسن بقال و دارای چهار فصل است.

در فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی، جلد ۱۰، بخش ۳: ۱۲۲۱
به نقل از فهرست دانشکده الهیات آمده که آداب بحث و مناظره از تألیفات خواجه
حسن بقال و به «زبده» موسوم است.

ش ۱ (ص ۲-۶) نوشته شده به دست محمد صالح بن محمد رضا در سده
سیزدهم. عنوانها، کنار صفحه‌ها نوشته شده است.

آغاز: الحمد لمن لامانع لحکمه... وبعد فهذه زبده مقنعة... بحث
از روی لغت تفتیش و جستجو کردن است.

پایان: و صبه به وضع اولی مقترن نیست بلکه به وضع ثانی مقترن است
تمام شد.

۲ - رسالة فی اثبات سریان
العشق فی الموجودات عربی

از: ابن سینا و آنرا برای شاگرد خود معصومی در ۷ فصل نوشته است.
رجوع کنید به: فهرست مهدوی: ۱۸۰.

ش ۲ (ص ۶-۲۳) نشانی مثل ش ۱.

آغاز: سألت اسعدك يا ابا عبد الله الفقيه الحضرمي (المعصومي) در برخی
از نسخه‌ها) ان اجمع لك

پایان: وقد یقرن علی مبلغه واذ قد بلغناه هذا المبلغ ولنختم الرسالة...
العالمین .

۳ - رساله النفس فلسفه، عربی

از: فیلسوف کندی بغدادی و همان رساله مختصری است که ارسطو
نگارش داد و کندی ترجمه نمود. و ابوریده آنرا به سال ۱۹۵۰ در مصر به چاپ
رسانید. رجوع کنید به: فهرست دانشگاه تهران، جلد ۳، بخش ۱: ۳۹۲.

ش ۳ (ص ۲۴-۲۹) نشانی همچو ش ۱.

آغاز: سددك الله لدرک الحق و اعانك علی نیل مستودعاته سألت
اسعدك الله بطاعته ان يختصر لك

پایان: و اختصرناه من قولهم ان النفس جوهر بسيط فتفهم ما كتب به اليك .
عبد القادر اردوبادی در پایان این رساله نوشته که آن را از روی نسخه
کهنه و پر غلطی که در روزگار مؤلف نوشته شده بود استنساخ نمود .

۴ - جواب کيائي فلسفه، عربی

از: ابن سینا. و در فهرست مهدوی (ص ۲۰) از آن چنین یاد می کند:

رسالة الشيخ ابي علي الي الكيا الجليل ابن جعفر محمد بن الحسين بن المرزبان .

ش ۴ (ص ۳۰-۳۲) مانند ش ۱ .

آغاز: کيائي اطال الله بقاء الكياء الفاضل الاوحد و ادام عزه و تأييده
و نعمته و تمهيده

پایان: و كانت قد اقلدتني و كفت يدي ... وهو من بركات معرفته...
والله تمت .

۵ - فائدة نجوميه عربی

منقول از افلاطون .

ش ۵ (ص ۳۳-۳۴) مانند ش ۱ .

آغاز: قال افلاطن لا يدل علی الحقایق الا المشتري

پایان: والحكمة والفلك عطاردية والله العالم بحقایق الامور تمت .

۶ - فائدة في السعادة عربی

نشانی ندارد .

ش ۶ (ص ۳۴-۳۵) مانند ش ۱ .

آغاز: لو طرق للعاقل صرف المعروف الي المعارف

پایان: من غير اخلاق من محض الانسانية في العاجل تمت .

۷ - خطبة في الخمر عربی

از : ابن سینا .

رجوع کنید به : فهرست مهدوی : ۱۰۰ .

ش ۷ (ص ۳۶) نوشته شده به دست عبد القادر .

آغاز : اللهم ليس لك شريك فارجوه ولا وزير... وانی مقر بتحریم هذه...

پایان : فاحشرنی اللهم فی زمرة المتقين بعيداً... وجدت هذه الخطبة

من لطایف نشأت ... وکتبت هنا.

۸- سریان نور الوجود فلسفه ، عربی

در نسبت این رساله به تنی چند از دانشمندان و فیلسوفان همچو

نظام‌الدین احمد دشتکی و صدرالدین شیرازی و فیض کاشانی اختلاف است .

رجوع کنید به : یاد نامه ملاصدرا و فهرست دانشکده الهیات : جلد

۱ : ۳۶۷ .

ش ۸ (ص ۳۷ - ۵۳) نشانی مانندش ۱ .

آغاز : احمدك يا من تجليت بذاتك فی كل شی... فانی معجب لما

امرنی به بعض من یجب علی فی شریعة الوداد اجابته

پایان : اوف بعهدکم فی دار نعمتی علی بساط قربتی بسرور رؤیتی تمت .

۹- فائده فلسفیه عربی

از : صدرالدین شیرازی .

ش ۹ (ص ۵۴ - ۵۵) .

آغاز : قال المحکیم فارابی فی شرح الالفاظ من قال الانسان مجرد

پایان : وليست صورة اخرى ... من الصورة الا ولی تمت .

۱۰- آثار و احوال فارابی عربی

گزیده‌ایست از آثار و احوال فارابی منقول از کتاب تاریخ الاطباء.

ش ۱۰ (ص ۵۵ - ۵۶) .

آغاز : ابونصر الفارابی هو محمد بن محمد بن اوزلغ بن طرخان من

مدينة فاراب .

پایان : رسالة فی ماهية النفس انتهى .

۱۱- شرح فصوص عربی

نشانی از مؤلف ندارد.

ش ۱۱ (ص ۵۶ - ۱۷۸) نوشته شده در یکشنبه سوم شهر رجب ۱۲۶۲

بدست کاتب ش ۱ .

آغاز : بسملة : الامور التي قبلنا یعنی ان الموجودات التي تقرب منا

اکل واحد منها ماهية مرتبة المعروضية بالقياس الى الوجود و هویته و هی يطلق

على الحقيقة الجزئية

پایان : ولنختم بالصلوة علی سیدنا محمد خیر الانام .

۱۲- مختارات من نوادر کلمات الفلاسفة عربی

ش ۱۲ (ص ۱۷۸-۱۸۴) مانند ش ۱.

آغاز: قال لبس بنیغی للرجل ان یشغل فکره فیما ذهب منه
پایان: لا ینقلو اوجاع لاینهایی.

۱۳- فائدة فی العلم عربی

از: سید شریف شیرازی (در نسخه چنین است).

ش ۱۳ (ص ۱۸۴-۱۸۵).

آغاز: فالناظر فی المرآت ربما کان متوجها
پایان: وهو باطل اتفاقاً بل ضرورة.

۱۴- سؤالات بهمنیار عربی

از جمله پرسشهایی است که بهمنیار از استاد خود ابن سینا نموده است.

ش ۱۴ (ص ۱۸۵-۱۹۴) مانند ش ۱.

آغاز: قبل عند الکلام فی بقاء النفس.
پایان: کما ان استعداد المادة لقبول الصورة جری لها.

۱۵- سر القدر عربی

از: ابن سینا و آن پاسخی است که او در پرسش از معنی صوفیانه این جمله «من عرف سر القدر...» داده است. رجوع کنید به فهرست مهلوی: ۹

ش ۱۵ (ص ۱۹۴-۱۹۸) مانند ش ۱.

آغاز: سأل بعض الناس... عن معنی قول انصوفیه من عرف سر القدر....
پایان: لافی القضاء لانه یعانه بل هو تبع ضروری.

در پایان این رساله فائده‌ای در بیان حدوث از ابن سینا نقل شده است.

۱۶- محاکمات عربی

از: قطب‌الدین محمود بن مسعود بن مصلح شیرازی.

ش ۱۶ (ص ۱۹۹-۲۲۵) مانند ش ۱.

آغاز: اما بعد حمد الله قال انی القی کتاب من لدن حکیم علیم مشتملاً...
فبقول قال صاحب الکتاب....

پایان: بعد ان ینظر فیہ بعین الرضا... والرشاد... تم.

۱۷- رسالة فی النجوم عربی

صد فصل است درباره هیئت و نجوم.

ش ۱۷ (ص ۲۲۵-۲۳۸) مانند ش ۱.

آغاز: الفلك مطبوع و افعاله انفاقیة و الانسان مختار و افعاله اختیاری....
پایان: والسکین التی یقطع بها تمت.

۱۸- جوهر الاجرام السماویة عربی

از: ابن سینا و دارای شش فصل می باشد و این رساله نخستین فصل از شش فصل است.

رجوع کنید به: فهرست مهلوی: ۶۸.

ش ۱۸ (ص ۲۳۹ - ۲۵۳) مانند ش ۱ .

آغاز : قالوا ان الاجسام الطبيعية تنحصر في قسمين قسم مركب وقسم بسيط . . .

پایان : والاخلط اولاد الاغذية والاولاد النبات والنباتات . . .
وكل شيء يرجع الى اصله .

مجموعه ایست دارای ۱۸ شماره که بیشتر آن به دست محمد صالح بن محمدرضا طالقانی ساوجبلاغی در حدود سال ۱۲۶۰ تا ۱۲۶۳ نوشته شده است .

جلد : تیماج سرخ مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : ۲۵۴ . سطر : ۱۹ . قطع : ۲۰ × ۱۳ .

۱۱۴

انوار التنزيل و اسرار التأويل تفسیر ، عربی

از : قاضی بیضاوی ، ناصرالدین عبدالله بن عمر (م : ۶۸۵ هـ . ق) .
رجوع کنید به فهرست کتابخانه مدرسه سپهسالار جلد ۱ : ۹۰ و جلد دوم فهرست خانقاه : ۱۱۸ ، ۲۲۹ .

نوشته شده در محرم ۹۹۰ هـ . ق .

آغاز : الحمد لله الذي نزل الفرقان على عبده . . .
پایان : به نوراً من الارض الى السماء .جلد : مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۴۰۰ . سطر : ۱۳ .
قطع : ۲۳/۵ × ۱۵ .

۱۱۵

مجموعه

۱ - گنجینه نشاط فارسی

از : میرزا عبدالوهاب معتمد الدوله متخلص به نشاط (م : ۱۲۴۴)
دفتر بست مشتمل بر ، پنج درج که نشاط در آن فرامین و نامه‌های رسمی دربار فتحعلیشاه را جمع نموده است . رجوع کنید به : الذریعة ، جلد ۱۸ : ۲۴۸ .

ش ۱ (ص ۲ - ۲۳۹) نشان خاصی ندارد .

آغاز : از تربیتش . . . حیات یافتند . . .

پایان : آنچه در وهم تو گزار تو شد گلخن ناراست .

۲ - دیوان نشاط فارسی

از نشاط مذکور .

رجوع کنید به : الذریعة جلد ۹ : ۱۱۸۹ .

ش ۲ (ص ۲۴۰ - ۴۰۰) نشان خاصی ندارد .

آغاز : ای خوشا آغاز غم پرداز عشق . . .

پایان : يك ره چه شود گناه کارم بکشی .

مجموعه ایست دارای دو شماره به يك خط و بدون کاتب .

جلد : تیماج نیلی مقوایی . کاغذ : رنگی . خط : شکسته . نستعلیق . صفحه : ۴۰۰ .
سطر : ۱۵ . قطع : ۲۲ × ۱۴ .

۱۱۶

زاد المعاد عربی ، فارسی

از : مولی محمد باقر مجلسی و در باره ادعیه و اذکار است رجوع کنید به : جلد دوم همین فهرست صفحه : ۲۳۱ .

نوشته شده در ۱۳۵۵ هـ . ق . حسب فرمایش مرحوم عبدالحسین ذوالریاستین . در آغاز سر لوحی است به زر و لآزورد و شنگرف . صفحه ها دارای جدول و کمند زرین . عنوان و نشان : شنگرف .
آغاز : الحمد لله الذي جعل العبادة ...
پایان : و تقطع رجائي منك يا كريم .

جلد : گل و روغنی . کاغذ : ترمه . خط : نسخ خوش و زیبا . صفحه : ۶۱۴ . سطر : ۱۱ .
قطع : ۱۸ × ۱۲ .

۱۱۷

مجموعه

۱- رساله علم فلاحیت فارسی

از : حاج محمد کریمخان (۱۲۶۳-۱۳۲۴ هـ . ق) دارای یک مقدمه و هشت باب و هریک در چند فصل . رجوع کنید به : فهرست کتب مشایخ ، جلد ۲ : ۳۵۵ .

ش ۱ (ص ۲-۶۵) نوشته شده در ۱۶ شوال ۱۲۹۹ بدست یکی از شاگردان مؤلف .

آغاز : الحمد لله وسلام علی عباده الذین اصطفی .
پایان : به قدر مقدور کلیات را جمع کرده ام و بر تو باد به قیاس کردن به آنچه نوشتم .

۲- رساله توحید فارسی

از : محمد کریمخان کرمانی است و آن عبارت از تقریر درسهایی است که نامبرده در قریه لنگر واقع در ۷ فرسخی شهرستان کرمان به شاگردان خود تعلیم می داده است . رجوع کنید به فهرست کتب مشایخ ، جلد ۱ : ۵۷ .

ش ۲ (ص ۷۲-۳۹۲) نوشته شده در ۱۲۹۹ .
آغاز : بسم له ولا حول ولا قوة ... المقدمة فی بیان مایجب تقدیمه
پایان : و تفصیل آن خیلی است ... و صلی الله علی محمد .
مجموعه ایست دارای دو شماره .

جلد : تیناج قرمز مقوایی . کاغذ : فونگی . خط : مختلف . صفحه : ۳۹۲ .
سطر : ۱۸ . قطع : ۱۷ × ۲۱٫۵ .

۱۱۸

مجموعه

۱- رمز المشایخ یا مختارنامه فارسی

از : فریدالدین عطار نیشابوری است و آن یکی از دو کتاب مذکور است .
فهرست نسخه های خطی فارسی : ۲۸۳۹ و ۳۱۸۲ .

ش ۱ (۲-۶۰)

آغاز : الحمد لله رب العالمین ... ای پاکی تو منزله از هر پاکی
پایان : آخر دعویهم ان الحمد لله رب العالمین .

۲ - شرح رباعیات = وحدت وجود

عرفان ، فارسی

از: عبدالرحمان جامی .

الذریعه ، جلد ۱۳ : ۲۷۹

ش ۲ (ص ۶۵-۱۲۲) نشان خاصی ندارد.

آغاز : حمدالاله هو بالحمد حقیق

پایان : فافتح بالخیر رب واختم بالخیر.

۳ - لوامع انوار الکشف والشهود

عرفان ، فارسی

علی قلوب ارباب الذوق والوجود

از: عبدالرحمان جامی است و شرح قصیده حمزیه ابن فارض می باشد و عنوانهای آن (لامعه - لامعه) است.

الذریعه جلد ۱۴ : ۴ و کشف الظنون جلد ۲ : ۱۳۳۸ .

ش ۳ (ص ۱۲۵-۲۰۴)

آغاز : سبوحانه من جمیل لیس لوجه ...

ای گشته نهان ز غایت پیدایی ...

پایان :

و آن لحظه که شد تمام آورد به در تاریخ مه و سال وی از شهر صفر

۸۷۵

۳ - شرح قصیده ثانیه ابن فارض

عرفان ، فارسی

از: عبدالرحمن جامی رجوع کنید به: فهرست نسخه های خطی فارسی:

۱۲۴۴ .

ش ۴ (ص ۲۰۹-۲۴۲) نشان خاصی ندارد .

آغاز : پاکا خداوندی که صفحات کائنات

پایان : ما را زمین همه مختار توئی .

مجموعه ایست دارای چهار شماره همه به یک خط .

جلد : تیماج قرمزیکلا . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : ۲۴۴ . سطر : ۱۴ . قطع : ۲۰۵ × ۱۳۵ .

۱۱۹

تاریخ معجم فی آثار ملوک العجم تاریخ ایران ، فارسی

از: میرزا فضل الله بن عبدالله (سده هفتم) رجوع کنید به: الذریعه ، جلد ۳ : ۲۸۷ و کشف الظنون ، جلد ۲ : ۴۶۴ و فهرست خانقاه نعمت اللهی تهران ، جلد ۲ : ۱۲۱، ۹۷ .

نوشته شده بدست محمد قاسم انوار در یکشنبه ۱۴ رجب ۱۱۲۸ در عباس آباد گنجه .

آغاز : ان احق ما یفتح به الکلام ... صناعی که به قلم قدرت

پایان : برزبر لوح گردون می نویسند ... وهو المستعان .

جلد : تیماج مشکی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : حدود ۴۰۰ . سطر : ۱۵ . قطع : ۲۴/۵ × ۱۴/۵ .

۱۲۰

حدیقه المتقین فقه ، فارسی

از: مجلسی، مولی محمدتقی بن مقصود علی (م: ۱۰۷۰) رساله فقه
عملی مشتمل بر یک مقدمه و پنج باب و آن به سال ۱۲۶۵ هـ. ق. در هند بچاپ رسید.
الذریعة، جلد ۶: ۳۸۹.

نوشته شده در سه شنبه رمضان ۱۲۲۳ هـ. ق.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... اما بعد چنین گوید....
پایان: پیش از تمام شدن.

جلد: تیماج مفوایی. کاغذ: ایرانی. خط: نسخ. صفحه: ۵۹۴. سطر: ۱۶.
قطع: ۲۲×۱۵/۵.

۱۲۱

حل الموجز = شرح الموجز القانون طب، عربی

از: جمال الدین یاشمس الدین محمد بن عبدالله افسرانی. رجوع کنید
به فهرست کتب خطی کتابخانه دانشکده پزشکی دانشگاه تهران: ۱۷۰.

نسخه ایست که آغاز و پایانش افتاده است.

آغاز موجود: اذلویقی الروح بل احرقة فلا بد من تواتر....
پایان موجود: قال وما کان عن سوء... ساذج یحدث.

جلد: تیماج مشکى ولا. کاغذ: ایرانی. خط: نسخ. صفحه: ۴۸۰. سطر: ۲۳.
قطع: ۲۱×۱۵.

۱۲۲

گوهر مراد فلسفه و کلام، فارسی

از: عبدالرزاق لاهیجی قمی که آن را در یک مقدمه و سه مقاله و یک
خاتمه جهت شاه عباس دوم نوشته است الذریعة، جلد ۱۸: ۲۵۰.

نوشته شده به دست عبدالرحیم بن محمد طاهر کلکاسرانی. وی در دهم
جمادی الثانیة ۱۲۱۶ شروع به نوشتن نموده و در ۲۰ ذی قعدة ۱۲۱۷ از آن فراغت
یافته است.

آغاز: گوهر مرادی که غواص فکرت را....

پایان: هر آینه به حق وصول رسیده باشد... و اهل بیته الکرام.

جلد: تیماج مشکى مفوایی دارای ترج و نیم ترج. کاغذ: ایرانی الوان.
خط: نستعلیق. صفحه: ۵۹۵. سطر: ۱۶. قطع: ۲۲×۱۵.

۱۲۳

صحیفه کامله سجادیه ادعیه، عربی

از: منشآت حضرت سید الساجدین زین العابدین (ع) است. فهرست
کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار جلد ۱: ۳۵.

نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد. در آغاز نسخه مجلسی با خط خود
طرقی که با آن صحیفه را نقل نموده در اول رمضان ۱۰۸۲ یاد داشت کرده است
در کنار صفحه ها حواشی تنی چند از دانشمندان چون میرداماد بانشان (م ح قره)
و محمدتقی مجلسی بانشان (م ق ت ره) و محمد باقر مجلسی بانشان (م قره) و غیره
دیده می شود. عنوان و نشان شنگرف می باشد.

آغاز: حدثنا السيد الاجل نجم الدین بهاء الشرف....

پایان: احمد من الناس غیرک یا ارحم الراحمین.

جلد : تیماج سرخ مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۳۱۲ . سطر : ۱۱ .
قطع : ۲۱ × ۱۵٫۵

۱۲۴

صحیفه علویه و تحفه مرتضویه ادعیه ، عربی

از : سماه‌بجی ، عبدالله بن صالح بن جمعة بن علی بن احمد بن ناصر بن
محمد بن عبدالله بحرانی (م : ۱۱۳۵ هـ . ق) و از آن در چهارشنبه آخر شوال ۱۱۲۹
در دهکده اصیغ فراغت یافته است : این کتاب در ایران و بمبئی به چاپ رسید .
الدریعه ، جلد ۱۵ : ۲۲ .

در نسخه نشان خاصی وجود ندارد ، عنوان و نشان شنگرف است .
آغاز : الحمد لله الذی جعل الدعاء مفتاح الفلاح
پایان : و باطنا و ظاهرا .

جلد : تیماج تریاکی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۲۹۴ .
سطر : ۱۵ . قطع : ۲۲/۵ × ۱۴/۵

۱۲۵

کنز الفوائد فی شرح الارشاد فقه ، عربی

از : مؤمن اردبیلی است و مجلد طهارت و صلاة شرح مذکور است .
الدریعه ، جلد ۱۸ : ۱۶۱ .

نوشته شده بدست ابوالفضل بن مولی عبدالجواد بن مولی (شارح کتاب)

در جمعه ۲۷ جمادی الاولی ۱۳۰۰ .

آغاز : الحمد لله العالی فی دنوه والدائی فی علوه
پایان : والاعتکاف بفضلہ و کرمہ ... وآله اجمعین .

جلد : تیماج مشکی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۷۵۸ . سطر : ۲۲ .
قطع : ۲۱/۵ × ۱۵

۱۲۶

حاشیه انوار التنزیل تفسیر ، عربی

از : سیالکونی ، عبدالحکیم بن شمس الدین هندی (م : ۱۰۶۷ هـ . ق) .
فهرست کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار جلد ۱ : ۱۲۰ .

نوشته شده به دست میرزا تقی موسوی اصفهانی در شعبان ۱۲۶۲ هـ . ق .
آغاز : الحمد لله الذی نزل الفرقان ... رتب استحقاق الحمد علی
تنزیله

پایان : فی بعض النسخ بکلمة او و هو المطلوب .

جلد : تیماج سرخ یک لا . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۲۰۶ .
سطر : ۲۳ . قطع : ۲۱٫۵ × ۱۵٫۵

۱۲۷

مجموعه

۱ - اصطلاحات صوفیان عربی

از: عبدالرزاق کاشی (م: ۷۳۶)

و در دو بخش است، بخش نخستین به ترتیب حروف ابجد و بخش دوم به ترتیب مقام و منازل عارفان می باشد. فهرست کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران جلد ۳ بخش ۱: ۴۰۷.

ش ۱ (ص ۲-۸۱) نوشته شده بدست غلام حسین آشتیانی که جهت میرزا ابوالقاسم تفریشی نوشته و او آن را به مرحوم میرزا علی آقا شیرازی تقدیم داشته است
آغاز: الحمد لله الذي نجانا من مباحث العلوم الرسمية....
پایان: مع صحة الاعتقاد تمت.

۲ - شرح فصوص الحکم فارسی

از شاه نعمت الله ولی کرمانی است نامبرده بر فصوص و قسمتهای مختلف آن چهار شرح نوشته است فهرست نسخه های خطی فارسی: ۱۲۴۱.

ش ۲ (ص ۸۳-۱۳۳) نوشته شده به دست کاتب ش ۱ در جمعه سوم ربیع الثانی ۱۲۹۸.

آغاز: الحمد لله والصلوة ... يا اخي ابدك الله ...

پایان: پیوسته دلت به کام خود واصل باد.

مجموعه ایست دارای دو شماره به خط یک کاتب.

جلد: تیماج سبز مقوایی، کاغذ: فرنکی، خط: نسخ و نستعلیق، صفحه: ۱۳۳، سطر: ۱۶، قطع: ۲۳ × ۱۷/۵.

۱۲۸

تحریر القواعد المنطقية منطق، عربی

از: قطب الدین رازی، محمد بن محمد (م: ۷۷۶) و آن را در ۷۲۹ جهت غیاث الدین محمد نوشته است. فهرست خانقاه نعمت اللهی تهران، جلد ۲: ۱۷۳ و فهرست کتابخانه دانشگاه تهران جلد ۳ بخش ۱: ۲۴.

نسخه نشان خاصی ندارد.

آغاز: ان ابھی در تنظیم بینان البیان

پایان: مفاتیح الحجی .

جلد: تیماج زرد مقوایی، کاغذ: ایرانی، خط: نسخ، صفحه: حدود ۴۰۰، سطر: ۱۶، قطع: ۲۲ × ۱۱/۵.

۱۲۹

الرسالة العلية فی الاحادیث النبویة فارسی

از: ملا حسین بن علی کاشفی بیهقی (م: ۹۱۰) در هشت اصل و هراصلی در پنج وصل و هر وصلی یک حدیث و یک نکته. الذریعة جلد ۱: ۴۱۵ و جلد ۱۱: ۲۱۱.

نوشته شده در چهارشنبه ۳۱ مرداد ماه ۱۳۱۸ شمسی و مطابق هفتم رجب ۱۳۵۸ قمری.

آغاز: الحمد لله الذي زين سماء شرف السيادة

پایان: بکن دردعا اختصار سخن.

جلد: مقوایی، کاغذ: فرنکی، خط: نسخ و نستعلیق، صفحه: ۳۲۲، سطر: ۱۳، قطع: ۲۲/۵ × ۱۸.

۱۳۰

مجموعه

۱- رد بایه فارسی

از : حاجی محمد کریمخان کرمانی. وی در مقدمه گوید پدرم سه چهار کتاب مفصل در رد ایشان نوشته اند و خودم نیز دو کتاب نوشته ام و برای توضیح بیشتر پیرامون دو کتاب خود این کتاب را نوشتم.

ش ۱ (ص ۲ - ۱۶۰) نوشته شده در ۱۳۰۴ ه. ق.

آغاز : الحمد لله و سلام علی عباده ... و بعد چنین گوید ... که در این زمان محنت اقتران ...

پایان : بردین و منهاج خاتم ... و آله.

۲- رد بایه فارسی

گویا از مهر.

ش ۲ (ص ۱۶۲ - ۲۵۰) نشانی مانند ش ۱.

آغاز : الحمد لله رب العالمین ... و بعد ... که چندی قبل

پایان : علیهم الصلوات الذاکرة.

مجموعه ایست دارای دو رساله به يك خط و يك تاریخ.

جلد: تیماج يك لا کاغذ: ایرانی. خط: نسخ. صفحه: ۲۵۰. سطر: ۲۰. قطع: ۲۲ × ۱۴/۵.

۱۳۱

خمسه حسینی فارسی

از : محمد حسین بن محمد حسن بن حاج معصوم قزوینی شیرازی (م: ۱۲۴۹ ه. ق.) وی برادر حاج آقا محمد شیرازی عموی رحمتعلی شاه و پدر بزرگ مرحوم میرزا عبدالحسین ذوالریاستین است.

خمسه حسینی مشتمل است بر پنج مثنوی بدین ترتیب : الهی نامه ، اشتر نامه ، مهر و ماه ، و امل و عذرا ، وصف الحال ، که از آن اشتر نامه ، مهر و ماه و امل و عذرا به سال ۱۳۲۴ در شیراز به چاپ رسید. نسخه مورد گفتگو دو مثنوی الهی نامه و وصف الحال است که چاپ نشده. الذریعة ، جلد ۷ : ۲۵۷.

در نسخه نشان خاصی وجود ندارد.

آغاز : بنام خداوند بالا و پست

پایان : زبا پوش خویشم سر افراز کن.

جلد: مقوایی با عطف تیماجی مشکی. کاغذ: فرنگی. خط: نستعلیق. صفحه: حدود ۹۰۰. سطر: حاشیه ۲۳. متن ۱۱. قطع: ۲۲/۵ × ۱۸/۵.

۱۳۲

محبت نامه فارسی

از : فانی تبریزی

آغاز : این نسخه را از روی نسخه دیگری نوشته اند. در پایان نسخه چند جدول و دایره مشتمل بر اصطلاحات صوفیه دیده میشود.

آغاز : الحمد لله رب العالمین ... ابتدا می کنم بنام خدا

پایان : در دل نشد که گویم این شعر معنوی .

جلد : تیماجی مشکی . یک لایه کاغذ : فرنگی . خط : نستعلیق . صفحه : ۲۵۶ .
سطر : ۱۸ . قطع : ۲۰ × ۱۳ .

۱۳۳

مجموعه

۱ - مرآت المحققین عرفان ، فارسی

از : شیخ شبستری ، مشتمل بر هفت باب در معرفت نفس و خدا
شناسی . فهرست نسخه‌های خطی فارسی : ۸۴۲ .

ش ۱ (ص ۴ - ۴۳) نوشته شده در اواخر ربیع الاول ۱۲۵۳ .
آغاز : حمد بی حد و ثنای بی عدد
پایان : و اینها معنی وحدت روی نماید .

۲ - مصباح الارواح عرفان ، فارسی

از : عامی شروی (یزدی) فهرست نسخه‌های خطی فارسی : ۱۳۸۹ .

ش ۲ (ص ۴۴ - ۵۵) نوشته شده در پنجشنبه اواخر ربیع الاول ۱۲۵۳

ه . ق .

آغاز : هذا رسالة مصباح الارواح در احکام اخبار
پایان : از آن جماعت مردود تمام شد .

۳ - گلشن راز عرفان ، فارسی

از : شیخ محمود شبستری .
ش ۳ (ص ۵۶ - ۱۲۷) نوشته شده در ۲۰ جمادی الاخر ۱۲۵۳ .
آغاز : بنام آنکه جان را فکرت آموخت
پایان : به روج پاک سیدو باد یاران .

۴ - لواط عرفان ، فارسی

از : عبدالرحمان جامی :

ش ۴ (ص ۱۲۸ - ۱۷۷) مانند ش ۳ .
آغاز : رب وفقنا للتکمیل و انتمیم
پایان : بحق الحق و النبی المطلق آمین .

۵ - ترجمه صد کلامه قصار فارسی

کلمات قصار از حضرت علی (ع) است و ترجمه آن به نظم و نثر می باشد .

ش ۵ (ص ۱۷۸ - ۲۲۸)
آغاز : بهترین سخن زمن بشنو
پایان : تشنگی مال سخت تر است از تشنگی آب .

۶ - فواید الاخیار = فواید یوسفی طب ، فارسی

از یوسف یوسفی فهرست نسخه‌های خطی فارسی : ۵۷۵ .

ش ۶ (ص ۲۲۸ - ۲۳۲)

آغاز : غرض از طب دو چیز آمده است

پایان : اثر زخم و عز آن ببرد .

۷- انوار التحقیق اخلاق عرفانی ، فارسی

از : علی بن طیفور بسطامی فهرست نسخه‌های خطی فارسی : ۱۵۴۴

ش ۷ (ص ۲۳۸ - ۳۱۹) نوشته شده در ۲۸ محرم ۱۲۵۷ ه . ق .

آغاز : ای نام تو آرایش عنوان کلام

پایان : والعذر عند کرام الناس مقبول .

۸- زاد المسافرین عرفان ، فارسی

از : امیر حسینی هروی

ش ۸ (ص ۳۲۰ - ۴۰۱) نوشته شده در یک شنبه ۲۰ شوال ۱۲۵۷ .

آغاز : ای برتر از آن همه که گفتند

پایان : دارند به دعای خیر یادم .

۹- جاودان خرد فارسی

نشانی نیافتیم

ش ۹ (ص ۴۱۴ - ۴۳۷) نوشته شده به دست اسماعیل بن هلال ملا طاهر

گله‌داری در ۱۲۵۷ ه . ق .

آغاز : آورده‌اند در اخبار حکمای عرب

پایان : و آن یا خوردن است و یا رفتن .

مجموعه‌ایست دارای ۹ شماره که به دست اسماعیل بن هلال در ۱۲۵۷

نوشته شده است .

جلد : تیماجی مشکی مقوایی ، کاغذ : فرنگی . خط : نسخ و نستعلیق . صفحه :

۴۳۸ ، سطر : مختلف قطع : ۲۰/۵ × ۱۳/۵

۱۳۴

بیان الحق = احسن الصحف کلام ، عربی

از شیخ الاسلام اصفهانی ، میرزا احمد شریف فرزند میرزا ابوالحسن

(م : ۱۳۵۴) در بیان امامت خاصه و مهدویت شخصیه الدریه جلد ۳ : ۱۷۹ .

نوشته شده در ذی‌حجه ۱۳۴۲ ه . ق . تقریظ مرحوم سید ابوالحسن

اصفهانی مرجع شیعیان به خط و مهر او در آغاز کتاب آمده است .

آغاز : عینان عینان لم یکتبهما قلم

پایان : الاقی به الرحمن عند وفاتی .

جلد : تیماجی مشکی مقوایی ، کاغذ : فرنگی . خط : نسخ . صفحه : ۴۷۰ ، سطر :

۱۲ . قطع : ۱۷ + ۲۲

۱۳۵

دیوان خواجوی کرمانی فارسی

از : کمال‌الدین محمود معروف به خواجوی کرمانی فهرست نسخه‌های

خطی فارسی : ۲۳۲۱.

نوشته شده به دست محمد علی شریف بن محمد باقرخان اصفهانی در پنجشنبه ۲۹ جمادی الاولی.

آغاز : مبحان من سبحة الرمل فی العقار
پایان : بکند ترك خطا با تو که ترکی است خطائی .

جلد : تیماجی زرد مقوایی با تریج و نیم تریج ، کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق ،
صفحه : ۳۹۹ ، سطر : ۱۳ ، قطع : ۲۲ × ۵/۵ .

۱۳۶

شرح کافیہ فارسی

از شارح نشانی نیافتم . در فهرست نسخه های خطی فارسی ۲۰۶۶-۲۰۶۷
چند شرح فارسی معرفی شده است .

نسخه از آغاز و پایان ناقص است .
آغاز موجود : به معنی احتیاج . . . کلمه دیگر ندارد از برای آنکه
مستقل است
پایان موجود : زیرا که باطل می شود عمل ادوات شرط .

جلد : مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۵۸۴ . سطر : ۱۵ قطع :
۲۳ × ۱۳ .

۱۳۷

روضة الشهداء فارسی

از : ملا حسین واعظ کاشفی . و چند بار چاپ شده است

نسخه نشان خاصی ندارد .

آغاز : ای شربت درد تو دواي دل ما

پایان : مرکز دایرة السطوة .

جلد : تیماج مشکی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : ۶۸۴ .
سطر : ۱۸ قطع : ۲۳ × ۱۳ .

۱۳۸

حديقة الشيعة کلام ، فارسی

از : مقدس اردبیلی ، احمد بن محمد (م : ۹۹۳) درباره این کتاب
اختلافی است که در الذریعه جلد ۶ : ۳۸۵ نقل شده است .

نوشته شده به دست علی بن عبد القادر در سلخ محرم ۱۰۸۴ ه . ق .
عنوان و نشان سنگرف است .

آغاز : زیب و آرایش آغاز و انجام نعوت و صفات
پایان : این ضعیف را از دوستان دوستان امیرالمؤمنین علیه السلام
حساب کند . . . الکرام .

جلد : روغنی گل و بوتهدار . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۷۵۴ . سطر :
۲۱ قطع : ۲۴ × ۱۶ .

۱۳۹

شرح الاسباب والعلامات طب ، عربی

از: حکیم برهان‌الدین، نفیس بن عوض کرمانی است و آن را در سمرقند تألیف نموده و در اواخر ماه صفر ۸۲۷ از آن فراغت یافت.

نیمه نخستین نسخه کهنه و نیمه دیگر نو نویس و آن را میرزا جعفر طبیب در آغاز رجب ۱۲۶۶ نوشته است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین... بطب الحقیقه و یربی الابدان...
پایان: فانها یشد العضو و یشف الرطوبات والله اعلم بالصواب.

جلد: تیماج سبز مقوایی. کاغذ: ایرانی و فرنگی. خط: نسخ. صفحه: حدود ۸۰۰. سطر: ۲۲. قطع: ۲۳×۱۴.

۱۴۰

دیوان مشتاقیه فارسی

از: مظفرعلیشاه کرمانی، میرزا محمد تقی بن میرزا محمد کاظم که در شماره‌های گذشته از آن یاد کردیم.

نوشته شده در ۱۲۶۵. در پایان نسخه شرحی درباره سراینده دیوان و سبب سرودن اشعار یادداشت شده است. این نسخه را آقای اسداله ظفری در ۲۳ مرداد ماه ۱۳۴۱ به مرحوم ذوالریاستین هدیه داده است.

آغاز: ای آنکه پرسی از من دلداده حال دل...
پایان:

رو و ام کن از حضرت حق چشم دگر و انگاه بین در رخ مشتاقعلی

جلد: تیماج تریاکی مقوایی دارای تریج و نیم تریج و کنگره ضربی. کاغذ: اصفهانی سفید. خط: نسخ. صفحه: حدود ۴۰۰. سطر: ۱۵. قطع: ۲۲×۱۵.

۱۴۱

دیوان مشتاقیه فارسی

از: مظفرعلیشاه

نوشته شده به دست علیرضا حسینی کرمانی مشهور به چپ نویس. پشت نخستین برگ نسخه مرحوم ذوالریاستین در ۱۳۶۲ یادداشتی نوشته است. پایان نسخه ناقص است.

آغاز: ای آنکه پرسی از من دلداده حال دل...

پایان موجود: هم راست زبان به عدل چون میزانی

هم راست نما به صدق چون مرآتی

جلد: تیماج تریاکی یک لا. کاغذ: فرنگی. خط: نستعلیق. صفحه: ۳۴۴. سطر: ۱۵. قطع: ۲۱/۵×۱۴.

۱۴۲

مجموعه

۱- دیوان مشتاقیه فارسی

از: مظفرعلیشاه کرمانی.

ش ۱ (ص ۲-۳۵۹) نوشته شده به دست محمد علی بن محمد صادق حسینی در جمادی الاولی ۱۲۳۴.

آغاز: ای آنکه پرسی از من دلداده حال دل...

پایان: هم راست نما به صدق چون مرآتی.

پس از دیوان تعلیقه ایست از معصوم علی شاه که آنرا هنگامی که در موصل
محبوس بوده به نورعلی شاه نوشته است .

۲ - مثنوی فارسی

از : مظفر عیش شاه .

ش ۲ (ص ۳۷۰-۴۹۲) نشانی مانند ش ۱

آغاز : مرحبا ای نفحه باغ وفا . . .

پایان : عین لام و یا بود هر روز و شب .

مجموعه ایست دارای دو شماره به یک خط به ترتیبی که گذشت .

جلد : تیماج قهوه ای یک لا کاغذ : فرنگی . خط : نستعلیق . صفحه : ۴۹۲ . سطر :

۱۵ - قطع : ۲۱ × ۱۵

۱۴۳

الوافیه فی شرح الکافی نحو ، عربی

از : رکن الدین استرآبادی ، حسن بن محمد بن شرف شاه علوی (م :

۷۱۵ یا ۷۱۷ ه . ق .) که از مشامیر شاگردان خواجه نصیر بوده است . فهرست

کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار جلد ۲ : ۳۶۳ .

نوشته شده به دست شجاع الدین بن مراد الدین بن شجاع الدین در ۲۲

رجب ۹۶۶ .

آغاز : الحمد لله على عظمة جلالة حمد عريق بمطالعة جماله . . .

پایان : ولیکن هذا آخر الکلام . . . وسلم .

جلد : تیماج زرد مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۵۷۶ . سطر : ۱۹ .
قطع : ۲۰ × ۱۲ .

۱۴۴

تنقیح المقاصد الاصولیه فی شرح
ملخص الفوائد الحائریة اصول فقه ، عربی

از : مولی محمد حسن بن محمد معصوم قزوینی . شرح و متن از او
است . الذریعه جلد ۴ : ۴۶۵ :

نسخه کتاب ندارد و پایانش افتاده است و در آغاز نسخه مطالبی از
مؤلف کتاب نقل شده است .

آغاز : الحمد لله الذي هدانا الى معرفته . . .

پایان موجود : مع ان غایبة ما يحصل لنا عدم الوجدان بعد الفحص
و هو لا يدل .

جلد : تیماج مشکی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۴۱۰ ،
سطر : ۲۲ . قطع : ۲۰ × ۱۴ .

۱۴۵

البهجة الموضیة = شرح الفیه نحو ، عربی

از : سیوطی ، جلال الدین عبدالرحمن بن کمال (م : ۹۱۱ ه . ق .)

فهرست کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار . جلد ۲ : ۳۳۷

نوشته شده به دست علی اکبر بن ملا عبدالله ابوالمکارم هونجانی در ۷

شهر ربیع الاخر ۱۲۵۲ ه . ق .

آغاز : الحمد لله على نعمك و آلائك . . .

پایان : من صلصال كالفخار . . . باطنه الرضیة .

جلد : تیماج زرد متوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۵۵۲ .

سطر : ۱۶ . قطع : ۲۱ × ۱۶ .

۱۴۶

مجموعه

۱- شرح رباعیات فلسفه و عرفان ، فارسی

از : عبدالرحمان جامی است فهرست نسخه‌های خطی فارسی : ۸۰۸ .

ش ۱ (ص ۲ - ۸۴)

آغاز : حمد الاله هو بالحمد حقیق . . .

پایان : فافتح بالخیر رب و اختم بالخیر .

۳- رساله عرفانی فارسی

از رسائل عبدالرحمان جامی است .

ش ۲ (ص ۸۵ - ۱۶۰) نوشته شده در ۱۲۷۰ .

آغاز : تو را این پند پس در هر دو عالم . . .

پایان : بالقلم والله اعلم بالصواب .

۳- لوامع انوار الكشف والشهود
على قلوب ارباب الدوق والجود
فارسی

از : عبدالرحمان جامی برقصیده خمویه ابن فارض . فهرست نسخه‌های
خطی فارسی : ۱۳۴۸ .

ش ۳ (ص ۱۶۲ - ۲۵۶) مانند ش ۲ .

آغاز : سبخانه من جمیل یس نقاب الالنور . . . ای گشته نهان ز غایت

پیدائی . . .

پایان : تاریخ مه و سال وی از شهر صفر .

مجموعه ایست با سه شماره به يك خط که در تاریخ ۱۲۷۰ ه . ق .

نوشته شده است .

جلد : تیماجی مشکی متوایی . کاغذ : فرنگی . خط : نستعلیق . صفحه : ۲۵۶ .

سطر : ۱۱ . قطع : ۲۳ × ۱۴ .

۱۴۷

کلیات جامی فارسی

از : عبدالرحمان جامی و مشتمل است بر : دیوان ، سلسله الذهب ،

سلامان و ابسال : یوسف و زلیخا ، بهارستان ، سبحة الابرار ، تحفة الاحرار .

نوشته شده در ۱۲۳۹ و آغاز آن ناقص است . اشعار در حاشیه و متن

نوشته شده و در پایان برخی از منظومه‌ها تاریخ کتابت یادداشت شده است .

آغاز موجود :

به مدح و قدح لثام زبان نیالوده ام . . . نه دیوان شعراست این

بلکه جامی . . .

پایان : شد رقم خاتم ام الکتاب .

جلد : تیماج تریاکی منوایی دارای ترنج و نیم ترنج و کنگره. کاغذ : فرنگی ،
خط : نستعلیق . صفحه : حدود ۷۰۰ . سطر : متن ۱۶ ، حاشیه ۲۶ قطع : ۳۰ × ۲۰

۱۴۸

مجمع البحرين فرهنگنامه ، عربی

از : فخرالدین طریحی فرزند محمد بن علی (م: ۱۰۸۵) فهرست کتابخانه
مدرسه عالی سپهسالار جلد ۲ : ۲۷۲.

نوشته شده به دست محمد حسین موسوی .

آغاز : الحمد لمن خلق الانسان و علمه الیین . . .
پایان : مثل هراق و اراق ،

جلد : تیماج قهوه‌ای منوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۶۶۰
سطر : ۳۱ . قطع : ۳۰ × ۲۰/۵ .

۱۴۹

کنز اللغات فرهنگنامه ، عربی به فارسی

از : محمد بن عبدالمخالق بن معروف است و آن را برای سلطان محمد
کارکیا که در قرن نهم پادشاهی نموده نوشته است فهرست کتابخانه مدرسه
عالی سپهسالار جلد ۲ : ۲۵۱.

نوشته شده در ۱۰۵۵ ، صفحه‌ها دارای جدول مشکئی و زرو شنگرف
می باشد و آغاز نسخه افتاده است .

آغاز موجود : بر این جهات لغت عربیه اشرف جمیع لغات . . .
پایان : یزنی منسوب به ذوالبزن .

جلد : تیماجی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ و نستعلیق . صفحه : ۶۵۰ . سطر : ۱۷ .
قطع : ۲۹ × ۱۹/۵ .

۱۵۰

جامع مفیدی تاریخ ایران ، فارسی

از : محمد مفید بافتی و در ۱۰۹۰ تألیف شده است این کتاب دوباره
تاریخ یزد گفتگومی کند و از مدارک تاریخ یزد عبدالحسین آواره بوده است و
آنچه مورد معرفی است جلد سوم آن می باشد. الذریعه ، جلد ۵ : ۷۲.

در نسخه نشان خاصی ندارد. در آغاز نسخه فهرست مطالب آمده است .
آغاز : یارب به ثنای خود سخن سازم کن . . .
پایان : کتاب بقای مرا والسلام .

جلد : تیماج روغنی دارای ترنج و نیم ترنج . کاغذ : فرنگی . خط : نستعلیق .
صفحه : حدود ۷۶۰ . سطر : ۱۹ . قطع : ۳۱ × ۲۰ .

۱۵۱

حدائق فقه ، عربی

از : شیخ یوسف بحرینی ؛ یوسف بن احمد (م: ۱۱۸۸ ه.ق.) و این
کتاب صلوة تا پایان مبحث سجده است .

فهرست کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار جلد ۱ : ۳۹۹

در نسخه نشان خاصی وجود ندارد .

آغاز : الحمد لله رب العالمین ... کتاب الصلوة و فيه ابواب ...

پایان : بکر بلاء المملی ... بالخیر .

جلد : تیماج مشکى مقوایى . کاغذ : فرنگی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۴۰۰ .

سطر : ۳۲ . قطع : ۲۱ × ۳۰ .

۱۵۲

شرح مفاتیح الشرائع

فقه ، عربی

از : مولی محمد هادی بن مولی مرتضی بن محمد مؤمن که برادر
ملا محسن فیض بوده است و آن کتاب طهارت ، صلوة و زکوة ، صیام ، نکاح
و اعتکاف می باشد .

الدربعه جلد ۱۴ : ۷۹ .

نوشته شده در شنبه ۲۲ جمادی الثانیة ۱۲۰۵ .

آغاز : الحمد لله الذى من عسى عباده بما شرع ...

پایان : کما تبه علیه الشهد فی الدروس .

جلد : تیماجى مشکى مقوایى . کاغذ : فرنگی . خط : نسخ . صفحه : ۶۸۰ . سطر : ۲۴ .

قطع : ۲۰ × ۳۰ .

۱۵۳

بحار الانوار

معارف اسلامى ، عربی

از : مجلسی ، مولی محمد باقر بن محمد تقی ، جلد پنجم در قصص انبیا

و عصمت ایشان . الدربعه جلد ۳ : ۱۶-۲۶ .

نوشته شده به دست حسین بن محمد علی بن ابوالقاسم حسینی در

چهارشنبه ۲۳ شعبان ۱۲۲۴ .

آغاز : الحمد لله الذى اصطفى من عباده ...

پایان : و لعنة الله على اعدائهم اجمعين .

جلد : تیماج مشکى مقوایى با ترنج و نیم ترنج . کاغذ : فرنگی . خط : نسخ .

صفحه : حدود ۷۰۰ . سطر : ۲۷ . قطع : ۲۰ × ۳۰ .

۱۵۴

بحار الانوار

معارف اسلامى ، عربی

از : مجلسی که گذشت . بخشی از مجلد پنجم است .

نوشته شده به دست محمد کریم بن محمد شفیع مازندرانی مشهور به

بابانخان در ۲۰ جمادی الاولی ۱۲۶۹ .

آغاز : الحمد لله الذى حض بالبلاء من عباده ...

پایان : و کما نشط من العقال .

جلد : تیماج زرد مقوایى با ترنج و نیم ترنج و کنگره . کاغذ : فرنگی . خط : نسخ .

صفحه : حدود ۷۰۰ . سطر : ۲۳ . قطع : ۲۰ × ۳۰ .

۱۵۵

بحار الانوار

عربی

از : مجلسی. مجلد چهاردهم آن و به «السماء و العالم» اشتها دارد.

در نسخه نشان مهمی نمی‌باشد و پایان آن افتاده است.

آغاز : الحمد لله خالق الارضين و السماء است . . .

پایان موجود : الفصل الثاني في تشریح الرأس .

جلد : تیماج مشکي با ترنج و نیم ترنج . کاغذ : فرنگی . خط : نسخ . صفحه : ۷۰۰ . سطر : ۲۷ . قطع : ۳۰ × ۲۰ .

۱۵۶

بحار الانوار عربی

از مجلسی و تمام مجلد «السماء و العالم» است .

نوشته شده به دست محمد زمان بن محمد علی اصفهانی . آغاز

نسخه افتاده است .

آغاز موجود : و اعضائه و ما اشمات علیه فمنها . . .

پایان : الذي قد مناه برواية البرقي قدنم .

جلد : تیماج مشکي متوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۶۰۰ .

سطر : ۲۷ . قطع : ۳۰ × ۲۱ .

۱۵۷

بحار الانوار معارف اسلامی ، عربی

از : مولا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی .

و آن جلد اول از کتاب صلوة است که از آغاز تا باب ادعیه ساعات

شبان روز را دارد . مجلدات کتاب بحار الانوار تا کنون دوبار چاپ شده است .

نوشته شده در سده دوازدهم . نسخه بدلها در کنار صفحه‌ها یادداشت

شده است . نسخه ایست ناقص و پایان آن افتاده است . حاج محمدحسن قزوینی

که از دانشمندان قزوین بوده در ۱۲۳۸ در پشت نخستین برگ این نسخه یادداشتی

دارد . عنوان و نشان شگرف .

آغاز : کتاب الصلوة . باب فضل الصلوة و عقاب تاركها الابات

البقرة و یقیمون الصلوة . . .

پایان موجود : قال بؤخر القضا و یصلی صلوة لیلته . . . عن ابراهیم بن هاشم .

جلد : تیماج مشکي متوایی دارای ترنج و نیم ترنج ضربی طلایی . کاغذ : فرنگی .

خط : نسخ . صفحه : ۶۰۰ . سطر : ۲۹ . قطع : ۳۰ × ۲۱ .

۱۵۸

بحار الانوار

معارف اسلامی ، عربی

از : محمد باقر مجلسی و جلد دوم از کتاب الصلوة است .

نوشته شده به دست محمد باقر بن حسن علی در ۱۲۲۸ .

آغاز : عن علی . . . اتم صلوة الفریضة بصلوة النافلة . . .

پایان : و قد مرت صلوات السفر فی ابوابه و قد ختم .

جلد : تیماج مشکي متوایی کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۶۰۰ .

سطر : ۲۹ . قطع : ۳۰ × ۲۱ .

۱۵۹

تحریر الاحکام

فقه ، عربی

از : علامه حلی ، جمال‌الدین ابومنصور ، حسن بن سدیدالدین یوسف
(۶۴۸ - ۷۲۶ هـ . ق .) فهرست کتابخانه مدرسه سپهسالار جلد ۱ : ۳۷۰ .

نسخه نام کاتب و تاریخ کتابت را ندارد عنوان کتاب باطلا نوشته
شده . صفحه‌ها دارای جدول لاژورد و زرد و شنگرف است . پایان ناقص است .
آغاز : الحمد لله المتقدس عن مشابهة المخلوقات
پایان موجود : من الثالث منه ثم مات خرجت .

جلد : تیماج مشکي مقوایی ، کاغذ : ایرانی اعلا . خط : نسخ . صفحه : حدود
۵۰۰ . سطر : ۲۷ قطع : ۱۸ × ۲۹ .

۱۶۰

صاحح اللغة عربی

از : جوهری ، ابو نصر اسماعیل بن حماد فارابی (م : ۳۹۳ هـ . ق .)
فهرست کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار جلد ۲ : ۱۹۲ .

نوشته شده به دست محمد ابراهیم بن عیسی در نیشابور به سال ۹۷۹ .
آغاز : الحمد لله شكر آ علی نواله . . . اما بعد فانی قد اودعت . . .
پایان : بهجر عاتك القطر .

جلد : تیماج سرخ مقوایی با قرنج و نیم قرنج و کنگره گل و بوته‌دار . کاغذ :
ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۱۰۰۰ . سطر : ۲۵ قطع : ۲۱ × ۳۱ .

۱۶۱

ذکری الشیعة فی احکام الشریعة

فقه ، عربی

از : شهید اول ، محمد بن جمال‌الدین مکی (شهید : ۷۸۶) فهرست
کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار جلد ۱ : ۴۰۶ .

نوشته شده به دست بنیاد علی بن لطف‌الله شیرازی در ۱۰۹۹ .

آغاز : الحمد لله الذی شرع الاسلام

پایان : صلوة تامة باقیة الی يوم الدين .

جلد : تیماجی زرد مقوایی عطف‌دار ، کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود
۵۰۰ . سطر : ۳۰ قطع : ۲۰ × ۲۹/۵ .

۱۶۲

حیات القلوب تاریخ اسلام ، فارسی

از : مجلسی ، محمد باقر بن محمد تقی (م : ۱۱۱۱ هـ . ق .) و این جلد
دوم آنست . الدرریة جلد ۷ : ۱۲۱ .

نسخه ایست ناقص و پیاپیانش افزوده است .

آغاز : الحمد لله رب العالمین والصلوة . . اما بعد این کتاب دوم است . . .
پایان موجود : و يوم القيامة یُردون الی اشد العذاب .

جلد : تیماجی مشکي مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۸۰۰ .
سطر : ۲۴ قطع : ۲۰ × ۲۸ .

۱۶۳

دیوان مونس فارسی

از : مونس‌علی شاه ، میرزا عبدالحسین مشهور به ذوالریاستین و این
بخشی از آنست .

نوشته شده سده چهاردهم و در آغاز نسخه شرح حساب ناظم اشعار آمده است.

آغاز: چند بیگانه پرستی بطلب خویشان را

پایان: زده از هر ... علی است علی.

جلد: تیماجی زرشکی مقوایی، کاغذ: فرنکی، خط: نستعلیق، صفحه: حدود ۱۵۰، سطر: ۱۵، قطع: ۳۰ × ۱۸.

۱۶۴

مجموعه

۱ - غایة المراد فی شرح نکات الارشاد فقه، عربی

از: شهید اول، محمد بن مکی، فهرست کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار جلد ۱: ۴۴۰.

ش ۱ (ص ۲ - ۱۲۶) نشان مهمی ندارد و پایانش ناقص است.

آغاز: الله احمد علی سوانح الانعام

پایان موجود: فالأولی ولد التحلیل ... یشرط.

۲ - المذهب البارع علی المختصر النافع فقه، عربی

از: ابن فهد حلی، احمد بن محمد (م: ۸۴۱ هـ. ق.) و آن شرح مختصر نافع می باشد. الذریعة جلد ۱۴: ۵۸.

ش ۲ (ص ۱۲۸ - ۳۳۸) پایان ناقص است.

آغاز: الحمد لله المتفرد بالقدم والکمال

پایان موجود: مالمو تعارض الاختیار بان بعیث.

مجموعه ایست دارای دو شماره به دو خط مختلف.

جلد: تیماجی و مقوایی، کاغذ: ایرانی، خط: نسخ، صفحه: ۳۳۸، سطر: ۱۷، قطع: ۳۰ × ۲۱.

۱۶۵

دیوان صبا

فارسی

از: فتحعلی خان صبا که ملک الشعراء دربار فتحعلیشاه بوده و در ۱۲۳۸ درگذشته است. رجوع کنید به: فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی جلد ۸: ۱۵۴.

نوشته شده در سده چهاردهم. نام کاتب و تاریخ کتابت ندارد و پایان آن ناقص است. عنوان و نشان شنگرف می باشد. در پایان دیوان تحفة العراقین آمده است.

آغاز:

نعمانی الله خداوند جهاندار جهان آرا
کز و شد آشکارا گل زخار گوهرا زخارا
پایان موجود:

ان سیم فشان نه زرفشان بود
این طرفه که زر ز سیم بنمود
نمای زر منجمد به هر حال
پیدا شده ای ز سیم سیال

جلد: تیماج مشکوی مقوایی که از طرف چاپ آن افتاده است. کاغذ: فرنکی، خط: نستعلیق، صفحه: ۸۷۰، سطر: ۱۷، قطع: ۳۰ × ۲۰/۵.

۱۶۶

تفسیر صافی

عربی

از : ملا محسن فیض کاشانی و از آغاز تا پایان سوره اسری می باشد.

نوشته شده بدست حسین آقا فرزند علی بابا در ۱۹ شعبان ۱۲۶۳ .
صفحه‌ها دارای جدول و کمند زر و لاژورد و شنگرف است .

آغاز : نحمدك يا من تجلی لعباده فی کتابه

پایان : و یكون مع اصحابه .

جلد : تیماج سرخ مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۶۶۰ . سطر :
۲۸ . قطع : ۲۷×۱۵ .

۱۶۷

تفسیر صافی

عربی

از : فیض کاشانی و از آغاز سوره کهف تا پایان قرآن کریم است .

نوشته شده بدست اذابك فرزند خواجه علی جهرمی که آنرا جهت حاجی
میرزا احمد بن میرزاتقی اصطهباناتی نوشته است . در نسخه بلاغ مقابله دیده می شود
صفحه‌ها دارای جدول و کمند زر و لاژورد و شنگرف می باشد .

آغاز : الحمد لله الذي انزل على عبده الكتاب

پایان : و هو على كل شيء قدير ،

جلد : تیماج سرخ مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۵۱۰ . سطر :
۲۸ . قطع : ۲۷×۱۵ .

۱۶۸

دیوان شاه نعمت‌الله ولی فارسی

از : شاه نعمت‌الله ولی کرمانی .

نوشته شده به دست محمود نفرشی که آن را به جهت مرحوم حاجی علی
آقا شیرازی نوشته در شنبه ۱۱ رمضان ۱۲۹۶ است . در آغاز نسخه سرلوحی
وجود دارد . صفحه‌ها دارای جدولهای زر و لاژورد است .

آغاز : خوش بگو ای یار بسم الله بگو

پایان : اگر افتی چو ما خوش بر سر آیی .

جلد : تیماج سبز مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : ۶۷۶ . سطر : ۱۴ .
قطع : ۲۷×۱۹ .

۱۶۹

ابواب الجنان

موعظه ، فارسی

از : واعظ قزوینی مولی رفیع الدین ، محمد بن فتح الله (م ۱۰۸۹ ه . ق)
است وی موفق به اتمام آن نگشته و فرزندش آن را به پایان رسانید .
الدریعة جلد ۱ : ۷۶ و فهرست کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار جلد ۱ : ۳۵۱ .

نوشته شده در ۱۲۳۴ ه . ق .

آغاز : بهترین مقالی که سرخیل کاروان فنون محاورات

پایان : کرامت فرماید . بمنه و کرمه .

جلد : تیماج مشکی مقوایی . کاغذ : فرنگی . خط : نسخ . صفحه : ۴۳۶ . سطر : ۲۴ .
قطع : ۲۸×۱۹/۵ .

۱۷۰

کلیات سعدی

فارسی

از : شیخ مصلح الدین سعدی شیرازی .

نوشته شده به دست عبدالعلی فرزند معصوم در ذی قعدة ۱۲۳۳. اشعار در حاشیه و متن نوشته شده است. در آغاز نسخه سر لوحی به زر و لایورد و سنگرف است. صفحه‌ها دارای جدول و عنوان و نشان سنگرف می باشد. آغاز: شکر و سپاس معبودی راجلت قدرته پایان: کی بی خلاف نجینند دشمنان از جای.

جلد: سوخته‌ای. کاغذ: ایرانی. خط: نستعلیق. صفحه: ۵۲۰. سطر: ۱۵. حاشیه: ۳۳. قطع: ۱۸ × ۳۰.

۱۷۱

شرح الفیه = شرح ابن ناظم عربی

از: ابن ناظم، بدرالدین محمد بن محمد بن مالک (م: ۶۸۶ ه. ق.). این شرح پس از شرح ناظم الفیه، نخستین شرح الفیه می باشد و به سال ۶۷۶ تألیف شده است. فهرست کتابخانه مدرسه سپهسالار جلد ۲: ۳۳۵ و فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی جلد ۲: ۱۸۴.

نوشته شده در ماه صفر ۱۱۰۸ ه. ق.

آغاز: قال محمد بن ...

پایان: و صحبه المنتجبین الخیرة ... اعلم.

جلد: تیماج مشکي مقوایی. کاغذ: ایرانی. خط: نسخ. صفحه: ۳۵۴. سطر: ۲۲. قطع: ۱۹ × ۲۸.

۱۷۲

آتشکده آذر تذکره شعرا، فارسی

از: لطفعلی بیك آذر و آن سه بار بچاپ رسیده است یکبار در قدیم

و دوبار دیگر آن به کوشش آقایان دکتر سیدجعفر شهیدی و دکتر سادات ناصری.

نسخه ایست ناقص و آغاز آن افتاده است

آغاز موجود: از شعشع ذات مستجمع الصفات

پایان: فسر دگی که به گلزارها زمستان داد.

جلد: تیماجی مشکي مقوایی. کاغذ: فرنگی. خط: نستعلیق. صفحه: ۵۶۰. سطر: ۲۲. قطع: ۱۷ × ۲۶.

۱۷۳

کلیات انوری فارسی

از: اوحدالدین محمد بن محمد ابیوردی خاورانی متخلص به انوری (م: ۵۸۳ ه. ق.) فهرست کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار جلد ۲: ۵۶۴.

نوشته شده در صفر ۱۰۴۵ ه. ق.

آغاز: مقدری نه به آلت به قدرت مطلق

پایان: در روی تو کاشکی خجل نیستمی.

جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی. کاغذ: ایرانی. خط: نستعلیق. صفحه: ۸۷۲. سطر: ۱۷. قطع: ۱۷ × ۲۹.

۱۷۴

تهذیب الاحکام فقه، عربی

از: شیخ طوسی، محمد بن حسن (۳۸۵ - ۴۶۰ ه. ق.) از آغاز کتاب

نا بخش ۵ آن که کتاب نکاح است .

نسخه ایست ناقص و آغاز آن افتاده است و در کنار صفحه نشان مقابله دارد .

آغاز موجود : عبدالله بن زراره عن محمد بن ابن عمر

پایان : والمرأة التي لا ترضع ولدها والامة هذا .

جلد : تیماجی زرد مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : ۱۲۳۰ . سطر : ۱۹ .

قطع : ۲۸ × ۱۹ .

۱۲۵

نهج البلاغة عربی

خطبه‌ها و کلمات حضرت علی به جمع و تدوین سید رضی .

نوشته شده به دست عبدالمؤمن بن حاج محمد زکری در ۱۱۱۷ . در

کنار برگه‌ها ، حاشیه‌هایی با نشان میرزا علاءالدین محمد دام ظلّه العالی دارد (و این

همان گلستانه است که از خاندان مجلسی است و بر نهج البلاغه شرحی نوشته

است) حواشی گلستانه با نشان (میرزا ع مدظله) یاد داشت شده است حواشی

دیگری نیز با این نشانها آمده است : ن ق ی عفی عنه . ع ل ره . نهایه . ق .

ص . ع رحمه الله . شرح اربعین . ابن ابی الحدید . صحاح الجوهری .

بر پشت برگ نخستین نسخه مرحوم ذوالریاستین یاد داشت تملک در

۱۳۵۵ نوشته‌اند و در این صفحه آمده که از آثار گلستانه است «شرح اسماء»

که در سال ۱۲۹۶ قمری در تهران چاپ شده است .

آغاز : اما بعد حمد الله الذي جعل الحمد ثمنا لنعمائه

پایان : و ذلك في رجب من سنة اربعمئة ... و سلامه .

جلد : تیماجی تریاکی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۱۹۸ . سطر :

۱۵ قطع : ۲۷ × ۱۹ .

۱۲۶

اصول کافی اختیار ، عربی

از : محمد بن یعقوب کلینی و از باب ایمان و کفر تا باب الشکاک

می باشد .

نوشته شده در ۲۰ جمادی الثانی ۱۲ روز از نوروز ۱۱۰۱ گذشته در

اصفهان و در مدرسه میرزا رضی بن سید رمضان اشتری .

آغاز : باب طيبة المؤمن والكافر

پایان : التي فيها ذكر الله عز وجل قال اغسلها .

جلد : تیماجی زرد مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۴۰۰ . سطر :

۱۶ قطع : ۲۵ × ۱۶/۵ .

۱۲۷

مسالك الافهام فقه ، عربی

از : شهید ثانی می باشد و آن شرحی است بر شرایع الاسلام محقق

حلی و در آن کلیات مسائل فقهیه را بیان نموده است .

نسخه نشان خاصی ندارد .

آغاز : اعلم ان النکاح يستعمل لغة فی الوطی

پایان : من شرحه بحمد الله و منه .

جلد : تیماج قرمز مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۳۴۴ . سطر : ۳۰ .
قطع : ۲۸ × ۱۸/۵ .

۱۷۸

خزاین فواید فارسی

از : معنوب : شرف الدین محمد بن محمد رضا تبریزی . منظومه ایست
در توحید و نبوت و امامت . الذریعة جلد ۷ : ۱۵۵ .

نوشته شده در ۱۰۷۷ (ولی نسخه تازه تر از این تاریخ است به گواهی
خط و کاغذ آن) .

آغاز : بحری است لباب آن فواید

پایان : خالک ره شیمیان معنوب این نسخه نمود روضه مکتوب .

جلد : تیماج سرخ مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۳۵۰ . سطر :
۱۷ . قطع : ۲۸ × ۲۰ .

۱۷۹

حق الیقین فارسی

از : مجلسی ، محمد باقر بن محمد تقی (م : ۱۱۱۱) می باشد وی این
کتاب را در اصول دین جهت شاه سلطان حسین صفوی تألیف نمود . الذریعة
جلد ۷ : ۴۰ .

نوشته شده بدست محمد زمان در ۱۱۰۸ صفحه ها دارای جدول زر و
مشکی و عنوان و نشان : زر و شنگرف است .

آغاز : الحمد لله الواحد الاحد الصمد

پایان : که سخن گوید به ایشان که به درستی .

جلد : تیماج مشکی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : حدود ۳۰۰ ،
سطر : ۱۴ . قطع : ۲۷ × ۱۶ .

۱۸۰

مدارك الاحکام فی شرح شرایع الاسلام فقه ، عربی

از : سید محمد بن علی بن حسین (۹۴۶ - ۱۰۰۹ ه . ق) معروف به
« صاحب مدارك » و این از کتاب زکوة تا پایان کتاب شرایع است . فهرست
کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار جلد ۱ : ۴۵ .

نوشته شده به دست ابوتراب بن حسن طوسی در دو شنبه ۱۲ جمادی الشانیه
۱۰۶۲ ه . ق . عنوان و نشان شنگرف است .

آغاز : الحمد لله و العملوه علی النبی و آله کتاب الزکاة : الزکاة لغة
پایان : فی اربعین علمائهم المجلد الثالث ... فی التراب .

جلد : تیماج سرخ مقوایی با عطف کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۷۰۰ .
سطر : ۲۳ . قطع : ۲۵ × ۱۷/۵ .

۱۸۱

مثنوی فارسی

از : مولانا جلال‌الدین محمد رومی

نوشته شده به دست محمد کاظم بن محمد در سالهای ۱۲۵۶-۱۲۵۸ که آن را بر حسب خواهش آقا میرزا عابد ضرابی نوشته . نسخه دارای سرلوحی زیبا است و صفحه‌های آن دارای کمنند زر و شنگرف است .

آغاز : بشنو از نی چون حکایت می‌کند . . .
پایان : ختم شد والله اعلم بالصواب .

جلد : تیماج عنابی مقوایی ، کاغذ : فرنگی آهار دار ، خط : نستعلیق ، صفحه : ۶۳۶ ، سطر : ۲۴ ، قطع : ۱۸ × ۲۷٫۵ .

۱۸۲

مثنوی فارسی

از : جلال‌الدین رومی

نسخه نشان خاصی ندارد و پایانش ناقص است .
آغاز : بشنو از نی چون حکایت می‌کند . . .
پایان موجود : با هزاران نغزی و آهستگی . . .

جلد : مقوایی ، کاغذ : ایرانی ، خط : نستعلیق ، صفحه : ۷۸۷ ، سطر : ۱۹ ، قطع : ۱۸ × ۲۲ .

۱۸۳

مکاشفات رضوی عرفان ، فارسی

از : میر محمد رضا لاهوری است و آن شرحی است بر مثنوی جلال‌الدین مولوی و در نولکشر به سال ۱۸۷۷ میلادی بچاپ رسیده است .

این نسخه نام کتاب و تاریخ ندارد و صفحه‌های آن دارای جدول لاژورد و شنگرف است و در آغاز سر لوحی به زر و لاژورد موجود است .
آغاز : نه هر حمدی سزاوار آفریدگار جهان و جهانیان است . . .
پایان : گفت اگر از مکر ناید در کلام . . . و حاصل این جواب ظاهر است .

جلد : تیماجی قهوه‌ای مقوایی ، کاغذ : ایرانی ، خط : نسخ ، صفحه : ۴۹۰ ، سطر : ۲۴ ، قطع : ۱۶٫۵ × ۲۶٫۵ .

۱۸۴

علل الشرایع احادیث ، عربی

از : شیخ صدوق ، ابو جعفر محمد بن علی بن حسین (م : ۳۸۱ هـ . ق .)
و در آن احادیثی که مشتمل بر مسائل اصول و فروع امامیه است نقل شده
فهرست کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار جلد ۱ : ۲۷۸ .

نوشته شده به دست محمد شفیع بن حیدر علی حسینی در شیراز در پنجشنبه جمادی الاولی ۱۰۶۲ هـ . ق .

آغاز : الحمد لله رب العالمین . . . قال الشيخ الفقيه . . .
پایان : و اهلك و ولدك .

جلد : تیماجی قرمز مقوایی ، کاغذ : ایرانی ، خط : نسخ ، صفحه : حدود ۵۰۰ ، سطر : ۲۵ ، قطع : ۱۳ × ۲۶ .

۱۸۵

ترجمه قطبشاهی فارسی

از: ابن خاتون عاملی است و درش ۱۸۶ شرح آن می‌آید.

نسخه نشان خاصی ندارد. مهری با نقش «عبدالله الراجبی کیکاوس» در نسخه دیده می‌شود.

آغاز: ای از تو حدیث معرفت را تبیین...
پایان: بنده را فرمان نباشد هر چه فرمائی بر آنم.جلد: تیماج تریاکی مقوایی باترنج و نیم‌ترنج، کاغذ: ایرانی، خط: نستعلیق
صفحه: حدود ۵۰۰، سطر: ۱۹، قطع: ۲۶×۱۵.

۱۸۶

ترجمه قطبشاهی فارسی

از: محمد بن علی مشهور به ابن خاتون عاملی عینائی (سده ۱۱ ه.ق.)
ابن خاتون اربعین استاد خود شیخ بهائی را برای پادشاه عصرش محمد
قطبشاه ترجمه نمود و به ترجمه قطبشاهی موسوم گردانید، رجوع کنید به:
فهرست کتابخانه مدرسه میهسالار جلد ۱: ۲۲۶.نوشته شده در سده ۱۲. پشت برگ نخستین نسخه یادداشتی درباره
مدح علی آمده و کنار برگ دهم نسخه مهر بیضی شکل به نقش (محمد بن فضل اللهالحسینی) دیده می‌شود. در آغاز سر لوحی است به زر و لاژورد و شنگرف و
مشکی صفحه دارای جدول زر و لاژورد و مشکلی می‌باشد. عنوان و نشان
شنگرف است.

آغاز: ای از تو حدیث معرفت را تبیین

وی ترجمه و وصف تو تنزیل مبین
پایان: در آنچه خبر می‌دهند از آن از اسرار عالم قدوسی ملکوتی...
مسلماً مستغفرأ.جلد: تیماج یشمی مقوایی، کاغذ: ایرانی، خط: نسخ، صفحه: ۵۵۶، سطر: ۲۲،
قطع: ۲۶×۱۸.

۱۸۷

ترجمه قطبشاهی فارسی

از: ابن خاتون عاملی

نشانی از کاتب و تاریخ کتاب ندارد. در پایان نسخه تقریظ شیخ بهائی
که جهت ابن خاتون در ۱۰۲۷ نوشته است دیده می‌شود. در آغاز نسخه فهرست
احادیث آمده است.آغاز: ای از تو حدیث معرفت را تبیین...
پایان: و هانا اختم الکلام... الف التحیه.جلد: تیماج تریاکی مقوایی، کاغذ: ایرانی، خط: نستعلیق، صفحه: حدود ۳۰۰،
سطر: ۲۳، قطع: ۲۷×۱۷.

۱۸۸

ترجمه قطبشاهی فارسی

از : ابن خاتون عاملی .

نوشته شده به دست محمد امین بن فتح الله در پنجشنبه ۲۵ شعبان ۱۰۷۰ .

آغاز : ای از تو حدیث معرفت را تبیین . . .

پایان : مسلماً مستغفر آ .

جلد : تیماج تریاکی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۴۰۰ .

سطر : ۲۳ قطع : ۲۹ × ۱۷/۵

۱۸۹

الالفین، الفارق بین الصدق والمین کلام، عربی

از : علامه حلی ، جمال الدین حسن بن یوسف بن مطهر (م : ۷۲۶

ه . ق .) (الدررعه ، جلد ۲ : ۲۹۸ .

نوشته شده در ۲۳ ذی حجه ۱۰۸۴ ه . ق .

آغاز : الحمد لله الذي مظهر الحق بنصب الادلة . . .

پایان : لاتحصی كثرة و الحمد لله رب العالمین . . . و کرم

جلد : تیماج سوخ مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۳۰۰ . سطر :

۲۱ . قطع : ۲۵ × ۱۶

۱۹۰

عیون اخبار الرضا احادیث ، عربی

از : شیخ صدوق ، ابو جعفر محمد بن علی (م : ۳۸۱ ه . ق .) فهرست

کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار جلد ۱ : ۲۸۲ .

نوشته شده به دست احمد بن محمد بن عبد الله در ۱۰ شعبان ۱۰۸۴ .

آغاز نسخه ناقص است .

آغاز موجود : لکنتی مقید بقیه خطب .

پایان : هذا ما بقیه .

جلد : تیماجی قرمز مقوایی با ترنج و نیم ترنج و کنگره . کاغذ : ایرانی . خط :

نسخ . صفحه : حدود ۳۰۰ . سطر : ۲۱ . قطع : ۲۹ × ۱۶ .

۱۹۱

عیون اخبار الرضا احادیث ، عربی

از : صدوق .

نسخه نشانی ندارد .

آغاز : حدثني الشيخ المؤمن . . . فی داره بنیابور . . . الحمد لله

الواحد القهار .

پایان : هذا . . . ما بقیه .

جلد : تیماجی قرمز مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۳۰۰ .

سطر : ۲۰ قطع : ۲۵ × ۱۹ .

۱۹۲

قاموس المحيط

فرهنگنامه - عربی به عربی

از : فیروز آبادی ، مجدالدین محمد بن یعقوب (م : ۸۱۶ یا ۸۱۷ هـ . ق .) فهرست کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار ج ۲ : ۲۳۲ .

در نسخه نشان خاصی وجود ندارد . صفحه‌ها دارای جدول لاژورد و شنگرف است .

آغاز : الحمد لله منطق البلغاء . . .

پایان : فتحه الشرق و الغرب . . . و نعم الوکیل .

جلد : تیماجی زرد مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۱۲۶۲ . سطر : ۲۷ . قطع : ۲۸ × ۱۶/۵ .

۱۹۳

صفوة الصفا فارسی

درباره مؤلف و نام این کتاب اختلاف است برخی معتقدند که آن را نخستین بار ابن بزاز (م : ۸۰۰) تألیف نمود و سپس ابو الفتح شریفی (م : ۹۷۶) به دستور شاه طهماسب در آن دست برد و به سبک متون شیعی در آورد . این کتاب در سال ۱۳۲۹ در بمبئی به چاپ رسید . رجوع کنید به : الذریعة جلد ۱ : ۴۹ و فهرست دانشگاه تهران : جلد ۸ : ۱۳۰ .

نوشته شده در سده ۱۲ و آغاز و پایان آن ناقص است . مهر بیضی شکل شعاع در آغاز و انجام نسخه دیده می شود .

آغاز موجود : و باید که در تعجیل نقصیر نکنی و هیچ جای توقف ننمایی که اگر به تعجیل نروی . . .

پایان موجود : و گفت در این دیوار مدفن شهداء است و قریب سی سال بر این بگذشت .

جلد : تیماج عنابی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۵۵۰ . سطر : ۱۷ . قطع : ۲۷ × ۱۸ .

۱۹۴

تفصیل وسائل الشیعه فقه ، عربی

از : حرّ عاملی ، محمد بن حسن (۱۰۳۳ - ۱۱۰۴ هـ . ق .) و این از کتاب صلوٰة نا صلوٰة قصر را دارد . فهرست کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار جلد ۱ : ۳۴۱ .

نوشته شده بدست ضیاء الدین بن عبدالحسین سیزواری در یکشنبه نیمه رجب ۱۰۸۸ هـ . ق . در پایان نسخه بلاغ تصحیح دارد . عنوان و نشان شنگرف است .
آغاز : الحمد لله رب العالمین ... باب وجوب الصلوٰة
پایان : و یثلوه ... کتاب الزکاة .

جلد : تیماج قرمز مقوایی با ترینج و نیم ترینج . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۷۰۰ . سطر : ۲۳ . قطع : ۲۵ × ۱۹ .

۱۹۵

قواعد الاحکام فقه ، عربی

از : علامه حلی ، حسن بن یوسف (م : ۷۲۶ هـ . ق .) و این جلد اول از کتاب قواعد است . فهرست کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار ، جلد ۱ : ۴۹۶ .

نوشته شده بدست محمد ابراهیم بن تاج‌الدین حسن حسینی در چهارشنبه
از رمضان ۱۰۶۳ هـ. ق. در کنار صفحه‌ها حواشی بسیار یادداشت شده است.
آغاز: الحمد لله علی سوابع ... و ترادف الالاء
پایان: بعد موتی لم ینمزل. نم الجزء الاول.

جلد: تیماجی سرخ مقوایی. کاغذ: ایرانی. خط: نسخ. صفحه: حدود ۳۰۰. سطر:
۲۲. قطع: ۲۵×۲۰.

۱۹۶

اصول کافی احادیث، عربی

از: کلینی رازی، محمد بن یعقوب بن اسحاق (م: ۳۲۸ هـ. ق.) و
این از آغاز اصول کافی تا العشره کتاب می‌باشد فهرست کتابخانه مدرسه عالی
سپهسالار جلد ۱: ۲۸۸.

در نسخه کاتب و تاریخ کتابت یاد نشده است پشت جلد راست نسخه
نوشته که جمیع احادیث کلینی ۱۶۱۹۹ می‌باشد. نسخه نشان بلاغ دارد.
آغاز: الحمد لله المجدود لنعمة المعبود لقدیرته
پایان: فیها ذکر الله عزوجل قال اغسلها.

جلد: تیماج مشکی مقوایی. کاغذ: ایرانی. خط: نسخ. صفحه: حدود ۳۰۰. سطر:
۲۱. قطع: ۲۹×۱۹.

۱۹۷

تحفة المؤمنین = تحفة حکیم مؤمن طب، فارسی

از: سید محمد مؤمن بن محمد زمران تنکابنی دیلمی که بنام شاه
سلیمان صفوی در ۵ تشخیص و ۲۴ باب نوشته است.

در این نسخه سه سر لوحه به زر و لاژورد و شنگرف کار شده است.
صفحه‌های اول و دوم زراندود و تمام صفحه‌های نسخه دارای جدول زر و لاژورد
و مشکئی و شنگرف است.

آغاز: سبحانک اللهم یا قدوس و یا طیب النفوس
پایان: چهار دانگ و نیم در هم است.

جلد: تیماج تریاکی مقوایی. کاغذ: ایرانی. خط: نستعلیق. صفحه: ۱۰۱۲. سطر:
۱۷. قطع: ۲۵/۵×۱۶.

۱۹۸

مصباح المتعجد ادعیه، عربی

از: شیخ طوسی، محمد بن حسن (م: ۴۶۰ هـ. ق) فهرست کتابخانه
مدرسه عالی سپهسالار جلد ۱: ۶۶.

در نسخه نشان مهمی نیست.
آغاز: الحمد لله ولی الحمدو مستحقه
پایان: عقبی العمل بما علمناه ان شاء الله تعالی.

جلد: تیماج تریاکی مقوایی. کاغذ: ایرانی. خط: نسخ. صفحه: ۸۱۴. سطر: ۱۸.
قطع: ۲۵×۱۶.

۱۹۹

دیوان ظهوری فارسی

از : ظهوری ترشیزی ، نورالدین محمد خجندی . فهرست نسخه‌های خطی فارسی : ۱۸۸۰ و ۲۴۱۹ .

نوشته شده به دست مراد علی بن حسین دماوندی در اواسط ربیع‌الآخره ۱۰۵۷ هـ . ق . صفحه‌ها دارای جدول لازورد و شنگرف است .

آغاز : ثنا می‌کنم ایزد پاک را / ثریا ده طارم تانک را
پایان : گر خام نبوده است چرا بو کرده است .

جلد : تیماجی ماشی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : ۴۰۰ سطر : ۲۰ . قطع : ۲۷×۱۵ .

۲۰۰

مفاتیح الاحکام ، فقه ، عربی

حاشیه یا شرحی است بر آیات الاحکام .

نوشته شده به دست محمد رفیع بن صفات نائینی در دوشنبه ۱۶ صفر ۱۰۹۱ .
کاتب این نسخه را از روی خط مؤلف نوشته و از با « سلمه الله » یاد می‌کند .
در کنار نسخه بلاغ مقابله دیده می‌شود و گویا حواشی آن بخط مؤلف است .
آغاز : قوله سره النوع الخامس فی دوافع المنکاح
پایان : والحمد لله رب العالمین .

جلد : تیماجی زرد مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۳۳۰ . سطر : ۲۳ .
قطع : ۲۷×۱۶ .

۲۰۱

من لایحضره الفقیه ، فقه ، عربی

از : شیخ صدوق است و در ش ۲۰۲ ذکر می‌شود . و این نسخه از آغاز کتاب تا پایان کتاب صلوة را دارد .

در نسخه نام کاتب و تاریخ کتابت یادداشت نشده است .

آغاز : اللهم انی احمدک و اشکرک

پایان : موضع الحاجة ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم ... قدس
الله روحه ونور .

جلد : تیماجی زرد مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۴۰۰ .
سطر : ۱۹ . قطع : ۳۰×۱۹ .

۲۰۲

من لایحضره الفقیه ، فقه ، عربی

از : شیخ صدوق ، محمد بن علی (م : ۳۸۱ هـ . ق) .
و این نسخه از آغاز کتاب قضا تا پایان من لایحضر می‌باشد و مشیخه
هم ضمیمه است فهرست کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار جلد ۱ : ۳۲۵ .

در نسخه نشانی از کاتب و تاریخ نیست .

آغاز : ابواب القضا والاحکام باب من یجوز التحاکم ...

پایان : یونس بن یعقوب تم بالخیر ... والنبی المطلق .

جلد : تیماجی قرمز مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود
۳۵۰ . سطر : ۲۴ . قطع : ۳۰×۱۹ .

۲۰۳

من لایحضره الفقیه فقه ، عربی

از : شیخ صدوق است چنانکه درش ۲۰۲ گذشت و این نسخه از آغاز تا پایان کتاب مسانید است .

نوشته شده به دست محمد جعفر بن عبدالحسن بن محمد یزدی در ذی‌حجه ۱۰۷۲ هـ . ق . عنوان و نشان شنگرف است .

آغاز : اللهم انی احمدک و اشکرك

پایان : سعید بن ظریف الخفاف تم الكتاب المسانید وحده .

جلد : تیماج مشکی با ترفیع و نیم ترفیع و کنگره سوخته‌ای . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۵۰۰ . سطر : ۲۲ . قطع : ۲۵ × ۱۹/۵ .

۲۰۴

منیة اللیب فی شرح التهذیب اصول فقه ، عربی

از : عمیدالدین ، عبدالمطلب بن سید محمد بن علی (۶۸۱-۷۴۵ هـ . ق .) فهرست کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار جلد ۱ : ۵۸۷ .

در نسخه نشانی از تاریخ و کاتب نیست . عنوان و نشان شنگرف است .

آغاز : اللهم انی احمدک حمداً لا یقدر حصره

پایان : صلوة لا انقطاع لها ولا انقضاء .

جلد : تیماجی قرمز مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۴۰۰ . سطر : ۲۵ . قطع : ۲۵ × ۱۲/۵ .

۲۰۵

شرح شمسیه فی علم الحساب ریاضی ، عربی

از : بیرجندی ، مولی عبدالعلی بر شمسیه الحساب نظام الدین اعرج نیشابوری . الذریعة جلد ۱۴ : ۲۲۹ و جلد ۱۳ ، ۳۳۶ .

بدون نشان کاتب و تاریخ کتابت است . عنوان و نشان ، شنگرف می باشد .
آغاز : الحمد لله الواحد الاحد المتزه عن التثلیث
پایان : و لنختم الکلام هیهنا . . . الشمس المنیر .

جلد : تیماجی قرمز مقوایی عطف‌دار ، کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۳۰۰ . سطر : ۱۹ . قطع : ۲۳/۵ × ۱۵ .

۲۰۶

حاشیه شرح اشارات فلسفه ، عربی

از : آقا حسین خوانساری (م : ۱۰۹۹) بر شرح اشارات خواجه طوسی الذریعة جلد ۶ : ۱۱۰ .

در نسخه نشان مهمی یافت نشد . پایان نسخه ناقص است .

آغاز : قال المحاکم قد عرفت فيما سبق ان الاشارة . . . ای المحکم المصدور بها فلا اشکال حیثند فی تعدیتها
پایان موجود : و لا یخفی الظباقه علی ما ذکرنا و هذا هو التوجیه .

جلد : تیماجی مشکى بكلا. کاغذ: ایرانی. خط: نستعلیق. صفحه: حدود ۳۰۰.
سطر: ۱۹. قطع: ۲۴/۵ × ۱۹.

۲۰۷

تذکرة الاولیاء فارسی

از : عطار نیشابوری ، محمد بن ابراهیم (م : ۶۲۷ ه. ق.) و چند بار چاپ شده است الذریعه ، جلد ۴ : ۲۹ .

نوشته شده به دست ابوالقاسم نائینی در دوشنبه ۲۶ محرم ۱۲۸۳ ه. ق.
عنوان و نشان شنگرف است .

آغاز : الحمد لله الجواد با فضل انواع النعماء
پایان : و منی از خود دور کردن به غایت نیکو است .

جلد : تیماجی قرمز مقوایی. کاغذ: ایرانی . خط: نسخ . صفحه: حدود ۳۰۰.
سطر: ۲۱. قطع: ۲۷ × ۱۸ .

۲۰۸

تذکرة الاولیاء فارسی

از : عطار نیشابوری است و درش ۲۰۶ هم ذکر گردید .

نوشته شده در ۱۲۶۰ ه. ق. در آغاز نسخه بعض مکاتیب سید محمد نوربخش و در پایان آن (برگه ۲۴۶-۲۵۲) یکی از رسائل میرزا آقا بابا ذهبی شیرازی ضمیمه است . عنوان و نشان ، شنگرف است .
آغاز : اللهم یا من تجلی لخلقہ بخلقہ
پایان : و تفویض صفت جناب محمد مصطفی .

جلد : تیماجی مشکى مقوایی. کاغذ: فرنگی. خط: نسخ. صفحه: ۵۰۴ . سطر: ۲۳ . قطع: ۲۴/۵ × ۱۵/۵ .

۲۰۹

مجموعه

۱ - از رسائل اخوان الصفا معارف، فارسی

از : جماعتی از فیلسوفان الذریعه جلد ۱ : ۳۸۳ .

ش ۱ (ص ۲ - ۱۰۰) نشانی درش ۲ می آید آغاز افتاده است .
آغاز موجود : به لغت پارسی است و در آن کتابها هیچ خطی نیست مانند سرود اختران

پایان : و در شریعت به تقلید بود و در حکمت به علم بود .

۲ - آغاز و انجام فلسفه ، فارسی

از : خواجه نصیر طوسی است . فهرست نسخه‌های خطی فارسی: ۷۲۲ .

ش ۲ (ص ۱۰۰ - ۲۲۰) نوشته شده بدست شاه محمد بن محمد زمان میبیدی در ۱۰۷۱ .

آغاز : ربنا لاترغ قلوبنا بعد اذهبتنا

پایان : که قابل اصلاح باشد بجای آورند .

مجموعه ایست دارای دو شماره به يك خط و يك تاریخ بطوریکه در
ش ۲ گذشت . عنوان و نشان هر دو شماره شنگرف است .

جلد : مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۲۲۱ . سطر : ۲۳ . قطع :
۲۹×۱۹ .

۲۱۰

جامع عباسی فقه ، فارسی

از : شیخ بهاءالدین عاملی ، محمد بن حسین (۹۵۳ - ۱۰۳۰ هـ . ق .)
و آن مشتمل است بر يك دوره فقه از طهارت تا دیات فهرست کتابخانه مدرسه
عالی سپهسالار جلد ۱ : ۳۷۷ .

نوشته شده در ۱۲۳۸ هـ . ق . عنوان و نشان شنگرف است .

آغاز : الحمد لله رب العالمین ... اما بعد چون توجه خاطر ملکوت
پایان : و کوافل میراثه ... الاختتام .

جلد : تیماجی مشکی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : حدود ۴۰۰ .
سطر : ۱۷ . قطع : ۲۵×۱۵ .

۲۱۱

صحاح اللغة فرهنگنامه ، عربی به عربی

از : جوهری ، اسماعیل بن حماد (م : ۳۹۳) و آن از آغاز تا باب
ظاء است .

در نسخه نشان مهمی نیست . عنوان و نشان شنگرف است .

آغاز : الحمد لله شكر آ علی نوانه

پایان : وكذلك یقظته .

جلد : تیماجی مشکی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۵۰۰ . سطر :
۲۵ . قطع : ۲۴×۱۷/۵ .

۲۱۲

نزهة الناظر = مجموعه ورام عربی

از : ورام بن ابی فراس نخعی اشتری (دانشمند قرن ششم) فهرست
کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار جلد ۱ : ۳۰۱ .

نوشته شده بدست نورالدین بن شاه محب الدین در صفر ۱۰۵۸ هـ . ق .

آغاز : الحمد لله الاول بلا ابتداء والآخر بلا انتهاء

پایان : ولكنما التقوى مجانية الشبهة .

جلد : تیماجی سرخ مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۲۵۰ . سطر :
۲۱ . قطع : ۲۸×۱۶/۵ .

۲۱۳

قواعد الاحکام فقه ، عربی

از : علامه حلی است و درش ۱۹۵ گذشت . و این از کتاب النکاح تا دیات
می باشد .

نوشته شده در رمضان ۱۰۶۱ هـ . ق . عنوان و نشان ، شنگرف است .

آغاز: کتاب النکاح وفيه ابواب الاول في المقدمات
پایان: والله خليفتي عليك ... الوهاب .

جلد: تیماج قرمز مقوایی . کاغذ: ایرانی . خط: نسخ . صفحه: حدود: ۲۰۰ .
سطر: ۲۲ . قطع: ۲۶×۲۰ .

۲۱۳

کامل السقیفة = کامل بهائی تاریخ اسلام ، فارسی

از عمادالدین طبری ، حسن بن علی معاصر خواجه نصیرالدین طوسی .
الذریعة ، جلد ۱۷: ۲۵۲ ، ۲۵۶ .

نوشته شده به دست محمد حسن بن محمد کاظم بر حسب اشاره میرزا
نصیرالله در جمادی الاخری ۱۲۰۷ هـ . ق . عنوان و نشان نسخه شنگرف است :
آغاز : سبحان یکی پادشاهی که بساط عظمت او
پایان : آمین یا رب العالمین .

جلد: تیماج نارنجی مقوایی . کاغذ: فرنگی . خط: نستعلیق . صفحه: حدود:
۲۰۰ . سطر: ۲۴ . قطع: ۲۸×۱۷ .

۲۱۵

زبدة التصانیف اخلاق و منقرقات ، فارسی

از: حیدر بن محمد خوانساری که استاد حسین خوانساری بوده و آن را
جهت شاه عباس دوم تألیف کرده است الذریعة جلد ۱۲: ۲۲ .

نسخه ایست که آغاز و انجام آن ناقص است و عنوان و نشان آن شنگرف
می باشد .

آغاز موجود: در نماز یومیه چنانکه شیخ شهید علیه الرحمة تعداد
نموده هزار و نه مسئله
پایان موجود: قبة سبزی دیدند زده .

جلد: تیماجی مشکی مقوایی . کاغذ: ایرانی . خط: نستعلیق . صفحه: حدود:
۸۰۰ . سطر: ۲۱ . قطع: ۳۰×۱۹ .

۲۱۶

مدارك الاحکام فقه ، عربی

از: سید محمد بن علی (م - ۱۰۰۹ هـ . ق .) بر شرایع الاسلام و این جلد
دوم آنست ناپایانش . فهرست کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار جلد ۱: ۴۵۰ .

در نسخه نشان مهمی وجود ندارد .
آغاز: الحمد لله حمداً کثیراً کما هو اهلہ
پایان: والله الموفق والمعين .

جلد: تیماجی سرخ مقوایی . کاغذ: ایرانی . خط: نسخ . صفحه: حدود: ۳۰۰ . سطر:
۲۳ . قطع: ۲۵/۵×۱۸ .

۲۱۷

شرح تجرید الاعتقاد کلام ، عربی

از: قوشچی ، علاءالدین علی (م: ۸۷۹ هـ . ق .)

و این از مقصد دوم تا پایان کتاب است . فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی ، جلد ۷ : ۱۴۸ . در نسخه نشان خاصی وجود ندارد . عنوان و نشان شنگرف است .

آغاز : المقصد الثانی فی الجواهر والاعراض
پایان : انه خیر موفق و معین .

جلد : تیماج مشکى یكلا . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۴۰۰ .
سطر : ۲۷ . قطع : ۱۴ × ۲۵ .

۲۱۸

الدروس الشرعية فی الفقه الامامية عربی

از : شهید اول ، محمد بن مکی (م : ۷۸۶ هـ . ق) فهرست کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار جلد ۱ : ۴۰۵ .

نسخه ایست ناقص که آغاز و انجام آن افتاده است .
آغاز موجود : روح صلاح الطفل وان قم
پایان : مادام من الحق شیئاً وان شرط .

جلد : تیماج سرخ مقوایی عطفدار . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۵۰۰ .
سطر : ۱۹ . قطع : ۱۸ × ۲۷ .

۲۱۹

احتجاج حدیث ، عربی

از : طبرسی ، ابو منصور احمد بن علی (سده ششم هجری) فهرست

کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار جلد ۱ : ۱۹۶ .

در آغاز نسخه سرلوحی به زر و لا زورد و شنگرف است . صفحه دارای جدول لا زورد و مشکى و زر و شنگرف می باشد .

آغاز : الحمد لله المتعالي عن صفات المخلوقين

پایان : قطعنا هذا الكتاب عن كلام السيد المرتضى ... الطيبين .

جلد : روغنی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۳۰۰ . سطر : ۲۲ . قطع :

۱۵ × ۲۵ .

۲۲۰

تنبيه الغافلين = ترجمه نهج البلاغة فارسی

از : ملا فتح الله کاسه شانی مؤلف تفسیر منهج الصادقین . فهرست کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار جلد ۲ : ۱۶ .

در نسخه نشان مهمی نیست . عنوان و نشان شنگرف است . و صفحه ها دارای جدول مشکى و زر می باشد .

آغاز : الحمد لله الذي هدانا لهذا وما كنا لنهتدي

پایان : فرستاد بر او سلامی بروجه تمام .

جلد : تیماج دریاکی مقوایی . کاغذ : ایرانی خط : نسخ و نستعلیق . صفحه

حدود ۱۰۰۰ . سطر : ۲۳ . قطع : ۱۶ × ۲۴ .

۲۲۱

هفت اورنگی فارسی

از : عبدالرحمان جامی مشتمل بر سلسله‌الذهب ، سلمان و اقبال ،
تحفة الاحرار ، سبحة الابرار ، يوسف وزليخا ، لیلی و معجون ، خردنامه اسکندری
فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۳۳۱۲ .

در آغاز هر منظومه‌ای سرلوحی به‌زرولازورد و مشکي و شنگرف وجود
دارد . صفحه‌ها دارای جدول لاژورد و مشکي و زروسبزا است .
آغاز : حمدا لرب جليل ومن عبد ذليل
پایان :

که تاپنه از گوش دل برکشیم همه گوش گردیم و دم درکشیم

جلد : تیماج مشکي متوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : حدود
۴۰۰ سطر : ۲۱ . قطع : ۱۶/۵ × ۲۴ .

۲۲۲

لب لباب عرفان ، فارسی

از : ملا حسین واعظ کاشفی (م : ۹۱۰ هـ . ق) و یکی از شرحهای او
است بر مثنوی مولوی الذریعه جلد ۱۸ : ۲۸۸ .

در نسخه‌شان مهمی نیست . صفحه‌ها دارای جدول مشکي و زرولاژورد است
آغاز : بعد از تقدیم وظایف حمد و ثنای حضرت واجب الوجود
پایان :

عشق بازان را از این ماء معین فیض ده آمین رب العالمین

جلد : تیماج تریاکی متوایی . خط : نستعلیق . صفحه : حدود ۲۵۰ . سطر : ۱۹ .
قطع : ۱۴/۵ × ۲۴ .

۲۲۳

انوار التنزیل و اسرار التأویل تفسیر ، عربی

از : قاضی بیضاوی ، ناصرالدین عبداللہ بن عمر بن محمد (م : ۶۸۵ هـ . ق)
فهرست کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار جلد ۱ : ۹۰ .

نوشته شده به دست محمد مراد بن نیاز محمد بن محمد نیاز دهستانی در
مدرسه شیر محمد در بخاری در رمضان ۱۲۶۶ هـ . ق . عنوان و نشان شنگرف است .
آغاز : الحمد لله الذی نزل الفرقان علی عبده
پایان : فکانما قرء الکتب الّتی انزل الله .

جلد : متوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۳۰۰ . سطر : ۱۷ .
قطع : ۱۵ × ۲۶ .

۲۲۴

تلخیص الشافی کلام ، عربی

از : سید بهاء‌الدین محمد بن محمد باقر حسینی مختاری سبزواری است و
به نام و ارتشاف الصافی من سلاف الشافی نیز موسوم است الذریعه جلد ۴ : ۴۲۳ .

در نسخه‌شان مهمی وجود ندارد .
آغاز : الحمد لمستحق الحمد و موجه
پایان : و بعداً من عقابه ... الله .

جلد : تیماجی سرخ متوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۵۰۰ .
سطر : ۲۳ . قطع : ۱۹ × ۲۵ .

۲۲۵

نفحات الانس تاریخ عرفانی ، فارسی

از: عبدالرحمان جامی است.

نسخه ایست ناقص که آغاز و پایان آن افتاده است. عنوان و نشان شنگرف می باشد.

آغاز موجود: بر کاغذی بنویس، بنوشت و بهوی داد....
پایان: گفت من این یاد نتوانم.

جلد: مقوایی، کاغذ: ایرانی، خط: نستعلیق، صفحه: حدود ۶۰۰، سطر: ۱۷، قطع: ۲۵×۱۵.

۲۲۶

انوار التنزیل و اسرار التأویل تفسیر، عربی

از: قاضی بیضاوی، ناصرالدین عبداللہ بن عمر، فهرست کتابخانه مدرسه سپهسالار ۱: ۹۰.

عنوان و نشان شنگرف است.

آغاز: الحمد لله الذی نزل الفرقان علی عبده....

پایان: من قرء سورة المعوذتين ... انزلهما الله تعالی.

جلد: تیماج مشکی مقوایی، کاغذ: ایرانی، خط: نسخ، صفحه: ۷۶۲، سطر: ۱۷، قطع: ۲۰×۱۲/۵.

۲۲۷

جواهر الکلام فقه، عربی

از: نجفی اصفهانی، شیخ محمد حسن بن محمد باقر (م: ۱۲۶۸ هـ).
ق. شرحی است مبسوط بر شرایع الاسلام محقق حلی و نسخه مورد نظر مشتمل است بر کتابهای: ضمان، صلح، شرکت، مضاربه، مزارعه، مساقات، ودیعه و عاریه. فهرست کتابخانه مدرسه سپهسالار ۱: ۳۸۷.نوشته شده در شب چهارشنبه ۱۲ محرم ۱۲۶۰ هـ. ق.
آغاز: کتاب الضمان الذی هو عندنا علی ما اعترف به غیر واحد منا....
پایان: ظاهراً و باطناً و يتلوه کتاب الاجارة.

جلد: تیماج تریاکی مقوایی، کاغذ: ایرانی، خط: نسخ، صفحه: حدود ۳۰۰، سطر: ۲۱، قطع: ۲۱×۱۵.

۲۲۸

مطلع الانوار فارسی

از: امیر خسرو دهلوی، ابوالحسن بن سیف الدین محمود (سده هفتم) این کتاب نخستین دفتر از خمسه او است که آن را در سال ۶۹۷ در بیست مقاله نظیر مخزن الاسرار سروده است. فهرست کتابخانه مدرسه سپهسالار ۲: ۵۱۶.

نوشته شده در دوشنبه ۲۳ رمضان ۱۰۶۳ در مقام احمد آباد دروازه اسلوریه. آغاز آن افتاده است.

آغاز موجود :

زین دم بادی که توان برگرفت
برده ز کارش نتوان برگرفت
پایان :

بوکه به نزهتگاه دارالسلام
بوی علیکی رسد و السلام

جلد : تیماج قریزیکلا . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۲۰۰ .
سطر : ۱۵ . قطع : ۲۰/۵ × ۱۲

۲۲۹

ترجمة تقویم الابدان طب، فارسی

از : محمد اشرف بن شمس‌الدین محمد طبیب و متن از ابن جزله است .
الذریعة ۴۵ : ۹۰ .

نوشته شده در دوشنبه ۱۲ جمادی‌الثانیة ۱۲۰۳ بدست محمد قاسم بن شفیق بهبهانی . صفحه‌ها جدول بندی شده است .

آغاز : سپاس بی قیاس حکیمی را سزا است که اقتضای حکمت بالغه ...
پایان : و نگاهدارنده است از لغزش و زلل ... نعم النصیر .

جلد : مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : ۹۰۰ . سطر : مختلف .
قطع : ۲۱ × ۱۵

۲۳۰

زینة المجالس = دستور معما فارسی

از : میرحسین بن محمد حسینی نیشابوری (م : ۹۰۴ هـ - ق .) و بنام

میرعیشیر نرائی نوشته و مطاب آن با عنوان طراز و جلوه آورده است .
فهرست نسخه های خطی فارسی : ۲۱۸۶ .

نوشته شده در دوشنبه شوال ۱۱۷۴ .

آغاز : بنام آنکه از تألیف و ترکیب ، معمای جهان را داد
پایان : و به اینجا ختم این کتاب نمودیم .

جلد : تیماج زرد مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : حدود ۳۰۰ .
سطر : ۱۵ . قطع : ۲۴ × ۱۲

۲۳۱

منتخب اللغات عربی ، فارسی

از : شاهجهانی ، عبدالرشید مدنی توی . فهرست نسخه های خطی
فارسی : ۲۰۳۳ .

نشانی ندارد .

آغاز : اما بعد چنین گوید بنده افقر و ذره احقر
پایان : مع الیاء یوی به ضم یا و فتح ... مردی است .

جلد : تیماج مشکی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : حدود ۴۰۰ .
سطر : ۲۷ . قطع : ۲۰ × ۱۳

۲۳۲

مشکوة الانوار فارسی

از : محمد باقر بن محمد تقی درسه تنویر و در آن درباره نماز و قرائت

قرآن و فضیلت قرائت و غیره سخن گفته است .

نوشته شده در ۲۰ ذی‌حجه ۱۲۵۶ .

آغاز : حمدی ... نعمتهای بخشنده وجود و حیات بی‌انتهای و مہیاسی ...

پایان : علی‌الشروط المذكور ... لکن بخیر .

جلد : تیماج مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۲۰۰ .

سطر : ۱۴ . قطع : ۲۲ × ۱۷ .

۲۳۳

دیوان اوجی فارسی

از : اوجی نظری از شاعران نیمه اول سده یازدهم هجری است .

این دیوان مشتمل است بر : قصیده ، غزل ، رباعی .

آغاز و پایان نسخه افتاده است .

آغاز موجود :

گر نه به ذکر تو بود در خروش ناطقه سیماب فشاند بگوش

پایان موجود :

در هر دو جهان آرزوی من غم‌تو است وان راز دل حزین خود می‌جویم

جلد : تیماج مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : حدود ۳۰۰ .

سطر : ۱۷ . قطع : ۲۱ × ۱۲ .

۲۳۴

منهاج الهدایة فقه ، عربی

از : حاجی محمد ابراهیم کرباسی (۱۱۸۰-۱۲۶۳) و این نسخه جلد اول است . رجوع کنید به : فهرست کتابخانه مدرسه سپهسالار ۱ : ۵۴۵ .

نوشته شده گویا بدست مؤلف آن در ۱۲۵۲ .

آغاز : الحمد لله الذی هدانا الى معالم الاسلام و ارشدنا

پایان : فلیکن هذا اخر المعجله الاول .

جلد : تیماج مشکی مقوایی . کاغذ : فرنگی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۳۰۰ .

سطر : ۱۹ . قطع : ۲۰/۵ × ۱۵ .

۲۳۵

الزهوره الباریة اصول فقه ، عربی

از : حجة الاسلام شفتی ، محمد باقر بن محمد تقی (م : ۱۲۶۰ هـ . ق .)

رجوع کنید به : الذریعة ۱۲ : ۷۳ .

نوشته شده بدست کریم بن محمد بن باقر تالخانچه از دیده‌های سیمرم

در مدرسه شاهزاده ، سال ۱۲۱۶ هـ . ق .

آغاز : الحمد لله الذی تنزهت حقیقه عن مجازة

پایان : فانضح الحال وارفع الاشکال .

جلد : تیماج زرد مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۳۰۰ .

سطر : ۱۹ . قطع : ۲۰/۵ × ۱۴ .

۲۳۶

الفوائد الضیائیة = شرح جامی نحو ، عربی

از: جامی: ملا عبدالرحمان برکافیه ابن حاجب. رجوع کنید به: فهرست کتابخانه مدرسه سپهسالار ۲: ۳۵۷.

نوشته شده بدست محمود بن مصطفی.

آغاز: الحمد لله والصلوة علی نبیه....

پایان: للاعراض عن مطالب الاعراض... تمت.

جلد: تیماج مشکى مقوایی. کاغذ: ایرانی. خط: نسخ. صفحه: ۶۶۶. سطر: ۲۱. قطع: ۱۱ × ۱۹/۵.

۲۳۷

حاشیه حاشیه تهذیب المنطق منطق، عربی

از: ملا محسن بن محمد طاهر بر حاشیه ملا عبدالله یزدی. رجوع کنید به: الدرر ۶: ۵۳.

نوشته شده در ۲۰ رجب ۱۳۱۸ ه. ق.

آغاز: الحمد لله الذى خلق فسوى والذى قدر فهدى...

پایان: والصالحین بمنه وكرمه... الطاهرین.

جلد: متوایی. کاغذ: فرنگی. خط: نستعلیق. صفحه: حدود ۲۰۰. سطر: ۱۵. قطع: ۱۶/۵ × ۲۱.

۲۳۸

نزهة الارواح عرفان، فارسی

از: امیر حسینی هروی دارای ۲۸ فصل و یک دیباچه. رجوع کنید به: فهرست نسخه های خطی فارسی ۲: ۱۴۵۲.

آغاز افتاده است

آغاز موجود:

چرا این پیغمودی می آورد هوش عبارت را اشارت گفت خواموش پایان: خبر می دهد محفوظ ماند... الوهاب.

جلد: تیماج قرمزیک لا. کاغذ: ایرانی. خط: نستعلیق. صفحه: حدود ۲۰۰. سطر: ۱۸. قطع: ۱۴ × ۲۱/۵.

۲۳۹

مفاتیح الاصول عربی

از: سید محمد بن سید علی طباطبائی مشهور به سید محمد مجاهد (م): ۱۲۶۱ ه. ق.) رجوع کنید به: فهرست کتابخانه مجلس شورای اسلامی ۴: ۱۱۷.

نوشته شده بدست محمود بن حاج علی بن ملک محمد ساکن خونین در مدرسه پیغمبریه قزوین ۲۵ جمادی الثانیه ۱۲۴۱.

آغاز: الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام... باب مفاتیح اللغات....

پایان: وما ذکره جید. تم.

جلد: تیماج زرد مقوایی. کاغذ: فرنگی. خط: نستعلیق. صفحه: ۵۰۰. سطر: ۲۰. قطع: ۱۴ × ۲۱.

۲۳۰

اخلاق ناصری فارسی

از: نصیرالدین طوسی است. رجوع کنید به: فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۲: ۱۵۳۴.

صفحه‌مادارای جدول زر و مشکى ولاژورد. عنوان و نشان: شنگرف. آغاز: حمد بی حد و مدح بی عدلایق حضرت عزت مالکی المالکی.... پایان: بر طلب مرضاة خود حرص گرداناد انه اللطیف المجیب.

جلد: تیماج مشکى مقوایی. کاغذ: ایرانی. خط: نستعلیق. صفحه: حدود ۴۰۰. سطر: ۱۷. قطع: ۲۰ × ۱۱/۵.

۲۳۱

مفتاح الکرامه = شرح قواعد عربی

از: سید جواد عاملی (۱۱۵۲-۱۲۲۶) بر قواعد الاحکام علامه حلی. و این نسخه از اجاره تا سبق ورمایه را دارد. رجوع کنید به: فهرست کتابخانه مدرسه سپهسالار: ۴۶۷.

این نسخه نشان مهجی ندارد.

آغاز: الاجارة التي هي على نحو ما سمعته في لفظ البيع....

پایان: وينفقون عليها بينهم والله العالم... والرجس.

جلد: تیماج تریاکی مقوایی. کاغذ: قرنگی. خط: نسخ. صفحه: حدود ۵۰۰. سطر: ۲۱. قطع: ۲۱ × ۱۵.

۲۳۲

گلشن اخلاق، فارسی

از: محمد رحیم خان کرمانی شیخی. رجوع کنید به: فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۲: ۱۲۷۰.

نوشته شده بدست یوسف بن علی شیرازی در آغاز ذی‌حجه ۱۳۱۱. آغاز: سپاس برون از قیاس خداوندی را سزا است.... پایان: که زین سوش گشتیم و از خاک رست.

جلد: ترمه‌ای مقوایی. کاغذ: قرنگی الوان. خط: نستعلیق خوش. صفحه: حدود ۵۰۰. سطر: ۱۱. قطع: ۲۱ × ۱۴.

۲۳۳

جواهر الکلام فقه، عربی

از: نجفی اصفهانی، شیخ محمد حسین است و در شماره ۲۲۷ از آن یاد کردیم و این نسخه تمام کتاب خیارمی باشد. آغاز: وصلى الله على محمد... الفصل الثالث مما بنى عليه كتاب التجارة....

پایان : انتهى وفيما ذكره اخيراً بحث . تم هذا الجزء .

جلد : تیماج نرم‌مقوایی . کاغذ : فرنگی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۳۰۰ .
سطر : ۱۹ . قطع : ۲۱ × ۱۵ .

۲۲۲

تحریر القواعد المنطقية فی شرح الشمسية منطق ، عربی

از : قطب‌الدین رازی ، محمد بن محمد (م : ۷۶۶ هـ . ق .)

نوشته شده در چهارشنبه نهم رمضان ۸۵۲ . این نسخه در ۱۱۴۵ مقابله شده است . متن شمسیه را در حاشیه نوشته‌اند .

آغاز : تنظم بینان‌البیان و ازهر

پایان : اردنا ایراده فی هذه الاوراق ... مفاتیح الحیجی .

جلد : تیماج مشکی یکتا . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۳۰۰ .
سطر : ۲۵ . قطع : ۱۸ × ۱۱ .

۲۲۵

شرح فارسی هیئت فارسی

از : ابوالحسن فارسی ، محمد . وی در مبحث قبله از قاضی زاده رومی نام می‌برد و او را ستایش می‌نماید . از آثار او است رساله «دلائل السائرین» که درباره فواصل بلاد بحث می‌کند .

نوشته شده بدست محمد رضایی محمد صفی حسینی کاشانی .

آغاز : الحمد لله رب العالمین اما بعد از ادای حمد و ثنا

پایان : بیست و نه برابر زمین .

جلد : تیماج زرد مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : حدود ۴۰۰ .
سطر : ۱۷ . قطع : ۱۹ × ۱۱ .

۲۲۶

دیوان نظیری نیشابوری ادبیات ، فارسی

از : نظیری نیشابوری ، ملا محمد حسین و آن دارای غزل و قصیده و رباعی می‌باشد . رجوع کنید به : التریعه ۹ : ۱۲۱۳ .

صفحه‌ها دارای جدول زرولاژورد و شنگرف است .

آغاز : اذا ما شئت ان تحى حيوۃ حلوة المحيا

پایان : گیتی افزون ز مدعا باشد .

جلد : تیماج مشکی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : شکسته نستعلیق . صفحه : حدود ۴۰۰ .
سطر : ۲۵ . قطع : ۱۹ × ۹٫۵ .

۲۲۷

دیوان نظیری نیشابوری ادبیات ، فارسی

از : نظیری نیشابوری .

آغاز و پایان نسخه افتاده است .

آغاز موجود : رنجیدن ز بزم و نرفتن گناه من ...

پایان موجود : زبستان دردی هجران نشاط اندوزتر باشی .

جلد : تیماجی ثریاکی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۳۵۰ . سطر : ۱۷ . قطع : ۲۰ × ۱۳/۵ .

۲۴۸

دیوان ثنائی مشهدی ادبیات ، فارسی

از : ثنائی مشهدی ، خواجه حسین بن محمد (م : ۹۹۶ هـ . ق .) و دارای غزل و قصیده و رباعی می باشد . رجوع کنید به : فهرست نسخه های خطی فارسی ۳ : ۱۸۵۲ .

آغاز و انجام افتاده است .

آغاز موجود :

... بیاد هم آغوشی تنت چشم رمد کشیده کشد در بر آفتاب
پایان موجود : گردید زدر پاره پاره چو جگر .

جلد : تیماج مشکی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نستعلیق . صفحه : حدود ۲۰۰ . سطر : ۱۷ . قطع : ۲۳ × ۱۴ .

۲۴۹

دیوان ابوالفرج رونی ادبیات ، فارسی

از : ابوالفرج رونی فرزند مسعود از مردم رون از دیه های سیستان (م : ۴۹۲ یا ۵۱۰ هـ . ق .)

در این نسخه نشان مهمی نیست .

آغاز :

غزو گوارنده پادشاه جهان را ناصر دین راعی زمین و زمان را

پایان :

نسازي و نسوزي ، نگاهي ، نفراي نبندی نگشائی چو دیودشت سواری

جلد : تیماج سرخ مقوایی . کاغذ : فرنگی . خط : نستعلیق . صفحه : حدود ۲۰۰ . سطر : ۱۱ . قطع : ۲۳ × ۱۳/۵ .

۲۵۰

لیلی و مجنون داستان ، ترکی

از سراینده نشانی نیافتم .

نوشته شده در پنجشنبه اواخر جمادی الاخره ۹۷۱ .

آغاز : کرککم تا ابد اولاً به ابتر

پایان :

طغوزیون بشده بونظم جواهر بحمد الله ای حمدی اولدی آمر

جلد : تیماجی مقوایی . کاغذ : ایرانی . خط : نسخ . صفحه : حدود ۳۰۰ . سطر : ۱۷ . قطع : ۱۸ × ۱۱/۵ .

فهرست نام مؤلفان معرفی شده

الف	صفحه	ت	صفحه
امیر خسرو دهلوی، ابوالحسن خسرو بن امیر	۱۸۰	آذر، لطفعلی بیگ	
سیف‌الدین محمود	۲	آذری، محمد بن عبدالملک	
انصاری حسدی، عبدالعلی بن نظام‌الدین	۱۴۸	آقسرائی، محمد بن عبدالله	
محمد	۲۰	آمدی، عبدالواحد بن محمد	
انوری		الف	
۱۸۱، ۱۶		ابراهیم (ع)	۶۴
اوجی نظری	۲۱۴	ابن بزاز	۱۹۲
ب		ابن خاتون عاملی، محمد بن علی	۱۸۸
بحرینی، یوسف بن احمد	۱۶۹		۱۹۰، ۱۸۹
برغانی، محمدعلی بن محمد	۱۲۲	ابن سینا	۱۴۱، ۱۴۰، ۱۳۸، ۱۳۶، ۴۳
بسطامی، علی بن طیفور	۱۵۸	ابن فارض، ابو جعفر، عمر بن علی	۱۲۰
بصری، خواجه حسن	۷	ابن فهد حلی، احمد بن محمد	۱۷۶، ۶۳
بهاء‌الدین عاملی	۲۰۲، ۸۶، ۸۵، ۸۴	ابن معروف، محمد بن عبدالخالق	۱۶۸
بیرجندی، مولی عبدالعلی	۱۹۹	ابن ناطم، محمد بن محمد	۱۸۰
بیضاوی، ناصرالدین عبداللہ بن عمر	۱۴۲	ابوسعید ابی‌الخیر	۶۹
۲۱۰، ۲۰۹		احسانی، احمد بن زین‌الدین	۱۸
ت		اردبیلی، احمد بن محمد	۱۶۱
تفتازانی، سعدالدین مسعود بن عمر	۵۵، ۴۲	اردبیلی، ملا مؤمن	۱۵۰
ث		امیر آبادی، مولی محمد امین	۵
ثنائی مشہدی، حسین بن محمد	۲۲۲	اسیری لاهیجی، شمس‌الدین محمد بن یحیی	
ج			۱۲۹، ۳۶
جامی، عبدالرحمان	۱۱۳، ۷۳، ۵۱، ۱۲	اصطهباناتی، میرزا احمد شریف	۱۵۹، ۵۴
۲۱۰، ۲۰۸، ۱۸۶، ۱۶۷، ۱۶۶، ۱۵۷، ۱۴۶		افضل‌الدین کاشانی	۷۲
جلال‌الدین رومی	۱۸۶	اقلطون	۱۳۷
جوهری، اسماعیل بن حماد	۱۷۴	امیر ابوالبقاء	۵۷
ح		امیر حسینی هروی، حسین بن عالم	۳۰
حافظ انصاری، میرزا محمدعلی	۱۱۷		۱۵۸، ۱۲۳، ۱۱۷

ح	صفحه	س	صفحه
حر عاملی ، محمد بن حسن	۱۹۳	سیالکوتی ، عبدالحکیم بن شمس‌الدین	۱۵۱
حسام‌الدین کاتی ، حسن	۵۶	سید شریف شیرازی	۱۴۰
حسن بن زین‌الدین شهید	۵۸	سیوطی ، عبدالرحمن بن کمال	۱۶۵
حسینی بخاری قادری شطاری ، محمود	۱۳۲	ش	
حسینی کاشانی ، مصطفی بن حسن	۱۱۰	شاهجهانی ، عبدالرشید	۲۱۳
حسینی نیشابوری ، میرحسین بن محمد	۲۱۲	شاهمیری ، هبة‌الله بن حسن حسینی	۱۰۱
حکیم برهان‌الدین ، نفیس بن عوض	۱۶۲	شیستر ، شیخ محمود	۱۵۷، ۱۵۶
حکیم ، جلال‌الدین بن قوام‌الدین	۳۷	شریفی ، ابو الفتح	۱۹۲
خ		شقانی ، مظفر بن محمد	۳۸
خاکی شیرازی ، علی بن محمد ابراهیم	۵۳	شفتی ، محمدباقر بن محمدتقی	۲۱۵
خواجوی کرمانی ، کمال‌الدین محمود	۱۵۹	شمس‌الدین اصفهانی ، محمود بن عبدالرحمان	۴
خواججه حسن بقال	۱۳۵	شهاب‌الدین سهروردی	۱۱۲
خوانساری ، آقا جمال‌الدین محمد بن حسین	۴۷	شهید اول ، محمد بن مکی	۲۰۶، ۱۷۶، ۱۷۵
خوانساری ، آقا حسین	۱۹۹	شهید ثانی ، زین‌الدین بن علی	۱۸۳، ۸۲
خوانساری ، ملاحیدر بن محمد	۲۰۴، ۳۴	شیروانی ، محمد بن حسن	۸۵، ۸۴
خیالی ، مولی احمد بن موسی	۵	شیلر فلمنکی	۴۹، ۴۸
د		ص	
دراشکوه قادری ، محمد	۲	صبا ، نتجعلی خان	۱۷۷
دبائندی ، عبدالرحیم بن محمد پیونس	۴۱	صدرالدین شیرازی ، محمد بن ابراهیم	۴۳
دهدار ، محمد بن محمود	۱۲، ۱۱، ۱۰	۱۳۸، ۱۰۴، ۹۷، ۵۱، ۵۰	
۱۱۶، ۱۱۲، ۶۷، ۶۶، ۶۴، ۶۱		صدوق ، محمد بن علی	۱۹۱، ۱۸۷، ۱۳۳
ر		۱۹۸، ۱۹۷	
رشیدی تنوی ، عبدالرشید بن عبدالغفور	۱۷	صفی‌الدین کاشفی ، علی بن حسین	۱۹
رضوی ، سید صدرالدین محمد بن محمد باقر	۳۳	صفی‌علیشاه ، حسن بن محمد باقر اصفهانی	۱۰۹
رفیع‌الدین قزوینی محمد بن فتح‌الله	۱۷۹، ۹۸	ط	
رونق‌علیشاه ، میرزا محمد حسین بن محمد کاظم	۲۹، ۲۸	طباطبائی ، محمد بن سید علی	۲۱۷
رونی ، ابو الفرج بن مسعود	۲۲۲	طبرسی ، ابو علی	۲۰۶، ۸۳
س		طرزی افندی	۱۳۴
سروری کاشانی ، محمد قاسم بن حاج محمد	۹۵	طریحی ، محمد بن علی	۱۶۸
سعدی شیرازی	۱۷۹	طوسی ، محمد بن حسن	۱۹۵، ۱۸۱
سلیم طرشتی ، میرزا محمدقلی	۱۳۴	ظ	
سهروردی ، یحیی بن جیش	۸۱	ظه‌ور ترشیزی ، محمد خجندی	۱۹۶
		ع	
		عاملی ، سید جواد	۲۱۸

ع	صفحه	ق	صفحه
عامی یزدی	۱۵۶	قوشچی ، علاء‌الدین علی	۲۰۵
عبدالباقی صوفی تبریزی	۱	ک	
عبدالرحمان قادری	۷	کاشانی ، عبدالرزاق	۱۵۲، ۱۱۸
عبدالرزاق کرمانی	۲۱	کاشانی ، ملا فتح‌الله	۲۰۷
عبدعلی	۳	کاشفی بیهقی ملا حسین بن علی	۱۵۳، ۱۰۶
عرفی ، سید محمد بن زین‌الدین علی	۱۲۴	کاشف شیرازی ، قاضی شرف‌الدین محمد بن محمد	۲۰۸، ۱۶۱
۱۲۷، ۱۲۶، ۱۲۵		۷۶	
عصمت‌الله بن محمود بخاری	۵۷	کاشفی مبرزوی ، حسین بن علی	۸۲
مطار نیشابوری ، محمد بن ابراهیم	۱۴۵، ۳۰	کرباسی ، محمد ابراهیم	۲۱۵
۲۰۳، ۲۰۰		کرمانی ، محمد رحیم خان	۲۱۹
علامه حلی ، حسن بن یوسف	۱۷۴	کرمانی ، محمد کریم خان	۱۵۴، ۱۴۵، ۴۴
۲۰۳، ۱۹۳، ۱۹۰		کفعمی	۶۳
علی بن الحسین	۱۱۱	کلینی ، محمد بن یعقوب	۱۹۴، ۱۸۳
صادق‌الدین طبری ، حسن بن علی	۲۰۴	کندی	۱۳۶
عمید‌الدین ، عبدالمطلب بن سید محمد	۱۹۸	کوثر علیشاه	۳۴
ف		گ	
فارسی ، ابو الحسن	۲۲۰	گلبن کازرونی ، محمد کاظم	۱۰۹
فارسی حبلی ، ابو محمد	۴۷	ل	
فانی تبریزی	۱۵۵	لاهوری ، محمد رضا	۱۸۷
فرهاد میرزا	۴۶	لاهیجی ، ملا عبدالرزاق بن علی	۳۶
فضل‌الله بن عبدالله	۱۴۷	۱۴۹، ۱۰۸	
فیروز آبادی ، محمد بن یعقوب	۱۹۲	م	
فیض کاشانی ، محمد بن مرتضی	۵۲، ۴۱	مجدوب تبریزی ، محمد بن محمد رضا	۱۸۴
۱۷۸، ۱۳۸، ۱۲۱، ۹۶		مجلسی ، محمد باقر بن محمدتقی	۶۸، ۱۴
ق		۱۸۴، ۱۷۵، ۱۷۳، ۱۷۲، ۱۷۱، ۱۷۰، ۱۴۴	
قاسمی انوار ، معین‌الدین علی بن نصر	۶۵	مجلسی ، محمدتقی	۱۴۸
قاضی شیرازی ، محمد شریف	۴۵	محسن بن محمد طاهر	۲۱۶
قره‌کمالی ، اسماعیل بن بلی	۴	محمد اشرف بن شمس‌الدین محمد طیب	۲۱۲
قزوینی ، محمد حسن	۱۶۵	محمد باقر بن محمدتقی	۲۱۳
قزوینی شیرازی ، محمد حسین بن محمد حسن	۱۵۵	محمد بن علی	۲۰۵
قطب‌الدین رازی بویهی ، محمد بن محمد	۲۲۰، ۱۶	محمد بن علی بن حسین (صاحب مدارک)	۱۸۵
قطب‌الدین شیرازی ، محمد بن مسعود	۱۴۱	محمد بن محمد زمان	۱۳۲، ۱۳۱، ۱۳۰

م	صفحه	ن	صفحه
محمد مهدی بن علی نقی	۷۹	نصرت شه	۱۱۵
محمد مهدی بن مرتضی	۱۷۰	نصیرالدین طوسی	۱۱۰۰۱۰۷، ۶۹، ۱۸
محمد هاشم طیب تهرانی	۳۹		۲۱۸، ۲۰۱
محمود بن محمد علی بن محمد باقر	۴۰	نظام الدین اعرج، حسن بن محمد	۴۹
مختاری سبزواری، محمد بن محمد باقر	۲۰۹	نظام الدین رویانی، عبدالقادر بن حسن	۱۱۹
مخدوم قادری، محمد	۹	نظام الدین دشتکی، احمد	۱۳۸
مظفر علی شاه کرمانی	۵۹، ۳۲، ۳۱، ۶	نظیری نیشابوری	۲۲۱، ۶۲
مفید باقی، محمد	۱۶۴، ۱۶۳، ۱۶۲، ۹۵، ۹۴، ۹۶، ۹۷	نعمت الله ولی کرمانی	۲۴۴، ۲۳، ۲۲، ۲۱
منصور بن محمد	۱۶۹		۸۸، ۷۱، ۲۶، ۲۵
منصور بن محمد شیرازی	۳۸		۹۲، ۹۱، ۹۰، ۸۹
موسی بن داوود	۱۵		۱۱۴، ۹۴، ۹۳
مونس علی شاه، میرزا عبدالحسین	۷		۱۷۸، ۱۵۲
میرک بخاری شمس الدین محمد بن مبارکشاه	۱۰۳، ۵۳	نورعلیشاه	۱۱۸، ۳۰
نجمی اصفهانی، محمد حسن بن محمد باقر	۱۷۵، ۱۲۷، ۱۰۵	۹	
ندیم، حیدر علی	۴۴	واعظ کرمانشاهی، محمدجعفر	۴۴
نسفی، عزیزالدین، عبدالعزیز بن محمد	۲۰۳	ورام بن ابن فراس	
نشاط، میرزا عبدالوهاب	۷۵، ۷۴	ه	
	۱۴۳	هروی، عبدالرحیم بن حسین علی	۱۸
		همدانی، علی نقی بن محمد رضا	۹۸
		همدانی، میر سید علی	۸۶
		ی	
		یوسفی، یوسف	۱۵۷

فهرست نام کتابهای معرفی شده

آ	صفحه	الف	صفحه
آتشکده آذر	۱۸۰	انوار التحقيق	۱۵۸
آثار و احوال فارابی	۱۳۹	انوار التنزیل و اسرار التأویل ۱۴۲	۲۱۰، ۲۰۹، ۱۴۲
آداب بحث و مناظره	۱۳۵	انوار حکمت	۳۰
آغاز و انجام	۲۰۱	ب	
ابواب الجنان	۱۷۹، ۹۷	بحار الانوار	۱۷۳، ۱۷۲، ۱۷۱، ۱۷۰
اثبات سریان العشق فی الموجودات	۱۳۵	بحر الاسرار	۵۹، ۳۱، ۱۶
الاثنا عشریة فی القبلة	۱۳۱	بداء (رساله در...)	۸۵
احباط و تکفیر (رساله...)	۸۴	برهان السالکین	۱۰۳
احتجاج	۲۰۶	بلوغیه	۹۳
احادیث (رساله...)	۹۳، ۲۶	بو تاسف و بلوهر	۶۰
اختیارات	۶۸	البهجة المرضیة = شرح الفیه	۱۶۵
خلاق ناصری	۲۱۸	بیان الحق	۵۴
اسرار الآیات و انوار البينات	۹۷	بیان الحق = احسن الصحف	۱۵۹
اسرار العبادات	۹۰	بیان نسبت دوائر عظام	۱۹
اسرار قاسمی	۱۰۶	پ	
اشراق النیرین	۶۴	یاسخ و پرسش همدانی	۹۸
اشعة اللمعات	۷۳	پرسش و پاسخ	۲۶
اصطلاحات صوفیان	۱۵۱	پند و اندرز	۸۰
اصطلاحات صوفیه	۹۲	ت	
اصول خمسة	۹۴	تائیه ابن فارص	۱۲۰
اصول کافی	۱۹۴، ۱۸۳	تاریخ اسلام	۲۷۰
اطوار هفتگانه	۷۰	تاریخ معجم فی آثار ملوک عجم	۴۴۷
اقیوئیه	۹۹	تحریر اقلیدس	۱۰۷
اکسیر العارفين	۵۰	تحریر الاحکام	۱۷۳
الالئین، الفارق بین الصدق والمین	۱۹۰	تحریر انقواعد المنطقیة	۲۲۰، ۱۵۲، ۱۶
الف انسانیت	۱۱	التحصین فی صفات العارفين	۶۳
الفتا (رساله...)	۷۷	تحفۃ الدومنین = تحفۃ حکیم مؤمن	۱۹۴
		تحقیقات	۸۸، ۲۴

صفحه	ح	صفحه	د	صفحه
۱۶۹	حاشیه مرآت‌الآزمان	۱۳۰	دوزه زردشت	۶۴
۱۵۸	حدائق	۱۶۹	دیباجه فرهنگ رشیدی	۱۷
۷۲	حدیث کساء	۱۱۴	دیوان ابوالفرج رونی	۲۲۲
۶۹	حدیقه الشیعه	۱۶۱	دیوان انوری	۱۶
۴۹	حدیقه المتقین	۱۴۷	دیوان اوجی	۲۱۴
۶۰	الحدیقه الهلالية	۸۴	دیوان ثنائی مشهدی	۲۲۲
۴۸	حرز الامان من نین الزمان	۱۹	دیوان خواجه کرمانی	۱۵۹
۱۱۸	حروف (رساله در...)	۸۹	دیوان رونق عیشاه	۲۹/۲۸
۷۵	حروفیه	۹۲/۹۰	دیوان سلیم	۱۳۳
۸۱	حسنیه	۱۰۲	دیوان شاه نعمت‌الله	۱۷۸
۱۲۰	الحق المصراع فیما لا بد منه فی ایجاب النکاح	۱۳۲	دیوان صبا	۱۷۷
۱۳۶	حق الیقین	۱۸۴	دیوان طرزی	۱۳۴
۲	الحکمة العرشیه	۵۰	دیوان ظهوری	۱۹۵
۲۱۹/۲۱۱	حل الموجز	۱۴۸	دیوان عبدعلی	۳
۱۰۶	حورائیه	۹۲	دیوان عرفی	۱۲۶/۱۲۵
۸۷	حیات القلوب	۱۷۵	دیوان حضرت علی	۱۰۰
۱۴۱	حیات جان	۹	دیوان فروغی بسطامی	۱۰۱
	خ		دیوان مشتاقیه	۱۶۳/۱۶۲/۹۹/۹۵/۹۴
۹	خزان و بهار	۷۶	دیوان مونس	۱۷۵/۱۲۷
۷	خزائن فواید	۱۸۴	دیوان نشاط	۱۴۳
	خسرو شیرین	۱۲۷	دیوان نظیری نیشابوری	۲۲۱
۱۵۱	خطبه خمیره ابن سینا	۱۳۷	ذ	
۵	خلاصه الترجمان فی تأویل خطبة البیان	۶۱/۱۱	الذریعة الضراعة	۹۶
۲۱۶	خمسه حسینی	۱۵۴	ذکر الشیعه فی احکام الشریعة	۱۷۴
۱۹۹	د		ذوق و شوق	۳۴
۵۷	داروهای مفرد و بسیط	۷۷	ذوقیات عقلیه	۶۶
۵۴	دومان و دارو	۷۸	و	
۵۳	الدروس الشرعیة فی الفقه الامامیه	۲۰۶	ردبایه	۱۵۴
۴۷	دوزده امام	۱۱۰	رسائل اخوان الصفا	۲۰۱
			الرسالة التمرینیه	۱۱۷

صفحه	ج	صفحه	ف
۱۶۹	جامع مفیدی	۲۵	تحقیق معنی جنات
۱۵۸	جاودان خرد	۲۵	تحقیق معنی ولایت
۷۲	جاودان نامه	۳۷	تخمیسات برده
۶۹	جبر و قدر	۲۰۰	تذکرة الاولیاء
۴۹	جراحی (رساله در...)	۲۱۲	ترجمه تقویم الابدان
۶۰	جزائر	۱۵۷	ترجمه صدکلمه قصار
۴۸	جلال‌العمیون حکیم شیلر	۱۸۹/۱۸۸	ترجمه قطبشاهی
۱۱۸	جنات الوصال	۳۰	ترجیع بند عطار
۷۵	جنگه داروئی و درمانی	۳۳	تعلیقه وافیه
۸۱	جنگه شعر	۲۳	تفسیر بعض الآیات
۱۲۰	جنگه فارسی	۲۲	تفسیر سورة توحید
۱۳۶	جواب کینائی	۲۲	تفسیر سورة الفاتحة الكتاب
۲	جواهر الاسرار	۷۱	تفسیر سورة الناس
۲۱۹/۲۱۱	جواهر الکلام	۱۷۸/۱۷۷	تفسیر صافی
۱۰۶	جوشن کبیر	۷۱/۲۳	تفسیر لاله الا الله
۸۷	جولک باشت	۱۹۳	تفصیل وسائل الشیعه
۱۴۱	جوهر الاجرام السماویة	۵۳	تقریظ بیان الحق
	چ		تلخیص الشافی
۹	چهار پیر	۲۰۹	تمهید القوائد الاصولیة والعربیة لتفریع
۷	چهار پیر و چهار تکبیر	۸۲	فوائد الاحکام الشرعیة
	ح		تنبيه الغافلین = ترجمه نهج البلاغة
۱۵۱	حاشیه انوار التنزیل	۲۰۷	تنقیح المقاصد الاصولیة
۵	حاشیه النوائد المدنیة	۱۶۵	تنقیح مثاله
۲۱۶	حاشیه حاشیه تهذیب المنطق	۹۱/۶۷/۶۶	توحید
۱۹۹	حاشیه شرح اشارات	۸۹	توکل
۵۷	حاشیه شرح ایساغوجی	۱۸۱	تهذیب الاحکام
۵۴	حاشیه شرح عقاید نسفی		ج
۵۳	حاشیه علی الروضة البهیة فی شرح اللمعة	۵۳	جامع العلوم
۴۷	الدمشقیة	۲۰۲	جامع عباسی

ش	صفحه	ر	صفحه
شرح تجرید الاعتقاد	۲۰۵	الرسالة العلية في الاحاديث النبوية	۱۵۳، ۸۲
شرح تصريف	۴۲	رسالة توحيد	۱۴۵
شرح تلخیص المفتاح = مطول	۵۵	رسالة في المعرفة	۱۱۶
شرح تلخیص المفتاح = مختصر	۵۵	رسالة في النجوم	۱۴۱
شرح حدیث: «ما ترددت...»	۲۴	روضة الشهداء	۱۶۰
شرح حکمة العین	۴۴	الروضة البهیة شرح لمعه	۱۲۸
شرح دهن عقرب	۷۸		
شرح رباعیات وجودیه	۱۴۹، ۱۱۳، ۱۱۲	زاد المسافرین	۱۵۸، ۱۱۷، ۷۹، ۳۰
شرح ریاضی حورائیه	۶۵	زاد المعاد	۱۴۳
شرح شافیه = شرح نظام	۴۹	زبدة الاسرار صفي	۱۰۹
شرح شمسیه فی علم الحساب	۱۹۹	زبدة الانوار	۱۱۲
شرح فارسی هیئت	۲۲۰	زبدة التصانيف	۲۰۴، ۱۳۴
شرح قصص الحكم	۱۵۲، ۱۳۹، ۲۱	زبدة الهیئة	۱۸
شرح قصیده برده	۳۷	الزکاة (= رسالة فی...)	۱۳۱
شرح کافیه	۱۶۰	الزهرة البارقة	۲۱۵
شرح مفاتیح الشرائع	۱۷۰	زينة المجالس	۲۱۲
شرح منازل السائرين	۱۱۸		
شرف العلوم	۱۳۲	س	
شوارق الالهام	۱۰۸	سبحه الانوار	۵۱
		سراج متیر	۴۵
ص		سراج القدر	۱۴۰
صباح اللغة	۲۰۲، ۱۷۴	سربان نور الوجود	۱۳۸
صحیفه علویه	۱۵۰	سفينة الاولیاء	۲
صحیفه کامله سجادیه	۱۴۹، ۱۱۱	سپهالوت بهمنیار	۱۴۰
صفوة الصفا	۱۹۲	سپهالوت و جواب	۳۲
صاوات	۶۵	ش	
ع		شرح احوال شاه نعمت الله	۲۱
عذیلہ (دعاء...)	۱۳	شرح الاسباب	۱۶۱
عرض حال	۴۴	شرح الفیه ابن ناظم	۱۸۰
عرفان (رساله در...)	۹۲، ۹۱، ۹۰، ۷۱	شرح ایساغوجی	۵۶
العرفان (رسالة فی...)	۴۷	شرح ثانیه ابن فارسی	۱۴۶
العروة الوثقی	۸۵		

ع	صفحه	ک	صفحه
عقدنامه	۲۸	کشف الاسرار	۲۶
علل الشرائع	۱۸۷	کشف الحقایق — فائده الكتاب	۷۵، ۷۴، ۷۳
عوارف المعارف	۱۱۱	کفایه منصوری	۳۸، ۱۵
عین الحیات = خواص چوب چینی	۳۹	کلمات الصوفیة	۸۱
عین وجود	۱۱۶	کلمات مکنونه	۴۱
عیون اخبار الرضا	۱۹۱، ۱۹۰	کلیات امیر خسرو دهلوی	۱۲۹
غ		کلیات انوری	۱۸۱
غایة المراد فی شرح نکت الارشاد	۱۷۶	کلیات سعدی	۱۷۹
غرر الحكم و در الکلم	۲۰	کنز الفوائد فی شرح الارشاد	۱۵۰
ف		کنز اللغات	۱۶۸
فتخامه = فتحیه	۱۱۵	ک	
فرهنگنامه چیه فارسی	۱۴	گلشن	۲۱۹
فضیلت	۹۳	گلشن اسرار	۱۰۹
فلاحت (رساله...)	۱۴۴	گلشن راز	۱۵۷
فوائد الاخبار = فواید یوسفی	۱۵۷	گنج العارفين	۲۳
الفوائد الضیائیة = شرح جامی	۲۱۵	گنجینه نشاط	۱۴۳
ق		گوهر مراد	۱۴۸، ۳۵
قاموس المحيط	۱۹۱	ل	
قربابین شفائی	۳۸	لب لباب	۲۰۸
قرة العیون فی اعز انقذون	۱۲۱، ۵۲	لسان العارفين	۱۲۲
قصائد سبع علویات	۱۱۰	لواصع انوار الكشف والشهود...	۱۴۶
قضا و قدر	۲۵	لواصع	۱۵۷
قواعد الاحکام	۲۰۳، ۱۹۳	لیلی و مجنون	۲۲۳
القول السدید	۱۳۱	م	
ک		مثنوی	۱۶۴
کامل السقیفة = کامل بهائی	۲۰۴	مثنوی تاجر و غلام	۱۰۴
کبریت احمر	۹۹	مثنوی مولوی	۱۸۶، ۱۸۵
کربسی نامه	۱۰۰	مثنوی نصرت شه	۱۱۵
کسر اصنام الجاهلیة	۴۲	مجمع الابتکار	۱۲۶، ۱۲۴
کشاورزی نامه	۷۹	مجمع الاسرار	۹۱، ۸۸

م	صفحه	م	صفحه
مجمع البحرین	۱۶۸	معرفة سمعت القبلة	۸۶
مجمع الفرس	۹۵	مفاتیح الاحکام	۱۹۶
مجمع المضاف	۸۸	مفاتیح الاعمال	۲۱۷
محاسبة النفس	۶۳	مفاتیح الاعجاز	۱۲۸، ۳۶
محاكمات	۱۴۱	مفتاح اسرار حسینی	۴۱
محبث نامه	۱۵۵	مفتاح الكرامة	۲۱۸
مختارات من نوادر كلمات الفلاسفة	۱۳۹	مفتاح النجاة في شرح دعاء سمات	۴۰
مختار نامه	۱۴۵	مقامات صوفیان	۸۶
مدارك الاحکام في شرح شرائع الاسلام	۱۸۵	مکاتیب دهمدار	۲۰
مرآت الازمان	۲۰۵	مکاشفات رضوی	۱۸۶
مرآت الحقایق	۱۳۰	مکتوبات دهمدار	۶۸
مرآت المعقین	۱۲	مکتوب ابو سعید به ابن سینا	۶۹
مراسلات	۱۵۶	مناسک حج	۱۴
مسالك الافهام	۳۲	منتخب اللغات	۲۱۳
مشکوة الانوار	۱۸۳	منشآت حاج قمرهاد میرزا	۴۶
مصباح الارواح	۲۱۳	من لا یحضره الفقیه	۱۹۸، ۱۹۷، ۱۹۶
مصباح الشریعة و مفتاح الحقیقة	۱۵۶	منهاج الولاية من کتاب نهج البلاغة	۱
مصباح المتعبد	۶۸	منهاج الهدایة	۲۱۴
مطالع الانظار في شرح طوابع الانوار	۱۹۵	مهديه	۸۹
مطلع الانوار	۴	المهذب البارع علی المختصر النافع	۱۷۶
معادیه (رسالة ...)	۲۱۱	منیة الملیب فی شرح التهذیب	۱۹۸
معالم الدین = معالم الاصول	۱۷		
معانی الاخبار	۵۸	نثر النالی	۸۳
معراج العارفين	۱۳۳	رسالة نوح	۱۸
معراجنامه	۱۲۲	نزهة الارواح	۱۲۳
معراجنامه = مرشد الکفاية	۶۲	نزهة الناظر = مجموعہ ورام	۲۰۳
معرفة الله (رسالة ...)	۴۳	نصیحت نامه	۲۴
معرفة تفویم	۹	نظم المعالی = شرح نثر النالی	۱۰۴
معرفة روح	۱۱۹	نقایس الارقام	۱۰
	۷	نفحات الانس	۲۱۰

ن	صفحه	و	صفحه
النفس (رسالة في ...)	۱۳۶	الوافیه فی شرح الکافیہ	۱۶۴
نفس رحمانی	۶	وجدانیات و ذوقیات	۶۷
نفسیه	۲۰	وحدت وجود	۸
نفسیه عرفی	۱۲۴		
نور الانوار فی علم الاحجار	۵۹	هفت اورنگ	۲۰۷
نهج البلاغة	۱۸۲		

کتابخانه مرکزی
Central Library
Tehran University

